

GEMEENTE
EEMNES
~

PROGRAMMABEGROTING 2024
MEERJARENRAMING 2025-2027
Deel A

Dit is een uitgave van de Gemeente Eemnes

Zuidersingel 1
3755 AZ Eemnes

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Tel. 14 035
info@eemnes.nl

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
AANBIEDING	5
LEESWIJZER	9
BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG	11
INFOGRAPHIC	12
FINANCIËLE BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG	13
BELEIDSBEGROTING	15
1. PROGRAMMAPLAN	16
UITGANGSPUNTEN	17
VERPLICHT BELEIDSINDICATOREN	18
PROGRAMMA 1 – BESTUUR VAN DE GEMEENSCHAP	22
PROGRAMMA 2 - VEILIGHEID	27
PROGRAMMA 3 - PUBLIEK, VERGUNNING EN HANDHAVING	34
PROGRAMMA 4 - MOBILITEIT	41
PROGRAMMA 5 - GROENE LEEFOMGEVING	46
PROGRAMMA 6 - MILIEU EN KLIMAAT	52
PROGRAMMA 7 - RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN	59
PROGRAMMA 8 – WERK EN INKOMEN	65
PROGRAMMA 9 – SOCIALE SAMENHANG	69
PROGRAMMA 10 - SPORT, CULTUUR EN VRIJE TIJD	76
PROGRAMMA 11 - OPGROEIEN IN EEMNES	81
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	88
OVERHEAD	91
ONVOORZIEN	93
VENNOOTSCHAPSBESLASTING	94
MUTATIE RESERVES	95
2. PARAGRAFEN	96
A. PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN	97
B. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	104
C. PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	118
D. PARAGRAAF FINANCIERING	124
E. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	129
F. PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN	130
G. PARAGRAAF GRONDBELEID	142
H. PARAGRAAF OPENBAARHEID	145
FINANCIËLE BEGROTING	147
3. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	148
3.1 Meerjarenbegroting 2024-2027	148
3.2 Incidentele baten en lasten	149
3.3 Structurele mutatie reserves	152
3.4 Structureel en reëel evenwicht	153
4. UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE	154
4.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans	154
4.2 Toelichting geprognosticeerde balans	155

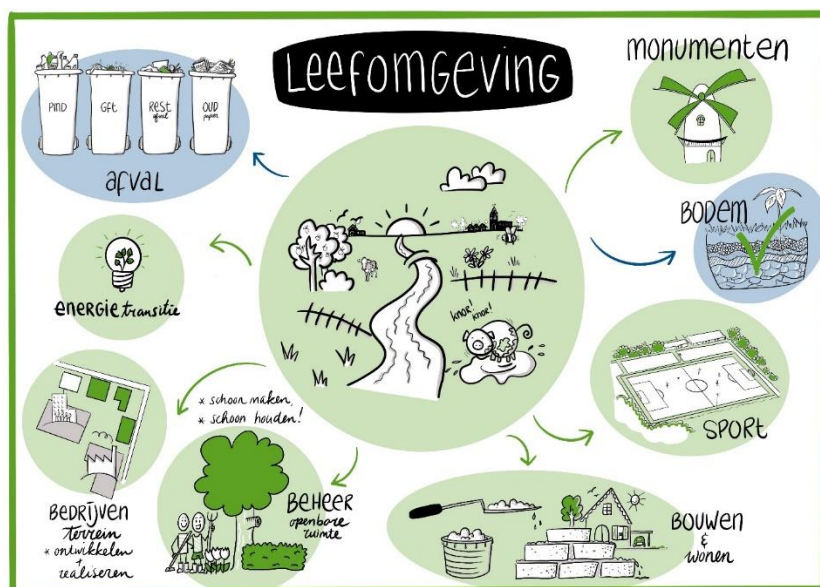
4.3	Investeringsplanning 2024 – 2027	157
4.4	Staat van de reserves 2024 - 2027	160
4.5	Staat van de voorzieningen	165
4.6	EMU-saldo 2024 - 2027	167
BIJLAGEN	169	
Bijlage 1	Baten en Lasten per taakveld	171

2024: aan de slag!

In de vorige begroting (2023) staan, op basis van het collegeprogramma “Perspectief 2023 – 2026 Samen onderweg naar een duurzaam 2030”, diverse stelposten die we benutten om de wensen in 2024 en verder daadwerkelijk (financieel) mogelijk te maken. Daarbij is ook rekening gehouden met een forse stelpost voor de hoge inflatie. Samen met de Loon- en Prijsontwikkeling in de Algemene Uitkering maakt dat we de jaren 2024 en 2025 een positief saldo kunnen presenteren.

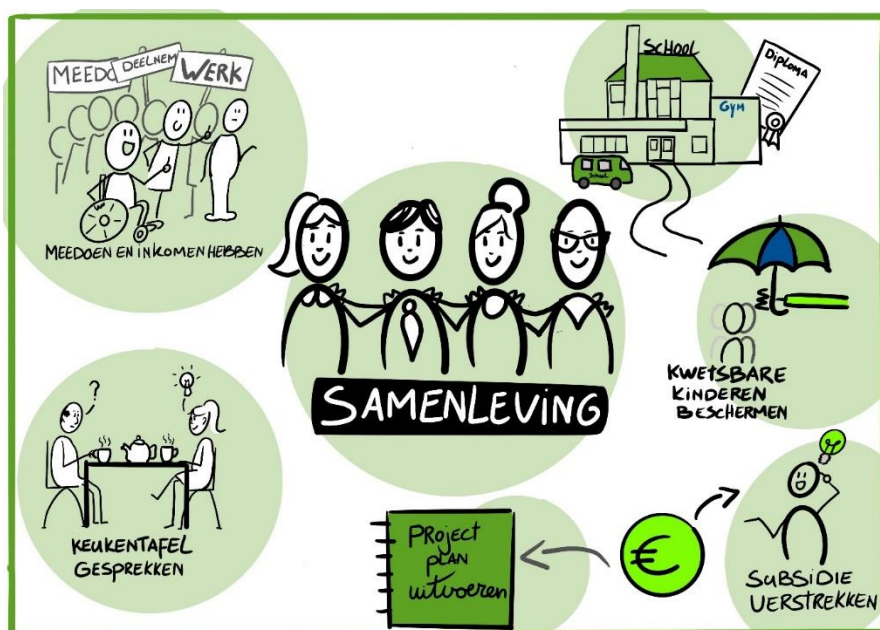
In het najaar van 2023 stemden de drie BEL-raden in met het versterken van onze ambtelijke organisatie, de BEL Combinatie. In 2023 is hiervoor de verdere uitwerking ter hand genomen, om de teams gericht te versterken. Een mix van formatie-uitbreiding, het werk anders organiseren en slim gebruik maken van de mogelijkheden die digitalisering ons biedt. We slagen er ondanks de krapte op de arbeidsmarkt toch in om nieuw personeel aan ons te binden. De ‘Vibe’ zit er goed in. Natuurlijk zijn er nog enkele kwetsbare teams, maar daarin zijn we niet uniek en elke gemeente vist toch een beetje in dezelfde arbeidsvijver. De meeste teams zijn medio 2023 op orde. Bij het tot stand komen van de begroting 2024 en de daarin opgenomen ambities heeft er goede afstemming met de teamleiders plaatsgevonden, dus de opgenomen acties en voornemens kunnen met de bezetting gerealiseerd worden. We gaan voortvarend verder met het uitvoeren van het collegeprogramma.

Onze ambities

We blijven investeren in ons Eemnes. Dat gebeurt zichtbaar en soms minder zichtbaar. Een greep uit de investeringen die we in 2024 verwachten waar te maken:

- Oplevering HOV-halte en toekomstbestendige afrit A27
- Herinrichting kruising Braadkamp – Noordersingel – Laarderweg
- Vergroenen en aangenaam verblijfsgebied voorplein Minnehof en Braadkamp
- Opknappen park Karwij
- Opknappen plein Willemserf
- 1^e wijkschouw Noordbuurt
- Aanpakken Wortelopdruk
- Laatste woningen Zuidpolder in de verkoop
- Verkoop (2^e fase) en (deels) oplevering woningen Hilt
- Woningbouwplannen Molenweg, Ocriet en ruimte voor Tiny houses
- Eerste wijkuitvoeringsplan Warmte
- Evaluatie afvalstelsel: op weg naar minder afval en meer hergebruik/circulariteit
- Nieuwe regelingen sociaal domein (dichtbij, ruimhartig voor hen die het nodig hebben, toekomstbestendig maken)
- Verder ontwikkelen van de hervormingsagenda jeugdzorg
- Nieuwe beheersplannen openbare ruimte (en wegwerken eventuele achterstanden)
- Goede inwonersbetrokkenheid en toegankelijke website
- Woonvisie met zorgcomponent vaststellen en uitvoeringsagenda opstellen
- Planvorming nieuwe woningbouwlocatie Zuidpolder Zuid
- Investeren in een gezonde leefstijl
- Behoud vitaliteit van Eemnes: verenigingen en voorzieningen
- Investeren in onderwijs: van huisvesting tot ontwikkeling (cultuur, onderwijs, bewegen)
- Plaatsen van een tweede Smart JOP

Lokale lasten

Voor het jaar 2023 kozen we ervoor om de hoge inflatie maar beperkt door te berekenen in de OZB. We zien naast de prijsstijgingen ook forse stijgingen van de cao-lonen, zowel voor ons eigen personeel maar ook in de zorg, welzijn en andere sectoren. Dat betekent dat we voor 2024 fors hogere subsidieaanvragen hebben ontvangen. Deels moeten we die honoreren, deels kijken we of de ambitie wat omlaag kan. We hebben met die stijgingen gelukkig al deels rekening gehouden in de begroting 2023.

Voor 2024 stellen we voor om de tarieven voor **afval en riool te beperken tot een verhoging van 3% en 2,3%**. Hierdoor komen we niet helemaal uit op 100% kostendekkendheid, maar door de reserve te gebruiken valt de schade voor de begroting mee en houden we de lastenstijging voor onze inwoners beperkt. Pas in december/begin 2024 verwachten we een nieuw "Rioolplan", we verwachten hierin nieuwe investeringen maar ook dat een aantal geraamde investeringen niet nodig zijn omdat het riool nog prima een aantal jaren mee kan. Dus in 2024 gaan we onze ambities en wat dat betekent voor het riooltarief met u bespreken.

Voor afval geldt dat we nog lang niet op het doel 100kg fijn en grof restafval (grijze bak) per inwoner per jaar zitten, in combinatie met 75% afvalscheiding (en met minimale afkeuring). Dat doel stond voor 2020 en de ambitie was verder omlaag richting 2025. 84% van de gemeenten hebben de 100 kilo doelstelling nog niet gehaald. We evalueren het afvalstelsel in 2024 en kijken wat we kunnen verbeteren. Minder afval is ook minder kosten. In 2024 gaan we kijken naar de ambities en willen we kritisch kijken naar de kosten van de huidige manier van inzamelen. Tegenover de service van nu, staan ook de kosten. Uiteraard een traject waarbij we met onze inwoners het gesprek aan willen gaan.

Voor de WOZ willen we voorstellen om een beperkte inhaalslag te doen vanwege de hoge inflatie. De inflatieraming voor 2024 bedraagt volgens het CPB (augustusraming) 3,9% voor de geharmoniseerde consumentenprijsindex. Dat is de index die de inwoner in zijn portemonnee voelt. We stellen voor de OZB met 6,6% te verhogen, dus 2,7% meer om de hoge inflatie van 2022 (11,6%) en 2023 (4,1%) deels te compenseren.

Gemiddeld betekent dit voor een meerpersoonshuishouden met een woning met WOZ-waarde € 400.000 dan een stijging van de lokale lasten met 4,1% en bij een WOZ-waarde van € 600.000 is het 4,5%. Voor een eenpersoonshuishouden valt de verhoging 0,5% hoger uit, omdat men een laag riooltarief betaalt. Daarmee komt de **stijging van de lokale lasten** voor de meeste huishoudens (riool, afval en OZB) dan **tussen de 4 en 4,5%** uit. Oftewel dicht bij de geraamde inflatie van 3,9%. Uiteraard dragen de sterkste lasten (hoge woningwaarde) de zwaardere lasten.

2026 – 2027: ravijn

Gemeenten stevenen, als het kabinet niet bijstuurt, af op een korting van € 3 miljard in 2026. De financiële zorgen bij gemeenten nemen fors toe. Het, nu demissionaire, kabinet haalt in 2026 flink wat geld uit het gemeentefonds. Dit jaar zit er nog ruim 35 miljard euro aan algemene uitkering in de pot. Gecorrigeerd voor loon- en prijsstijgingen loopt dat op naar 36,5 miljard in 2025. Maar in 2026 valt het terug naar 33,5 miljard. Een overzicht van de oorzaken:

- Afschaffen trap-op-trap-af systematiek (eenzijdig door het kabinet) levert een min van 2,2 miljard euro op in 2026. In de voorjaarsnota kwam er nog wel één miljard bij;
- De opschalingskorting is t/m 2025 bevroren. In 2026 staat echter het hele bedrag als korting in de boeken: een min van 675 miljoen euro;
- Het kabinet introduceert een andere manier om de loon- en prijsontwikkeling te compenseren. Die andere berekening levert een min op van 360 miljoen in 2026 en 530 miljoen een jaar later.

- Het aantal inwoners in Nederland groeit, het aantal ouderen (vergrijzing) ook, er zijn meer uitkeringen, etc. Al deze volumewijzigingen kregen we als gemeenten gecompenseerd. Dat volume-acces ontbreekt in 2026. En vanaf 2027 wordt overgestapt naar een nieuwe berekeningsmethode gebaseerd op de ontwikkeling van het BBP. Die methode levert een lager acces op. De korting loopt op van 760 miljoen in 2026 naar 1,7 miljard in 2028.

In 2026 scheelt dat volgens berekening van de VNG € 3,07 miljard, wat oploopt naar € 3,63 miljard en 2028 € 4,1 miljard.

De meicirculaire 2023 is de basis voor onze meerjarenraming. Bij het opstellen van de begroting 2023 hielden we in 2026 nog rekening met een compensatie voor het ravijnjaar. Die stelpost hebben we geschrapt, zodat het effect nu volledig in de begroting is opgenomen voor 2026 en 2027.

Conform de oproep van de VNG hebben we geen bezuinigingen of heroverwegingen doorgevoerd. Als het nieuwe kabinet niet met een oplossing – handreiking komt, dan zullen we enkele grotere ambities (bijvoorbeeld Centrumplan) moeten heroverwegen. Ook zullen we dan de ambities op andere terreinen naar beneden moeten bijstellen of gewoon taakstellende bezuinigingen doorvoeren.

Na de ROB, de VNG, de commissie Rinnooy Kan heeft nu ook de Raad van State in hun advies over de Rijksbegroting aangegeven dat voldoende financiering voor de decentrale overheden een randvoorwaarde is om ook de landelijke doelstellingen (woningbouw, energie transitie, asielopvang, bereikbaarheid) te realiseren.

Prinsjesdag 2023

De Miljoenennota en de begroting van het Gemeentefonds laten een ongewijzigd beeld zien. Aan het Gemeentefonds is het acces 2024 (Loon-en prijsontwikkeling, LPO) toegevoegd € 433 mln. in 2024 (aflopende naar € 338 mln. in 2026). Hierdoor neemt het ravijn wel af, in 2025 is het Gemeentefonds € 40,3 miljard en in 2026 nog maar € 38,3 miljard.

De definitieve invulling van de nieuwe systematiek met ingang van 2027 is nu opgenomen als stelpost in afwachting van de definitieve afspraken rondom de bbp-indexatie. Dat geeft in 2027 en 2028 weer wat lucht, maar in de ogen van de VNG onvoldoende, omdat uit die indexatie zowel de volume-ontwikkeling moet worden gefinancierd als de LPO. De groei van het BBP kan ook negatief zijn, terwijl dat voor de kosten dan juist andersom het geval kan zijn (meer uitkeringen).

Een hele ruwe eerste schets van de gevolgen van Prinsjesdag 2023 voor de algemene uitkering levert een plus op van € 200.000 voor de komende jaren voor Eemnes. Dat geeft wat ruimte, maar is nog lang niet genoeg. Veel zal ook afhangen van de nieuwe systematiek met ingang van 2027. Ook worden in 2024 de uitkomsten verwacht van de onderzoeken naar de herverdeling van het Gemeentefonds. Wij hebben nog een potentieel nadeel van € 600.000 te verwerken als de systematiek niet wordt aangepast.

2024 moedig voorwaarts

We blijven investeren in een aangenaam woon- en leefklimaat in ons Eemnes. We blijven investeren in het bieden van gelijke kansen voor onze inwoners. We koesteren ons voorzieningenniveau. Kortom: we zijn samen onderweg naar een duurzaam 2030 en gaan door op de ingeslagen weg.

Namens het college,

Roland van Benthem
Portefeuillehouder Financiën

De programmabegroting 2024 bestaat uit de begroting in één oogopslag, de beleidsbegroting en de financiële begroting. Tenzij anders vermeld, zijn alle bedragen in euro's en afgerond op hele getallen. Door deze afronding kan een optelverschil ontstaan. Duiding 'resultaat' in de financiële tabellen:

Bedrag + :	resultaat is negatief (verlies)	méér uitgaven of minder inkomsten dan begroot
Bedrag - :	resultaat is positief (winst)	minder uitgaven of méér inkomsten dan begroot

Hieronder worden kort de verschillende onderdelen van de programmabegroting beschreven.

Begroting in één oogopslag

Bij de begroting in één oogopslag is op hoofdlijnen inzicht in de financiële positie van de gemeente gegeven voor de komende jaren. Ook wordt een beeld gegeven van de belangrijkste inkomsten en uitgaven van de gemeente Eemnes.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen.

1. Programmaplan

In het programmaplan gaan we per programma in op de maatschappelijke opgave, de ambities en de wijze waarop er gestreefd wordt om die ambities te realiseren.

Naast de programma's bevat het programmaplan een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de overheadkosten, het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting, het bedrag voor onvoorzien en een overzicht met de mutaties reserves.

2. Paragrafen

In de paragrafen worden de onderwerpen behandeld die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente Eemnes. De voorgeschreven paragrafen betreffen: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid.

Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie.

3. Overzicht van baten en lasten

Het overzicht van de baten en lasten bestaat uit de meerjarenraming 2024-2027 waarmee inzicht wordt gegeven van de totale baten en lasten per programma. Daarnaast is in een overzicht het totaal van alle mutaties na de programmabegroting 2023 gegeven. Beide overzichten sluiten aan met de cijfers en toelichtingen zoals opgenomen in het programmaplan. Ook zijn de incidentele baten en lasten, de structurele mutaties in de reserves en de analyse op het structureel en reëel evenwicht van de begroting gepresenteerd.

4. Uiteenzetting van de financiële positie

Samen met het overzicht van baten en lasten, is de 'uiteenzetting van de financiële positie' het begrotingsdeel dat de basis is voor de rechtmatigheidscontrole en het oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening door de accountant. Dit onderdeel (de 'uiteenzetting van de financiële positie') bestaat uit de meerjarige geprognosticeerde balans, de investeringsplanning, een overzicht van de reserves en voorzieningen en tot slot het overzicht van het EMU-saldo.

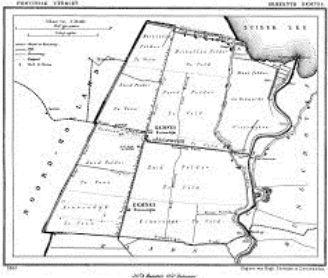
Bijlagen

De bijlage bestaat uit:

- Baten en lasten per taakveld

BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

INFOGRAPHIC

WAAR KOMT HET GELD VANDAAN?		Bedragen
x € 1.000		
Ontvangsten Rijk	€ 17.759	
Lokale heffingen	€ 7.342	
Onroerende zaakbelasting (OZB)	€ 3.218	
Afvalstoffenheffing	€ 1.533	
Rioolheffing	€ 900	
Leges omgevingsvergunning	€ 1.465	
Overige leges en heffingen	€ 226	
Overige inkomsten	€ 5.158	
Onttrekkingen reserve(s)	€ 998	
Pachten en huren	€ 958	
Rente en dividenden	€ 103	
Overige inkomsten	€ 3.099	
		€ 30.259
WAAR GAAT HET GELD NAARTOE?		
Programma's	€ 24.368	
1. Bestuur van de gemeenschap	€ 932	
2. Veiligheid	€ 1.007	
3. Publiek, Vergunning en Handhaving	€ 1.586	
4. Mobiliteit	€ 2.765	
5. Groene leefomgeving	€ 1.456	
6. Milieu en klimaat	€ 2.405	
7. Ruimtelijke ordening en wonen	€ 1.088	
8. Werk en inkomen	€ 2.522	
9. Sociale Samenhang	€ 2.762	
10. Sport, cultuur en vrije tijd	€ 2.169	
11. Opgroeien in Eemnes	€ 5.677	
Overige onderdelen	€ 5.580	
Algemene dekkingsmiddelen	€ 683	
Overhead	€ 4.802	
Onvoorzien	€ 10	
Vennootschapsbelasting	€ 0	
Stortingen reserve(s)	€ 85	
		€ 29.948
RESULTAAT		
		€ 311

FINANCIËLE BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

De begroting 2024 sluit met een voordelig saldo van € 311.000. Dit resultaat is een optelling van de bestaande meerjarenbegroting conform de meerjarenbegroting 2023-2026, de kadernota 2024, de zomernota 2023 en de diverse autonome ontwikkelingen.

Hieronder is de opbouw van de begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025-2027:

Meerjarenperspectief	2024	2025	2026	2027
Saldo meerjarenbegroting 2023 incl perspeciefnota	-168.481	-564.511	-401.015	-401.015
Mutatie kadernota 2024	1.260.519	1.519.489	1.847.985	1.909.985
Saldo na kadernota 2024	1.092.519	955.489	1.446.985	1.508.985
1. Ontwikkelingen na kadernota 2024	-102.719	301.884	454.704	739.902
2. Meicirculaire 2023	-226.000	-282.000	-60.000	137.000
3. OZB mutaties	-164.000	-172.000	-285.000	-461.000
4. Verwerking DVO 2024 (BEL begroting 2024)	-362.126	-353.132	-353.132	-353.132
5. Technische bezuinigingen	-549.053	-563.870	-552.546	-552.546
Meerjarenperspectief 2024 - 2027 (geraamd resultaat)	-311.379	-113.629	651.011	1.019.209

1. Ontwikkelingen na kadernota 2024

Na het vaststellen van de kadernota 2024 hebben zich nog een aantal ontwikkelingen voorgedaan met een negatief financieel effect op het meerjarenperspectief. De belangrijkste hierin is de stijging van de kosten Jeugdzorg van € 286.000 in 2024 aflopend naar € 85.000 in 2027, de stijging van de kosten uitbesteding belastingtaken Baarn van € 67.000, de stijging van de kosten WMO maatwerkdienstverlening 18+ van € 50.000, de verwachte stijging van de rentekosten als gevolg van de stijging in de rentetarieven van € 63.000 vanaf 2025 oplopend naar € 253.000 in 2027, de verwachte stijging van het leerlingenvervoer en leerplicht van € 42.000 en de stijging van de kosten arbeidsparticipatie en minimabeleid van € 48.000.

2. Meicirculaire 2023

In de kadernota 2024 was reeds een voorschot genomen op de uitkomsten van de meicirculaire ten aanzien van de tegemoetkoming in de CAO loonstijging. Deze pakt uiteindelijk in de publicatie van de meicirculaire voor de jaren 2024 tot en met 2026 voordeliger uit. En in 2027 nadeliger uit.

3. OZB mutaties

Voor de komende jaren is het uitgangspunt dat de totale opbrengst uit de OZB gelijk blijft, met uitzondering van de areaaluitbreiding (incl. waardensprong) en de inflatiecorrectie. De inflatiecorrectie voor het jaar 2024 komt uit op 6,6% conform de VRU systematiek en levert aan inkomsten € 203.000 op.

De waardensprong en de uitbreiding van het areaal leidt tot een neerwaartse aanpassing van de raming opgesteld bij de begroting 2023. Doordat enkele projecten wat later worden opgeleverd, wordt de geraamde opbrengst in 2024 verlaagd met € 39.000. In 2025 verlaagd met € 31.000, de latere opleveringen leiden in 2026 en 2027 weer tot hogere opbrengsten.

Voor 2024 leidt dat tot een mutaties van per saldo € 164.000 (inflatie € 203.000 – areaal € 39.000).

4. Bijdrage BEL Combinatie

In de kadernota 2024 is een stijging van de DVO-bijdrage en het maatwerk aan de BEL Combinatie opgenomen. Op basis van de definitieve begroting van de BEL Combinatie voor 2024 kan een deel van deze stelposten vrij vallen.

5. Technische bezuinigingen

Om de begroting sluitend te maken is langs twee sporen gekeken naar de begroting. Allereerst wordt er reëel geraamd en daarnaast zijn de verschillende stelposten (inflatiecorrectie 2023 en stelposten Collegeprogramma) nader beoordeeld.

Reëel ramen

Hiervoor hebben we een analyse uitgevoerd naar de verschillen tussen begrote baten en lasten en de realisatie ervan in de afgelopen drie jaar. Hierbij is gekeken naar structurele onderschrijdingen. Deze analyse levert een besparing op van circa € 250.000 per jaar.

De raad ziet erop toe dat de begroting in evenwicht is en kan hiervan afwijken indien aannemelijk is dat het evenwicht in de begroting de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. Dit betekent dat bijvoorbeeld in enig jaar een tekort mag bestaan mits maatregelen worden genomen om die tekorten weg te werken. De provincie toetst of dit adequaat gebeurt.

De tabel voor de bepaling van het structurele evenwicht staat hieronder. Belangrijk is om te bepalen of er structureel voldoende dekking is voor de structurele budgetten. Op basis van onderstaand overzicht is de begroting structureel in evenwicht.

Berekening structureel saldo		Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Geraamd resultaat		-311.379	-113.629	651.011	1.019.209
Corr saldo					
-/-	Incidentele lasten	-576.898	-546.882	-223.882	-223.882
+	Incidentele baten	298.241	148.241	-	-
-/-	Incidentele toevoegingen reserves	-85.308	-85.308	-85.308	-85.308
+	Incidentele onttrekkingen reserves	471.518	472.609	220.303	220.303
Structureel saldo begroting		-203.826	-124.969	562.124	930.322
Structureel evenwicht?		Ja	Ja	Nee	Nee

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er wordt voldaan aan de voorwaarde van een structureel sluitende meerjarenbegroting voor de jaarschijven 2024 en 2025. Hiermee voldoen we aan de voorwaarde van repressief toezicht van onze Provincie. Vanaf het ravijnjaar 2026 is dit niet het geval. Hiermee voldoen we met voorliggende begroting aan het Begrotingsadvies 2024 – 2027 van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en geven hiermee een helder signaal af aan het demissionaire kabinet.

BELEIDSBEGROTING

1. PROGRAMMAPLAN

In het programmaplan gaan we per programma in op de maatschappelijke effecten en de manier waarop we die effecten willen verwezenlijken. Dit wordt gedaan aan de hand van de drie W-vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Per programma zijn hiervoor indicatoren opgesteld. De verplichte beleidsindicatoren zijn in het volgende hoofdstuk verzameld. De drie BEL-gemeenten worden naast elkaar gepresenteerd.¹

Naast de programma's bevat het programmaplan een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de overheadkosten, het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting, het bedrag voor onvoorzien en een overzicht met de totale mutaties reserves.

Opzet programmaplan

De opbouw per programma is als volgt:

- Visie
- Doelen en activiteiten
- Betrokkenheid verbonden partij om de doelstelling(en) te realiseren
- Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen
- Speerpunten van beleid en relevante beleidsontwikkelingen (indien van toepassing)
- Niet verplichte beleidsindicatoren en servicenormen (indien van toepassing)
- Programmakosten en toelichting op verschil begroting 2023 ten opzichte van de begroting 2022

¹ Vergelijking met alle gemeenten is digitaal mogelijk op de website "Waar staat je gemeente.nl"

UITGANGSPUNTEN

1. Uitkering gemeentefonds

In de raming is de algemene uitkering tot en met de Meicirculaire 2023 van het gemeentefonds verwerkt.

2. Salarissen

Uitgangspunt voor de salarisberekening is:

Ambtelijke organisatie (COA):

- Verhoging vast bedrag van € 2.880 per jaar vanaf 2023
- Stijging 2% vanaf 2023
- Stijging 3% vanaf 2024

College van B&W (Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers) :

- Stijging 3% per 1 april 2023
- Stijging 1,5% vanaf 2024
- Eenmalige uitkering van € 450,- in april 2023

3. Rente omslag

Voor de begroting 2024 is de rente-omslag net als bij de begroting 2023 bepaald op 1,0%.

4. Grondexploitaties

Aan de grondexploitaties mag alleen nog een rentepercentage worden toegerekend, dat gebaseerd is op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen.

In deze begroting houden we rekening met 0,7% (was in 2023 0,7%).

5. Bijgestelde begroting 2023

In de vergelijkende cijfers met de begroting 2023 zijn de begrotingswijzigingen 2023 tot en met juli 2023 verwerkt.

6. Inflatiecorrectie 2024 is 6,6%

Inflatiecorrectie wordt toegepast conform Prijsindex VRU systematiek

MEV en CEP inflatie	2021	2022	2023	2024
a Prijs overheidsconsumptie	5,2%	1,7%	4,12%	3,38%
b Nationale consumenten prijsindex cpi	2,7%	10,0%	3,0%	3,1%
c Prijsindex voor dat jaar (2/3 a + 1/3 b)	4,4%	4,5%	3,7%	3,3%
d gehanteerde index OZB in jaar X	1,9%	2,0%	5,4%	0,0%
e correctie voorg jaren (c - d)	2,5%	2,5%	-1,7%	3,3%
cumulatief		4,9%	3,3%	6,6%
(a = 60% loonvoet, 20% materieel en 20% investeringen, zoals opgenomen in meicirculaire 2023)				
MEV: de Macro Economische Verkenning = Prinsjesdag				
CEP: Centraal Economisch Plan = Voorjaarsnota				

VERPLICHTE BELEIDSINDICATOREN

Onderstaande beleidsindicatoren zijn een verplicht onderdeel van de begroting.

De beleidsindicatoren maken de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten beter mogelijk. Op de website [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) staat de landelijke database die continue wordt bijgewerkt. Raadplegen daarvan kan dan ook andere, meer recente, cijfers laten zien.

Deze indicatoren zijn in de programmabegroting 2024 opgenomen in één totaaloverzicht als onderdeel van het programmaplan. Deze indicatoren zijn niet opnieuw opgenomen in de programma's zelf.

Programma 1 - Bestuur van de Gemeenschap en overhead								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	-	-	Formatie	0,24	0,42	0,21		Eigen gegevens
2	-	-	Bezetting	0,24	0,42	0,21		Eigen gegevens
3	-	-	Apparaatskosten	€ 475	€ 495	€558		Eigen gegevens
4	-		Externe inhuur	14%	28%	16%		Eigen gegevens
5	-	-	Overhead	15%	16%	22%		Eigen gegevens

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal fte per 1.000 inwoners.
- 2 De bezetting in aantal fte per 1.000 inwoners.
- 3 De apparaatskosten per inwoner.
- 4 De kosten van externe inhuur als % van het totaal van de loonsom en de totale kosten van inhuur externen.
- 5 Percentage van de totale lasten.

Programma 2 - Veiligheid								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	2	1.0	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	0,2	0,6	0,6	2022	CBS - diefstallen
2	2	1.0	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	2,4	2,2	3,6	2022	CBS - criminaliteit
3	2	1.0	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	1,9	1,2	3,3	2022	CBS - diefstallen
4	2	1.0	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	4,7	4	6,1	2022	CBS - criminaliteit

x = geen info.

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
- 2 Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
- 3 Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
- 4 Het aantal vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners. Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden: opruiing, huis-, computer- en lokaal-vredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze 2 delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.

Programma 6 - Milieu								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	6	7.0	Omvang huishoudelijk restafval	149	130	130	2021	CBS - stat. hh afval
2	6	7.0	Percentage hernieuwbare elektriciteit	7,3%	30,8%	3,6%	2021	RWS - klimaatmon.

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het ingezameld aantal kilo niet gescheiden huishoudelijk afval per inwoner.
- 2 geen toelichting beschikbaar.

Programma 7 - Ruimtelijke Ordening en Wonen								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 527	€ 289	€ 559	2017	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 575	€ 322	x	2018	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 590	€ 345	€ 610	2019	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 631	€ 377	€ 666	2020	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 687	€ 409	€ 714	2021	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 734	€ 443	€ 769	2022	CBS - stat.WOZ
2	7	8.0	Nieuwbouw woningen	31,5	2	0,4	2021	BAG-ABFresearch
3	7	8.0	Demografische druk	97,1%	79,5%	114,0%	2022	CBS - bevolk.stat.
4	7	8.0	Woonlasten éénpersoonshuishouden	€ 1.220	€ 858	€ 1.273	2022	COELO
5	7	8.0	Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 1.391	€ 1.107	€ 1.490	2022	COELO

x = geen info

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 De gemiddelde WOZ waarde van woningen per duizend euro.
- 2 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
- 3 De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
- 4 Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
- 5 Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Programma 8 - Werk en Inkomen								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	8	6.0	Banen	479,7	559,9	654	2022	LISA
2	8	6.0	Kinderen in uitkeringsgezin	3,0%	3,0%	3,0%	2021	CBS Jeugd
3	8	6.0	Netto arbeidsparticipatie	70,8%	74,1%	68,0%	2022	CBS - arbeidsdeeln.
4	8	6.0	% werkloze jongeren	x	x	x	2021	CBS Jeugd
5	8	6.0	Bijstandsuitkeringen per 10.000 inwoners	216,9	213,4	229	2021	CBS - particip.wet
6	8	3.0	Func tiemenging in percentage	43,0%	49,0%	48,0%	2022	CBS - BAG/LISA
7	8	3.0	Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners	173	206,1	226,7	2022	LISA
8	8	6.0	Lopende re-integratievoorzieningen	114	102	82	2021	CBS - particip.wet

x = geen info

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.
- 2 Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal 1 lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens ogv de Wet Werk en Bijstand (WWB tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen

2004 (Bbz) verstaan. T/m 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut-Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

- 3 Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
- 4 Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. T/m 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut-Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
- 5 Het aantal personen met een bijstandsuitkering o.g.v. de Wet Werk en Bijstand (WWB t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
- 6 De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
- 7 Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
- 8 Het aantal lopende re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Programma 9 - Sociale Samenhang				Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
Nr	Doel	TV	Naam indicator					
1	9	6.0	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	430	405	590	2022	CBS - mon.SD/WMO

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

Programma 10 - Sport, Cultuur en Vrije Tijd				Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
Nr	Doel	TV	Naam indicator					
20	10	5.0	Niet-sporters	46,3%*	46,7%	43,6%*	2016	CBS/RIVM/GGD
				*2020		*2020		

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder.
Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens 1 x per week aan sport doet.

Programma 11 - Opgroeien in Eemnes				Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
Nr	Doel	TV	Naam indicator					
1	11	1.0	Verwijzingen Halt	4	7	2	2017	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt	7	6	1	2018	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt	6	1	4	2019	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt	11	7	7	2020	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt	2	3	2	2021	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt	6	3	8	2022	Stichting Halt
2	11	4.0	Absoluut verzuim	0	0	0	2022	DUO / Ingrado
3	11	4.0	Relatief verzuim	34	34	28	2022	DUO / Ingrado
4	11	4.0	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)%	0,9%	1,6%	1,0%	2021	DUO / Ingrado
5	11	6.0	Jongeren met een delict voor de rechter	1%*	1,0%	0%*	2017	CBS Jeugd
6	11	6.0	Jongeren met jeugdhulp	10,6%	12,7%	11,8%	2022	CBS Jeugd
7	11	6.0	Jongeren met jeugdbescherming	0,3%	0,8%	0,5%	2022	CBS Jeugd
8	11	6.0	Jongeren met jeugdreclassering	x	x	x	2021	CBS Jeugd
x = geen info.				*2020		*2015		

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 jongeren van 12-18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten

en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.

- 2 Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.

- 3 Het relatieve aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren zonder vrijstelling dat langer dan 4 opeenvolgende weken niet ingeschreven was op school. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.

- 4 Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan.

De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.

- 5 Percentage 12 t/m 21 jarigen dat met een delict voor de rechter is verschenen. T/m 2015 zijn de cijfers afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut-Kinderen in Tel. Vanaf 2016 zijn de cijfers afkomstig van het CBS.

- 6 Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere of opvoedingsproblemen van de ouders.

- 7 Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.

- 8 Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringsmedewerker om te voorkomen dat hij/zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.

PROGRAMMA 1 – BESTUUR VAN DE GEMEENSCHAP

Bestuurlijke verantwoordelijkheid: burgemeester Roland van Benthem

Visie

Eemnes is een bestuurskrachtige en zelfstandige gemeente, die samen met andere gemeenten en de inwoners maatschappelijke doelen realiseert via goed georganiseerde dialoogprocessen.

Maatschappelijke opgave

Onze samenleving verandert en als bestuur veranderen wij mee. Inwoners zijn steeds meer actief betrokken bij onze gemeente. Inwoners nemen initiatieven en we koersen op directe vormen van democratie en zelfsturing. Dit vraagt van ons als bestuur een kanteling. We werken samen met inwoners en maatschappelijke organisaties om doelen en visies te realiseren. Dat doen we in dialoog met elkaar. Ons bestuur heeft een open houding, waarbij er niet vanuit regels en procedures gewerkt wordt maar vanuit vertrouwen, dialoog en gelijkwaardigheid.

We vragen van onze gemeentelijke organisatie, maar ook van onze verbonden partijen zoals de HBEL (Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren), om het bestuur hierbij te ondersteunen. Er wordt van buiten naar binnen gedacht en gekeken vanuit de mogelijkheden die er zijn om onze inwoners te ondersteunen bij de opgave waarvoor ze zich tot de gemeente wenden.

De belangrijkste uitgangspunten als kleinschaligheid, de dorpse cultuur en landschappelijke waarden, blijven het beste geborgd in een zelfstandig Eemnes. Dat betekent dat we de dingen doen die van belang zijn voor onze inwoners, zoals Ruimte, Vergunningen, Sociaal beleid. We versterken de komende jaren ook de BEL Combinatie en maken de inrichting toekomstbestendig. Versterken kan ook door samenwerking te zoeken met buurgemeenten, zoals in netwerkgemeenten gebruikelijk is. De samenwerking met Baarn is, zowel bestuurlijk als ambtelijk, vormgegeven op het gebied van belastingssamenwerking.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals

- Vreedzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen;
- Partnerschappen om doelstellingen te bereiken.

Wat willen we bereiken / Strategische doelstellingen

Eemnes blijft zelfstandig als gemeente, met voldoende bestuurskracht

We houden het hoge voorzieningenniveau in stand.

Verder inzetten op regionale samenwerking met de regio Amersfoort en regio Gooi & Vechtstreek

Door de samenwerkingen krijgen we de juiste schaal voor de gemeentelijke opgave.

Verder inzetten op het versterken van de BEL Combinatie

De vastgestelde visie volgen we en we geven verder richting aan het organisatie-ontwikkelplan (programma VIBE).

Het versterken van de lokale democratie door transparant, interactief en zorgvuldig te besturen

De inwoners van Eemnes ervaren de gemeente als een duurzame, leefbare, sociale en inclusieve gemeente. Via een bredere inzet van participatie in een vroeg stadium halen we ideeën, wensen en belangen op. Inwoners weten daarbij wat we van elkaar kunnen verwachten. Onder andere over rollen, kaders en beïnvloedingsruimte binnen de vooraf gestelde kaders. Inwoners en ondernemers komen ook zelf met initiatieven voor de grote opgaven, zoals de energietransitie, mobiliteitstransitie, klimaataanpassingen, circulariteit en biodiversiteit.

Alle huishoudens ontvingen voor de zomervakantie 2023 een uitnodiging via een ansichtkaart om mee te doen aan de burgerraadpleging duurzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Van klassieke participatie naar eigenaarschap

We willen via een bredere inzet van participatie in een vroeg stadium ideeën, wensen en belangen ophalen en daarmee van participatie naar inwonersbetrokkenheid gaan. Verder bieden we ruimte aan inwoners en ondernemers om zelf te komen met initiatieven voor de grote opgaven, zoals de energietransitie, mobiliteitstransitie, klimaataanpassingen, circulariteit en biodiversiteit. Ook organiseren we burgerfora rondom grote thema's, zoals in 2023 is gedaan met Woonvisie en Klimaat. In 2024 evalueren we de ervaringen met het Burgerberaad Klimaat en organiseren we een "tussenmarkt" (thematische burgertop).

(Digitale) nieuwsbrief

We zetten de digitale (twee)wekelijkse nieuwsbrief voort en per groot project een specifieke digitale nieuwsbrief.

Regio Amersfoort

We continueren, en waar nodig intensiveren we, de samenwerking binnen de regio Amersfoort door voldoende middelen beschikbaar te stellen en actief te participeren (zowel bestuurlijk als ambtelijk).

De kracht van klein

We zijn lid geworden van de groep van de 55 kleinste gemeenten. Ook willen we bestuurlijk structureel meedoen aan de bundeling van de krachten van de 55 kleinste gemeenten via de "Kracht van klein" (uitwisselen ervaringen, best practices, lobby via VNG).

Keurmerk Cittaslow

We onderzoeken de impact van het keurmerk "Cittaslow" voor Eemnes en maken daarover een voorstel voor uw raad.

Digitale omgeving

In 2024 moderniseren we de website van Eemnes (ook van Laren en Blaricum). Daarbij verbeteren we ook de zoekfunctie. Verder verbeteren we de vergaderfaciliteiten in het BEL-kantoor, zoals de inrichting, het meubilair en de digitale vergadermogelijkheden.

In 2024 treffen we voorbereidingen om de raadsvergaderingen digitaal toegankelijk te maken zodat iedereen de openbare vergadering kan meekijken, kan volgen en kan nazoeken.

Communicatie

In elk project nemen we een budget op voor communicatie. Om onze inwoners goed te informeren, maken we gebruik van “Inwonersprofielen”. Via deze profielen krijgen we meer zicht op de manieren om inwoners het beste te bereiken per onderwerp/project. Bij werkzaamheden in de openbare ruimte informeren we onze inwoners pro actief onder het motto: “Hier werkt de gemeente voor u”. Voor onze medewerkers zetten we het project Communiceren met impact (begrijpelijk, helder, minder ambtelijk) voort. Verder gaan we in 2024 aan de slag met de nota Inwonersbetrokkenheid. Het digitale inwonerspanel blijven we 4 keer per jaar inzetten en werven we in 2024 hier weer nieuwe leden voor.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

De BEL Combinatie is de gemeenschappelijke werkorganisatie van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Door de ambtelijke capaciteit te bundelen kan efficiënter worden gewerkt en is de organisatie minder kwetsbaar.

Gemeentebelastingen Baarn-Eemnes 2023

Vanaf 2023 is de samenwerking tussen de gemeente Baarn en Eemnes verder geïntensiveerd via de gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Baarn-Eemnes 2023.

Kader stellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Nota toekomstvisie	2021
Raadsbesluiten over BEL-samenwerking	2020
Communicatienota “Werken aan relaties”	2014
Informatieplan (BEL)	2020
Nota burgerparticipatie BEL gemeenten	2021
Evaluatie en benchmark BEL gemeenten	2020
Collegeprogramma 2018 – 2022	2018
Vergaderstructuur Raad Eemnes	2015
Notitie Verbonden partijen	2016
Kadernota 2024?	2023

Speerpunten en ontwikkelingen

Eemnes is een bestuurskrachtige en zelfstandige gemeente, die samen met andere gemeenten en de inwoners maatschappelijke doelen realiseert via goed georganiseerde dialoogprocessen. Er worden, met de huidige inzichten, geen aanvullende ontwikkelingen verwacht in dit programma anders dan al opgenomen in de begroting 2023 en het collegeprogramma 2023-2026. (bron: Kadernota Eemnes 2024)

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

01. Bestuur van de gemeenschap	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-117.004	0	0	0	0	0
Lasten	892.914	954.784	931.979	931.897	931.897	931.897
Saldo	775.909	954.784	931.979	931.897	931.897	931.897

Toelichting verschillen**Voordelen:**

De in de perspectiefnota 2023 opgenomen kosten rekenkamer van € 10.000 komen met ingang van 2024 te vervallen	- 10.000
De stelpost Regio Amersfoort van € 25.000 is in de begroting 2023 dubbel opgenomen en kan één keer vervallen.	- 25.000
Totaal voordeel	- 35.000

Nadelen

Stijging van de vergoeding aan raads- en commissieleden.	14.000
Totaal nadeel	14.000

PROGRAMMA 2 - VEILIGHEID

Bestuurlijke verantwoordelijkheid: burgemeester Roland van Benthem

Visie

Veiligheid is van iedereen en voor iedereen. Het op peil houden van de veiligheid en de veiligheidsbeleving doen we samen met onze inwoners. Een ieder heeft hierin zijn eigen verantwoordelijkheid. We richten onze inzet op de zaken die we als gemeente kunnen beïnvloeden. Daarbij hoort dat wij helder zijn over onze rol en duidelijk zijn over wat inwoners en bedrijven van ons mogen verwachten. En omgekeerd: wat verwachten wij van hen en welke afspraken maken we samen?

Maatschappelijke opgave

De Eemnessers geven de afgelopen jaren een positief beeld over de veiligheid in Eemnes: zij waarderen de veiligheid gemiddeld hoger dan de inwoners van de ons omliggende gemeenten. Dat willen we graag zo houden. Om dit te realiseren, is het belangrijk dat mensen elkaar kennen en dat ze zich betrokken voelen bij wat er speelt in hun buurt. Overlast willen we tegengaan en in overleg zoeken we naar passende oplossingen. De vraag naar veiligheid speelt zich niet alleen af op straat maar ook achter de voordeur. Veilig opgroeien als kind maar ook veilig kunnen leven en wonen als volwassene, zorg en veiligheid vullen elkaar hierin aan.

Veiligheid is van iedereen en vóór iedereen. Het op peil houden van de veiligheid en de veiligheidsbeleving doen we samen met onze inwoners. Een ieder heeft hierin zijn eigen verantwoordelijkheid. We richten onze inzet op de zaken die we als gemeente kunnen beïnvloeden. Daarbij hoort dat wij helder zijn over onze rol en duidelijk zijn over wat inwoners en bedrijven van ons mogen verwachten. En omgekeerd: wat verwachten wij van hen en welke afspraken maken we samen?

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- Vrouwen en mannen gelijk;
- Partnerschappen om doelstellingen te bereiken;
- Vreedzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen.

Wat willen we bereiken / Strategische doelstellingen

Continueren van onze inzet op veiligheid

We werken samen met inwoners, bedrijven en alle partners die preventief of repressief aan veiligheid werken.

Continueren inzet tegen ondermijning

We zetten extra in op middelen op het gebied van ondermijning. Ook continueren we de samenwerking met Regionale informatie- en expertise centrum (RIEC) in de aanpak van ondermijning.

Eind 2023, begin 2024 stellen we het actieplan ondermijning vast. Tegelijkertijd wordt er een aantal beleidsstukken doorontwikkeld. Het doel van dit plan is om ondermijnende criminaliteit aan te pakken. De focus in de aanpak ligt op de regionale thema's: vastgoed en horeca. Ook is er actieve inzet op risicolocaties per gemeente. Voor de gemeente Eemnes gaat het om het buitengebied en autobranche/bedrijventerrein.

Ondermijnende criminaliteit is vaak onzichtbaar, anders dan openlijke geweldpleging en overlast. Ondermijnende criminaliteit maakt gebruik van legale structuren en probeert het gezag van de overheid te ondermijnen. Soms komt bij dit soort criminaliteit ook intimidatie, bedreiging en afpersing kijken van zowel omwonenden als vertegenwoordigers van de overheid. In de komende jaren willen wij meer inzetten op regionale samenwerking. Op deze manier kan er gebruik worden gemaakt van elkaars expertise en inzet. Een voorbeeld hiervan is deelname aan de pilot Bibob Expertise Team. Ook in 2024 blijven we inzetten op het actueel houden van onze beleidskaders en het uitbreiden van toepassingsmogelijkheden en instrumentarium binnen de wettelijke mogelijkheden. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan wetgeving op het gebied van Opiumwet, Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (wet Bibob) en de Algemene Plaatselijke Verordening.

Ondermijnende criminaliteit maakt gebruik van legale structuren.

Continueren inzet tegen criminaliteit

Er wordt conform de prioriteiten in het IVP extra ingezet op (cyber)criminaliteit en (cyber)criminaliteitspreventie. Hierbij wordt ook gefocust op het voorkomen van betrokkenheid van jeugd bij georganiseerde criminaliteit (jonge aanwas).

Cybercriminaliteit

Voor veel bewoners en ondernemers is digitale veiligheid nog onontgonnen terrein. We investeren daarom tussen 2023 en 2026 extra om de digitale veiligheid van mensen en organisaties in Eemnes te verhogen. Digitale veiligheid is dan ook één van de prioriteiten in het nieuwe Integraal Veiligheidsplan 2023-2026. We starten met de prioriteiten op het gebied van Digitaal Veilig. De komende periode starten we met de verdere uitwerking van het risicoprofiel, versterking voor de lokaal vitale processen en een groot-schalige cybercrisisoefening in de BEL Combinatie.

Verder leren we van andere gemeenten door elementen uit projecten als “Digitaal Veilig in de wijk” ook in Eemnes te introduceren. We werken hierbij nauw samen met onze partners. In andere gemeenten zijn inmiddels succesvolle projecten opgezet waarbij vrijwilligers, digitale ambassadeurs genoemd, inwoners en het midden- en kleinbedrijf tegen opkomende vormen van digitale criminaliteit waarschuwen. Deze bewoners werken als vraagbaak om anderen te helpen en zich hiertegen te weren. Er is extra aandacht voor kwetsbare ouderen en jongeren.

Beschermen van kwetsbare groepen

We investeren in de weerbaarheid van jongeren in kansarme situaties. We zetten in op preventie door goed en zinvol jongerenwerk en voldoende opbouwwerkers. We bieden gericht en proactief ondersteuning aan ouders met kinderen en pubers die dreigen af te glijden. Waar nodig zetten we de persoonsgerichte aanpak (PGA) in.

Wat gaan we daarvoor doen

Online – Cyber

We geven voorlichting aan kwetsbare groepen en zetten in op bewustwordingscampagnes, samen met politie, scholen en welzijnsorganisaties. Op basisscholen bieden we een programma aan waarbij aandacht is voor het beschermen van de kinderen en hun omgeving tegen online gevaar, een voorbeeld hiervan is het programma HackShield.

Ondermijning

Het thema ondermijning wordt een speerpunt en we maken voorstellen om dit te voorkomen en aan te pakken. Ook zetten we extra capaciteit in om georganiseerde misdaad te signaleren en te voorkomen door preventieve maatregelen. Ook het gebruik van een vergunningsplicht voor kwetsbare branches wordt uitgebreid.

We pakken de ‘afzetmarkt’ van gestolen goederen aan. Dat gebeurt door bewoners te stimuleren om hun kostbare goederen te laten registreren op de website Stop Heling. Ook het verplicht gebruiken van het Digitaal Opkopers-Register door opkopers hoort hierbij. Via dit register kunnen handelaren en de politie zien of het gaat om gestolen spullen.

Jongeren - Straatwaarde

We organiseren nabijheid met ogen en oren op straat en in de buurt via jongerenwerkers en coaches. Op scholen zorgen we voor extra aandacht over risico's van alcohol, drugs, roken, lachgas en straatintimidatie. We voeren ook een strikt en consequent handhavingsbeleid tegen handel in drugs en er is extra aandacht voor het tegengaan van drugscriminaliteit en het gebruik van drugs bij jongeren.

Samen met jongeren maken we plannen voor een zinvolle daginvulling en brengen we de (online) leefwereld van jongeren die problemen veroorzaken in kaart.

Uitbreiding BOA-inzet

Met ingang van 2023 is de BOA-capaciteit uitgebreid naar 2,5 fte. We zetten deze extra uren gericht in op (jeugd)overlast, gebiedsgericht toezicht en periodieke (controle)acties. We handhaven vaker en zichtbaarder bij zogenaamde hotspots. We doen een proef met een wekelijks wijkspreekuur van de BOA's.

Brandweer

Groot aandachtspunt voor de brandweer is het blijvend kunnen garanderen van de uitruk. In een veranderende maatschappij en de beperkte beschikbaarheid overdag, is het noodzaak om instroom, doorstroom en uitstroom van brandweervrijwilligers goed in balans te hebben en te houden. De urgentieregeling voor brandweervrijwilligers in de Huisvestingsverordening is een middel om daartoe te komen. We blijven de jeugdbrandweer (financieel) ondersteunen.

De snel groeiende energietransitie maakt het werk van de brandweer lastig. Deze energietransitie is top-prioriteit voor de brandweer. De brandweer geeft advies over risico's om bij een incident niet voor een onmogelijke taak te staan. Bij advisering over vergunningverlening krijgt dit een belangrijke plaats.

Rookmelders

We sluiten aan bij de gerichte VRU-brede communicatie over het plaatsen van gecertificeerde rookmelders.

Burg. De Leeuw – Mertens kazerne

We verduurzamen de Brandweerkazerne.

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio Utrecht

De voorbereiding op rampen en crises wordt door de gemeente op regionaal niveau georganiseerd door deelname aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht. In deze gemeenschappelijke regeling werken brandweer, geneeskundige hulpdiensten en gemeenten samen om zo effectief mogelijk op te treden wanneer zich een ramp of crisis voordoet. In totaal nemen 26 gemeenten deel aan deze gemeenschappelijke regeling.

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU), vestiging Amersfoort

Het Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU) is een regionaal samenwerkingsverband van justitiële organisaties, zorgorganisaties en 26 gemeenten in de regio Utrecht.

Het VHRU faciliteert de samenwerking binnen de aanpak van plegers van ernstige overlast en criminaliteit die kampen met complexe problematiek. De problematiek speelt zich bij deze plegers af op meerdere leefgebieden waarbij alleen een zorgvuldig afgewogen combinatie van zorg, straf en hulpverleningsmaatregelen een duurzame oplossing biedt. Voor alle complexe casussen in Eemnes (en de andere Eemlandse gemeenten) waar opschaling noodzakelijk is wordt gebruik gemaakt van de vestiging Amersfoort. Ook maakt Eemnes gebruik van de specialisten in Amersfoort voor de nazorg van ex-gedetineerden en interventies op zorgbehoevende delinquenten. In nauwe samenwerking tussen BEL, Interventieteam HBEL en VHRU zetten we in op gecoördineerde aanpak voor zowel persoonsgerichte aanpak voor kwetsbare, overlast gevende inwoners als ex-gedetineerden.

Maatschappelijke zaken HBEL

Met de HBEL wordt samengewerkt binnen het sociaal domein. Met name op het gebied van zorg en veiligheid wordt intensief samengewerkt aan complexe casuïstiek.

Kader stellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Integraal Veiligheidsplan 2023-2026	2023
Regionaal Crisisplan VRU 2024-2027	2023
Gemeenschappelijke regeling VRU	2019
Programmabegroting 2020 VRU	2022
VTH-beleid Eemnes 2019-2022	2019

Speerpunten en ontwikkelingen

Brandweer en rampenbestrijding

Brandweerezaken

De VRU richt zich komende jaren op onder andere de thema's: energietransitie en duurzame inzetbaarheid. Daarmee zorgt de brandweer niet alleen voor incidentbestrijding, de brandweer geeft ook adviezen over risico's. De VRU zal in de komende beleidsperiode investeren om in het kader van risicobeheersing een waardevolle gesprekspartner en adviseur van de gemeenten te blijven. Aankomende wet- en regelgeving beïnvloedt de uitvoeringspraktijk. Met name de op komst zijnde Omgevingswet is van invloed op het proces, de instrumenten en tot op zekere hoogte ook op de risicobeheersingstaken.

Loopbaan

De VRU heeft extra aandacht voor de loopbaanontwikkeling van medewerkers. Hoe zorg je dat mensen gezond de eindstreep halen? Dit geldt met name voor de medewerkers in de operationele dienst, die zwaar werk uitvoeren, maar waarvoor het vroegpensioen is afgeschaft.

Groot aandachtspunt voor de brandweer is het blijvend kunnen garanderen van een piketorganisatie. In een veranderende maatschappij en de belasting van een dergelijke functie, is het noodzaak om instroom, doorstroom en uitstroom goed in balans te hebben en te houden.

Crisisbeheersing

Vanuit de Veiligheidsregio Utrecht wordt er ook in regionaal verband ingezet op thema's als doorontwikkeling van de crisisbeheersing, Bevolkingszorg en de crisisorganisatie. Het gaat hierbij om zaken als nadere uitwerking van het opgavegericht werken, een toekomst bestendige organisatie die ook in staat is om andersoortige crisissen te managen, informatiemanagement etc. Lokaal ligt het accent met name het opleiden, Trainen en Oefenen, het up to date houden van de crisisorganisatie organisatie. Leden van de regionale en lokale crisisorganisatie dienen zo goed als mogelijk voorbereid te worden op de bestrijding van een ramp of crisis. Het is dan ook van belang om voldoende te oefenen. Zowel bestuurlijk als ambtelijk is er budget beschikbaar om te oefenen. Zo ontstaat er routine en ervaring die nodig is om crises en andere acute (bestuurlijke) issues doeltreffend ter hand te nemen.

Gebiedsgerichte controle

We voeren elk jaar één integrale handhavingsactie uit. Dit doen we door acties te organiseren gericht op specifieke problematiek bijvoorbeeld in branches of in buurten. Bij een gebiedsgerichte, integrale handhavingsactie controleert de gemeente dan samen met haar partners in gebieden waar de leefbaarheid en veiligheid onder druk staan. Dit gebeurt zichtbaar én onzichtbaar. Uiteraard nemen we signalen en meldingen over deze gebieden mee. De controles richten zich onder meer op onrechtmatig gebruik van bedrijven, woningen en andere objecten. Diensten treden samen op tegen overtredingen en openstaande belastingen. Met deze acties geeft de gemeente een duidelijk signaal af dat criminaliteit en overlast niet worden getolereerd in Eemnes. Tijdens de acties geven medewerkers voorlichting aan omwonenden en ondernemers. Na afloop van iedere actie informeert de gemeente de bewoners via de Rotonde, de e-mail nieuwsbrief en via sociale media. Dit wordt als positief ervaren en draagt bij aan de meldingsbereidheid.

Opvang Vluchtelingen

De oorlog in Oekraïne duurt nog steeds voort en de opvang van vluchtelingen blijft de aankomende periode een belangrijk maar onzeker thema. De gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren hebben de handen ineengeslagen om Oekraïense ontheemden op te vangen. Vanaf het begin van de crisis is de opvang gezamenlijk georganiseerd. Voor het beheer en de uitvoering van de opvang voor Oekraïners zette de BEL Combinatie in 2022 een speciale projectorganisatie op. In 2023 zijn 206 Oekraïense ontheemden vanuit de verschillende noodopvanglocaties verhuisd naar twee nieuwe locaties waar zij langdurig kunnen verblijven: de Barbeelstraat in Eemnes en de Woensberg in Blaricum. Momenteel verblijven er op de opvanglocatie in Eemnes 79 Oekraïense vluchtelingen en in de opvanglocatie in Blaricum 180 Oekraïense vluchtelingen (augustus 2023). Verder verblijven er nog 10 Oekraïense vluchtelingen bij particuliere opvanglocaties in Laren.

Met het in gebruik nemen van de langdurige opvanglocaties is de opvang capaciteit binnen de BEL-gemeenten gegroeid van 206 noodopvangplekken naar 390 opvangplekken voor de langere termijn. De kosten voor de opvang worden gedekt door de middelen die het Rijk beschikbaar stelt vanuit de bekostigingsregeling opvang ontheemde Oekraïners. Het uitgangspunt is dat de opvang gerealiseerd wordt binnen de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt.

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

02. Veiligheid	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-15.044	0	0	0	0	0
Lasten	883.567	908.927	1.006.632	1.022.447	1.018.346	1.023.449
Saldo	868.523	908.927	1.006.632	1.022.447	1.018.346	1.023.449

Toelichting verschillen**Nadelen**

De in de kadernota 2024 opgenomen toename van onze bijdrage aan de VRU voor het gezamenlijk basistakenpakket (GBTP).	63.000
Hogere DVO bijdrage BEL Combinatie.	30.000
Totaal nadeel	93.000

PROGRAMMA 3 - PUBLIEK, VERGUNNING EN HANDHAVING

Bestuurlijke verantwoordelijkheid: burgemeester Roland van Benthem

Visie

Een klantgerichte dienstverlening aan de inwoners van Eemnes, via alle mogelijke kanalen.

Maatschappelijke opgave

Door de verregaande digitalisering verwachten inwoners, bedrijven en organisaties dat hun vraag digitaal afgehandeld kan worden. Wanneer wij iets vragen of nodig hebben van onze gemeente, of actief benaderd worden door onze gemeente, willen we dat de gemeente als één geheel herkenbaar en aanspreekbaar is. Dit vraagt een omslag naar vraag gestuurd werken en een verdere ontwikkeling van onze I-dienstverlening.

Verder vinden wij ook persoonlijk contact met onze inwoners belangrijk bij onze dienstverlening. We geven tijdig en helder antwoord en stellen ons klantgericht op richting onze inwoners. Klachten zien wij als kansen om de dienstverlening verder te verbeteren.

Inwoners en ondernemers willen zich gehoord voelen. Ook willen zij goed worden geholpen door de gemeente. Heldere communicatie en efficiënte dienstverlening zijn daarbij onmisbaar. Van de gemeente mag worden verwacht dat zij dienstbaar, toegankelijk, bereikbaar en beschikbaar is en een positieve grondhouding heeft naar inwoners en ondernemers. Versterking van de dienstverlening vindt plaats langs drie trends die de rol van de gemeentelijke overheid ten opzichte van de samenleving veranderen.

De **eerste trend** is **gelijkheid in de toegang** tot dienstverlening. Iedere inwoner moet gelijke toegang hebben tot diensten en informatie. Toenemende diversiteit van en binnen doelgroepen maakt dat de dienstverlening uitbreidt naar meerdere kanalen. Dienstverlening is zoveel mogelijk digitaal (bijvoorbeeld ook

via sociale media), maar wel beschikbaar op andere manieren voor wie het nodig heeft (bijvoorbeeld fysiek beschikbaar). Dit vraagt dat de gemeente investeert in de e-dienstverlening en dienstverleningskanalen (met name sociale media) zonder concessies op de breedte van de aangeboden dienstverlening.

De **tweede trend is transparantie van overheid** naar de samenleving. De inwoner heeft recht op informatie en een overheid die deze actief deelt (ook een uitgangspunt van de Wet Open Overheid). Dit vraagt een goed georganiseerde en beveiligde informatiehuishouding. Zodat actief gedeeld wordt wat kan, en vertrouwelijk blijft wat moet (zoals privégegevens van inwoners). Het beschikbaar stellen van informatie moet zoveel mogelijk worden gedigitaliseerd, maar waar nodig ook analoog kunnen plaatsvinden.

De **derde trend is participatie en communicatie**. Dit is tweerichtingsverkeer: de gemeente biedt en vraagt in maatschappelijke opgaves ruimte en ondersteuning aan initiatieven van de samenleving. Andersom wordt verwacht dat inwoners verantwoordelijkheid nemen in deelname en zelforganisatie van participatie (ook een uitgangspunt van de Omgevingswet). Deze veranderingen vragen aanpassingen in werkwijzen, processen en competenties van de gemeentelijke organisatie. Ook vraagt dit dat de gemeente de samenleving in staat stelt om verantwoordelijkheden te nemen.

Door de komst van de Omgevingswet komen er minder vergunningen binnen, is er meer zorgplicht en zijn er meer algemene regels. Er komt een omslag van vergunningverlening naar toezicht, handhaving en partnerschap. Het vraagt ook een ontwikkeling van onze medewerkers om nog meer vanuit de initiatiefnemer te kijken, van buiten naar binnen. In nauwe samenwerking met inwoners en bedrijven worden oplossingen bedacht.

Wij zetten de komende jaren meer in op gebiedsgericht toezicht. Toezichthouders zijn aanwezig op straat, zij zijn de 'oren en ogen' en letten op alle handhavingsaspecten. Onze BOA's voeren het toezicht integraal uit waarbij de focus ligt op de grootste ergernissen zoals hondenpoepoverlast, verkeer- en parkeeroverlast, zwerfafval en vuurwerk. De BOA's hebben bovendien een signaalfunctie, bijvoorbeeld bij illegale bouw of gebruik.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals
- Vreedzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen.

Wat willen we bereiken / Strategische doelstellingen

Een goede en adequate dienstverlening

Passend bij het groeiend aantal inwoners. Verder is de gemeentelijke dienstverlening toegankelijk, cultuursensitief en begrijpelijk. Het gebruik van de dienstverlening is digitaal waar het kan en maatwerk waar nodig.

Proactieve communicatie

Dat kan gaan over bouwwerkzaamheden, evenementen of over bijvoorbeeld initiatieven die inwoners zelf ondernemen. Het bieden van de mogelijkheid tot een persoonlijk gesprek wanneer daar aanleiding voor is. Bijvoorbeeld bij een negatief besluit of wanneer de vraag/wens niet gehonoreerd kan worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Milieuleges onderdeel van leges Omgevingswet

We maken keuzes in de tariefstelling in leges voor milieubelastende activiteiten (MBA) in Omgevingsvergunningen. Voorstellen worden voorgelegd aan uw raad omtrent mogelijkheden daarvoor, bij voorkeur met de behandeling van de legesverordening 2024.

Omgevingswetleges – egalisereserve

We vormen een egalisereserve voor de opvang van schommelingen in de begroting bij leges voor grote bouwprojecten.

APV: Actualisatie Marktverordening en Standplaatsenbeleid

De marktverordening Eemnes dateert uit 2010 en het Standplaatsenbeleid Eemnes uit 2012. Deze verordeningen actualiseren we in 2024.

Servicenormen

We passen het VNG Handvest voor servicenormen toe en stellen specifieke kengetallen en indicatoren op voor het VHT Domein en meten dit zichtbaar. Ook rapporteren we hier periodiek over. Dit doen we onder meer via het jaarlijkse BEL jaarverslag VTH en het BEL uitvoeringsprogramma VTH.

Handhaving

De top 5 van grootste ergernissen van onze inwoners vormt een belangrijk uitgangspunt voor onze handhaving. Dit nemen we op in onze jaarlijkse Uitvoeringsprogramma VTH.

Bij notoire overtreders en overlastgevers worden boetebedragen waar mogelijk fors verhoogd (bijv. bij opleggen dwangsom of bestuurlijke boete). We communiceren periodiek over controles en handhavingsacties.

Proactieve communicatie

We communiceren proactief over bouwwerkzaamheden, evenementen of over bijvoorbeeld initiatieven die inwoners zelf ondernemen. Daarnaast bieden we de mogelijkheid tot een persoonlijk gesprek wanneer daar aanleiding voor is. Bijvoorbeeld bij een negatief besluit of wanneer de vraag/wens niet gehonoreerd kan worden.

Versterken BEL Combinatie

We zetten extra capaciteit in voor de implementatie van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging om de voortgang van de projecten te borgen op het gebied van Participatie (0,1 fte), Vergunningen (1 fte), Toezicht omgevingsrecht (0,5 fte) en RO (2 fte).

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

De taken op het gebied van risicobeheersing en brandveiligheid worden uitgevoerd door de Brandweer. Werkzaamheden variëren van advisering (omgevingsvergunningen, evenementen, ingebruikneming panden) tot controles/toezicht (bij inrichtingen, bedrijven en evenementen).

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

De RUD (Regionale Uitvoeringsdienst) Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken op het gebied van milieutaken uit voor de provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg. Momenteel is een verregaand onderzoek gaande naar versterking van de samenwerking tussen de Utrechtse Omgevingsdiensten RUD en ODRU. Een fusie van beide omgevingsdiensten tot een Utrechtse omgevingsdienst kan een toekomstig scenario worden.

Beleidsindicatoren

Niet wettelijk verplichte indicatoren

Onderstaande beleidsindicatoren zijn de niet wettelijk verplichte indicatoren.

Indicatoren *) Publiek en Dienstverlening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
De klanttevredenheid is stabiel of neemt bij voorkeur jaarlijks toe.	6,9	6,9	7,0
Als u ons belt, staan wij u binnen 30 seconden te woord.	72%	75%	75%
U wordt maximaal 2 keer doorverbonden. Als de betreffende medewerker niet direct telefonisch bereikbaar is, wordt een terugbelafpraak gemaakt die wordt nagekomen binnen 2 werkdagen.	98%	100%	100%
Aan onze balie hoeft u gemiddeld niet langer dan 15 minuten te wachten	100%	100%	100%
Digitaal bestelde en betaalde producten ontvangt u binnen 5 werkdagen	nmb	90%	90%
Binnen 2 weken na ontvangst van uw melding over het onderhoud van de openbare ruimte melden wij wat er gebeurd is met uw melding.	94.6%	95%	95%
Servicenorm 'Vergunningen'	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Vergunning Alcoholwet: binnen 8 weken na het indienen van uw aanvraag, nemen wij een beslissing	90%	95%	95%
Vergunning Alcoholwet: binnen 16 weken (mits binnen 8 weken na aanvraag met 8 weken verlengd) na het indienen van uw aanvraag, nemen wij een beslissing.	NB	NB	95%
Evenementenvergunning: binnen 8 weken na het indienen van uw aanvraag nemen wij een beslissing	100%	100%	95%
Omgevingsvergunningen: op aanvragen wordt binnen de wettelijk gestelde termijn of sneller een beslissing genomen.	90%	95%	95%
Van rechtswege verleende vergunningen	1	0	0
Minimaal 95% van de verleende vergunningen houden stand in een eventuele bezwaar- of beroepsprocedure	95%	95%	95%
Het behouden en verhogen van de klanttevredenheid in de periode 2023-2026.	6,9	6,9	7,0

Indicatoren *) Publiek en Dienstverlening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Servicenorm 'Toezicht en handhaving'	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Maximaal aantal dossier waarin een dwangsom is betaald vanwege het niet tijdig nemen van een besluit:	0	0	0
De doelstelling voor 2023 ten aanzien van het naleefgedrag wordt gesteld op tenminste 90% na een eerste aan-schrijving	90%	90%	90%
De doelstelling van het naleefgedrag wordt voor de peri-ode 2023-2026 gesteld op tenminste 70% spontane nale-ving.	n.b.	70%	70%
Termijnafhandeling MOR-meldingen: binnen 5 dagen na ontvangst worden MOR-meldingen die vallen onder Boa werkzaamheden in behandeling genomen en indiener ge-informeerd	90%	95%	95%
Termijnafhandeling MOR-meldingen: binnen 10 werkda-gen na ontvangst worden MOR-meldingen die vallen on-der Boa werkzaamheden afgehandeld	NB	NB	80%
Kwaliteit processen-verbaal: Uitgeschreven processen-verbaal blijven na bezwaar en beroep in stand	NB	NB	95%

Meldingen Openbare Ruimte (MOR)

De MOR meldingen kunnen worden gemeld via de 'Slimmer Melden' applicatie op de website van de gemeente. Een melding via 'Slimmer Melden' wordt maar één keer geregistreerd. Hierdoor zijn er geen dubbele meldingen meer aanwezig. Wél kan een 2e melder, op de reeds gedane melding, een tweede stem uitbrengen waardoor de urgentie wordt verhoogd. De meldingen worden in alle gevallen zo snel mogelijk afgehandeld. De afhandeltijd van een melding kan verschillen, omdat urgentie en complexiteit hierbij een belangrijke rol speelt. De Slimmer Melden applicatie wordt ondersteund door een online dashboard waarop de management – en sturingsinformatie zichtbaar is. Dit draagt bij aan de continue verbetering van het MOR meldingenproces. Ons uitgangspunt is om de voortgang van het afhandelproces inzichtelijk te tonen op de website, waardoor de inwoners de gemiddelde afhandeltijden per melding kunnen zien.

Wettelijke verplichtingen

Onderstaande indicatoren zijn de wettelijke verplichte indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Oordeel BRP zelfevaluatie volgens wettelijke vereisten	positief	positief	positief
Oordeel zelfevaluatie reisdocumenten volgens wettelijke vereisten	positief	positief	positief

Indicator	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Stemlokalen voldoen aan wettelijke vereisten qua toegan- kelijkheid	100%	100%	100%

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Beleidsregeling briefadres	2022
Gemeentelijk reglement Burgerlijke Stand	2021
Handboek Waardedocumenten	2021
Handboek Basisregistratie Personen (BRP)	2021
Verordening Gegevensverstrekking basisregistratie personen	2021
Protocol document- en identiteitsfraude	2023
Regeling Beheer en Toezicht BRP	2020
Privacy Reglement Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand	2019
BEL Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH 2023-2026	2022
Standplaatsenbeleid Eemnes 2012	2012
Marktverordening 2010 gemeente Eemnes	2010/2015
Wegsleepverordening Eemnes 2009	2009/2014
Welstandsnota gemeente Eemnes 2012	2013
Bouwverordening Eemnes	2010 (2014)
Reglement BEL-Commissie Ruimtelijke Kwaliteit 2017	2017
Brandbeveiligingsverordening gemeente Eemnes 2016	2016
Drank- en horecaverordening gemeente Eemnes 2014	2014
Verordening behandeling bezwaarschriften Eemnes	2023
Algemeen Plaatselijke Verordening Eemnes 2023	2023
Winkeltijdenverordening 2014	2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Implementatie Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging

De Eerste Kamer stemde in de loop van 2023 in met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging op 1 januari 2024. Het werken volgens deze nieuwe wet is dan ook een belangrijke en ingrijpende ontwikkeling voor 2024 en verder. Wij hebben voor de implementatie gelden gereserveerd in onze begroting 2023 en in het collegeprogramma 2023 – 2026. Met de invoering van de wet valt ook een deel van het 'werk' weg. Een voorbeeld hiervan is het afschaffen van bouwtechnische toets voor bouwwerken als dakkapellen. Tegelijkertijd verwachten we dat door de afname in het aantal aanvragen en het aantal te verlenen vergunningen, het toezicht in het veld en nadien de handhaving op geconstateerde onvolkomenheden mogelijk versterkt zal moeten worden.

Actualisatie Marktverordening en Standplaatsenbeleid

De marktverordening dateert uit 2010 en het Standplaatsenbeleid uit 2012. Deze verordeningen worden in 2024 geactualiseerd.

Nieuwe gemeentelijke taken

Met de komst van de Omgevingswet komen er nieuwe taken bij de gemeente terecht. Zo worden voor bodemtaken, waarvoor nu de provincie bevoegd gezag is, met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gemeenten het bevoegde gezag. Deze bodemtaken worden neergelegd bij de RUD. Dit betekent extra taken voor de gemeente en daarmee extra inzet en kosten, zonder dat daarvoor vanuit het rijk inmiddels is voorzien in volledige (her-) financiering door het rijk of provincie.

Voor team publiek gelden de volgende speerpunten / ontwikkelingen in 2024:

De BEL Combinatie werkt in 2024, in het kader van identiteitsfraude, met gezichtsherkenning aan de balies. Steeds meer diensten en producten worden digitaal aangeboden.

Insteek is digitaal waar het kan en maatwerk daar waar nodig.

In 2024 intensiveren we de adresonderzoeken waarbij aandacht wordt besteed aan de leegstand.

In 2024 organiseren we de Europese verkiezingen.

Het aantal servicenormen wordt in 2024 uitgebreid en via de website communiceren wat de resultaten zijn.

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

03. Publiek, Vergunning en Handhaving	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-1.946.965	-1.347.677	-1.622.677	-1.302.677	-1.457.677	-1.257.677
Lasten	1.286.568	1.370.437	1.585.631	1.561.520	1.503.301	1.503.301
Saldo	-660.397	22.760	-37.046	258.843	45.624	245.624

Toelichting verschillen**Voordelen:**

De stijgende bouwrijzen én het actualiseren van de opbrengsten bouwleges op basis van de bouwprognose.	- 275.000
Totaal voordeel	- 275.000

Nadelen

Hogere DVO-bijdrage (CAO en formatie) BEL Combinatie team Publiek	153.000
De bijdrage aan de RUD, neemt toe met € 21.000 als gevolg van een aantal kostenstijgingen (prijsindexatie, Loonindexatie)	21.000
Hogere DVO-bijdrage (CAO) team Vergunningen € 20.000 en verwerking uitbreiding BOA-uren (uitbreiding formatie m.i.v. 2023 werkt structureel door) € 28.000	48.000
Totaal nadeel	222.000

PROGRAMMA 4 - MOBILITEIT

Bestuurlijke verantwoordelijkheid: wethouder Theo Reijn en wethouder René ten Have

Visie

Een goed functionerend, veilig en duurzaam verkeer en vervoersysteem in Eemnes.

Maatschappelijke opgave

Eemnes ligt centraal met uitvalswegen, zowel naar de A1 als de A27. Het grote aantal forensen in onze gemeente maakt dat met name op piekmomenten, in de ochtend en het einde van de middag, de verkeersintensiteit op onze wegen groot is. Op deze momenten fietsen of lopen er ook ouders met kleine kinderen naar school, naar een sportgelegenheid of om boodschappen te doen. Tegelijkertijd bewegen zich ook agrarische voertuigen over onze wegen. We willen dat iedereen zich veilig voelt op onze wegen, jong en oud, lopend, met de fiets, per paard of gemotoriseerd.

Met het vaststellen van het GVVP heeft de gemeenteraad van Eemnes een belangrijke eerste stap gezet om Eemnes veiliger en leefbaarder te maken. In het GVVP hebben we de wensbeelden voor het verkeer in Eemnes bekeken (waar willen we idealiter welk type verkeer) en hebben we de verkeersknelpunten geïnventariseerd. Samen met onze inwoners en de gemeenteraad zijn we gekomen tot een prioritering van de knelpunten. De uitwerking van de prioriteiten uit het GVVP wordt de komende jaren, in samenhang met de hiervoor beschikbare budgetten, ter hand genomen.

Asfalt is niet de oplossing voor alle verkeersproblemen. Anders reizen binnen een straal van 15-20 km kan als de fiets vaker als vervoersmiddel voor deze afstanden wordt gezien. De regio Utrecht is koploper in het fietsgebruik in Nederland. Technische ontwikkelingen, zoals de doorbraak van de elektrische fiets, zorgen voor een verdere groei van het fietsgebruik. Doelstelling van de Provincie Utrecht en de regio Amersfoort

(Regionaal Ruimtelijke Visie) is een verdubbeling van het fietsgebruik in het woon-werkverkeer in 2030 ten opzichte van 2011. Het regionaal fietsbeleid verdient ook vanuit de gemeente Eemnes een stevige impuls. Wij willen dit doen door de kwaliteit van het bestaande (snel)fietsnetwerk in Eemnes te verbeteren en door het aanleggen van ontbrekende schakels.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- industrie, innovatie en infrastructuur
- veilige en duurzame steden

Wat willen we bereiken / Strategische doelstellingen

Onze gemeente is goed en veilig bereikbaar voor alle verkeersdeelnemers.

Wegen en fietspaden dienen goed begaanbaar, goed onderhouden en (sociaal) veilig te zijn. Hierbij hebben we aandacht voor de toegankelijkheid, ook voor mindervalide mensen in onze gemeente. Duurzame mobiliteit biedt kansen en waar we als gemeente invloed hebben, willen we deze kansen benutten. Zeker als het gaat om het stimuleren van woon-werkverkeer op de fiets. We realiseren ons daarbij dat hiervoor een uitgebreid en toegankelijk fietsnetwerk een belangrijke voorwaarde is. Dit is iets dat we samen met onze regionale partners kunnen realiseren.

Een belangrijk uitgangspunt is en blijft dat we de verkeersveiligheid steeds in het oog houden en belemmeringen willen wegnemen.

De bereikbaarheid van Eemnes en de ontsluiting van Eemnes naar de A1 en de A27 borgen.

Een goede bereikbaarheid zien wij als een van onze belangrijke taken, nodig voor het aantrekkelijk houden van onze gemeente. Dit betekent dat de wegen goed begaanbaar, goed onderhouden en (sociaal) veilig zijn. Op strategisch niveau zetten we in op het bepalen van een integrale onderhoudsstrategie waarin we keuzes maken op het gebied van inrichting, de verschillende verkeersstromen en toekomstige ontwikkelingen.

Eemnes heeft een actueel wegenbeheerplan.

Bij wegbeheer gaat het om de balans tussen het wegwerken van achterstanden in het onderhoud en het op de lange termijn programmeren van het onderhoud. Daarbij is een evenwichtige aanpak gewenst op het niveau van dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging/reconstructie. Daar waar mogelijk zoeken we bij het wegonderhoud samenwerking in de ambities die naar voren komen uit het nog vast te stellen Water en Riolerings Programma (werk met werk maken).

Wat gaan we daarvoor doen?

Invoeren van het nieuwe 30 (GOW30) Laarderweg

We maken samen met omwonenden een plan voor inrichting van de Laarderweg als GOW30. We zetten ons in om de hoeveelheid zwaar verkeer terug te dringen door alternatieve routes mogelijk te maken en bekijken in hoeverre elementen van Tour de Force hierbij betrokken kunnen worden.

Mobiliteit: verandering naar fiets en openbaar vervoer

We sluiten aan bij plannen van de provincie om het (snel)fietsnetwerk verder uit te breiden. We besteden aandacht aan doorfietsroutes en goede veilige fietsroutes, specifiek voor kinderen en jongeren. We stellen fietsparkeernormen in bij nieuwbouw en voldoende fietsparkeervoorzieningen bij (H)OV-haltes en bestemmingen waarvoor het fietsgebruik gestimuleerd kan worden. Daarnaast staan we open voor innovatieve vormen van OV, mits die echt een alternatief vormen voor de lijnbus. Voor woonstraten is 30 km/u de norm, bij nieuwbouwplannen of grootschalige herinrichtingsprojecten zal ook worden overwogen om een erf in te stellen waarbij 15 km/u de norm is.

Mobiliteit: duurzaam en gezond

We stimuleren deelmobiliteit als alternatief voor een eigen auto, onder andere door – na ingebruikname HOV – de parkeernorm aan te passen. We onderzoeken of een proef met deelscooters voor Eemnes een oplossing is, in combinatie met Laren en Blaricum. We maken ruimte voor voetgangers door groene ommetjes en een hoofdwandelnetwerk te ontwikkelen. Ook zorgen we dat de laadinfrastructuur gelijke tred houdt met de toename van emissieloze voertuigen. We bestrijden mobiliteitsarmoede door te kijken hoe we de fietslessen en de fietsdeals (betaalbare fietsen voor minima) kunnen uitbreiden. Verder willen we samen met scholen en ouders, de kinderen stimuleren om lopend of fietsend naar school te komen en naar sportaccommodaties te gaan.

Zuidelijke ontsluiting

We werken plannen uit voor het doortrekken van Zuidersingel richting Eikenlaan met een landschappelijke invulling met gescheiden fiets- en ruiterspaden. In 2024 vindt een herinrichting plaats van de kruising Eikenlaan/Wakkerendijk tussen (globaal) de komgrens en de aansluiting van de A1, waarbij rekening wordt gehouden met de plannen Poort van Baarn die de provincie uitvoert (rotonde aansluiting A1 en fietstunnel). De ventweg krijgt hierbij een ondergeschikte functie en de zichtbaarheid van de komgrens wordt verbeterd.

Ook verbeteren we de fietsverbinding aan de oostzijde van de A27 richting Laren en de HOV halte, via de Rijksweg (aanleg ontbrekende schakel ter hoogte van de boomkwekerij).

Poort van Baarn

We liften mee op de herinrichting Poort van Baarn, waarbij de aansluiting A1-Wakkerendijk door de provincie veiliger wordt gemaakt via de aanleg van een rotonde.

Centrumplan Eemnes

Binnen het Centrumplan kunnen we de volgende “no regret” maatregelen uitvoeren in 2024: Kruising Laarderweg - Minnehof sociaal veiliger maken, voorplein Minnehof vergroenen tot verblijfsgebied en de Braadkamp van parkeerplaats naar verblijfsgebied omvormen.

GVVP: oppakken diverse onderdelen

We pakken de knelpunten uit het vigerende GVVP die nog open staan aan. Ook geven we het GVVP een update en stellen daarbij nieuwe prioriteiten voor deze collegeperiode. De kruising Noordersingel - Barbeelstraat pakken we aan (verbetering oversteek fietsers, goede auto-ontsluiting Barbeelstraat). Hierbij houden we rekening met (op termijn) uitbreiding noordzijde en de ontsluiting voor landbouwverkeer vanaf de Meentweg via de Stachouwerweg naar de Noordersingel. Tussen de scholen en het Huis van Eemnes, het centrum en sportfaciliteiten herstellen we kindlinten en brengen nieuwe kindlinten aan.

Tour de Force

We haken aan bij het Nationaal toekomstbeeld (NTF) en werken voorstellen uit. We verbeteren de kwaliteit van bestaande (snel)fietsnetwerk en leggen ontbrekende schakels aan.

Verkeersveiligheid: risicoanalyse

In het kader van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid hanteren we een risico gestuurde aanpak op basis van verplichte risicoanalyse, met behulp van ondersteuningsprogramma Ministerie.

Inhaalslag onderhoud wegen, fietspaden

Op basis van het Wegenbeheerplan 2024 – 2028 en de bijbehorende ambities verbeteren we gericht enkele knelpunten.

HOV-hub

We leggen aan beide zijden van de A27 HOV haltes inclusief P+R voorzieningen aan.

Robuuste aansluiting A27 - Zuidersingel

We realiseren een robuuste verkeersafwikkeling (i-VRI's) bij de afslag van de A27, gecombineerd met de aanleg van de HOV.

Entree van Eemnes

We onderzoeken op welke manier de entree van Eemnes verlevendigd en/of opgefrist kan worden in samenhang met de werkzaamheden HOV.

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Kader stellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)	2017 – 2021
Uitvoeringsplan Openbare Verlichting	2015
Beleidsplan gladheidbestrijding	2011
Wegenbeheerplan	2017 - 2021
Onderhoudsplan kunstwerken	2018 - 2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Schanskorven Het Vierkante Bosje

De gemeente heeft in 2008 aan de achterzijde van de Clusterschool aan het Vierkante Bosje schanskorven geplaatst die de scheiding tussen water en verharding vormen. Er is geconstateerd dat deze zijn verschoven en dat hierdoor de korfconstructie instabiel is geworden. De constructie is op dit moment op de cruciale plekken tijdelijk veilig gesteld. Om te komen tot een definitieve veilige oplossing, heeft er een uitgebreide studie plaatsgevonden. Alhoewel de mogelijke varianten hiervoor nog ter besluitvorming voorgelegd dienen te worden, is de minimale investering afgerond € 575.000. In de kadernota 2024 is rekening gehouden met de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van jaarlijks € 40.000.

Geluidswal A27

Verder heeft de gemeente in 2013 de geluidswal ten oosten van de A27 opgehoogd met een constructie van schanskorven. Tijdens de realisatie van de werkzaamheden werd geconstateerd dat de constructie verzakte op verschillende punten. Daarom zijn er op verschillende plaatsen stutten aangebracht. Tijdens een schouw in 2022 is geconstateerd dat de stutten zijn doorgerot of verdwenen. De constructie is vervolgens verder gaan (ver)zakken. Op dit moment worden er varianten uitgewerkt om voornoemde instabiliteit en verzakking van de korfconstructie op te lossen. Alhoewel deze varianten hiervoor nog ter besluitvorming voorgelegd dienen te worden, is de minimale investering afgerond € 600.000. Dit bedrag is gebaseerd op het voorstel wat eerder aan de raad in 2020 is voorgelegd. Verhoogd met een indexatie. Overigens zullen we bij de varianten ook kijken naar een variant van een geluidscherm met zonnepanelen. In de kadernota 2024 is rekening gehouden met de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van jaarlijks € 24.000.

Beheerplannen

Op grond van het Wegenbeheerplan 2024-2028 wordt onderhoud uitgevoerd. In de Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen treft u een passage aan over de actualisatie en uitvoering van onze beheerplannen.

Verkeersvisie 2035/ afmaken GVVP 2017

De BEL gemeenten stellen een verkeersvisie 2035 op. De verkeersvisie gaat hiermee deels het oude Gemeentelijke Verkeer en Vervoerplan uit 2017 vervangen. Eemnes neemt binnen de verkeersvisie 2035 alleen deel op de thema's Fiets en Openbaar Vervoer. Daarnaast wordt bekeken welke projecten uit het vigerende GVVP 2017 -2021 de komende jaren nog worden opgepakt. Dit leidt tot een nieuw uitvoeringsprogramma. De budgetten zijn in de begroting opgenomen. Na afronding val alle voorgenomen investeringen wordt daarna een nieuw GVVP opgesteld.

Tour de Force

In 2023 wordt gewerkt aan een bestuursopdracht en verdere uitwerking voor de aansluiting Wakkerendijk - Eikenlaan en de fietsoversteek over de Wakkerendijk. Ook de parallelroute langs de Wakkerendijk tussen het viaduct A1 en Eikenlaan wordt hierbij betrokken.

Stofoverlast

De wijk Bouwvenen in Blaricum ondervindt overlast van stof dat afkomstig is van de naastgelegen onverharde weg Goyergracht Noord. Samen met de gemeente Blaricum kijken we naar een passende sobere oplossing voor dit probleem. Eind 2023 worden twee proefvakken met verschillende mengsels halfverharding aangebracht om te kunnen beoordelen welke het meest geschikt is.

Ontbinden gemeenschappelijke regeling en sanering Goyergracht

In maart 2023 hebben de gemeenten Blaricum, Laren, Eemnes en Waternet de overeenkomst 'Fundament voor samenwerking aanpak Gooiergracht' ondertekend. Deze overeenkomst vormt de basis om plannen uit te werken voor sanering van de waterbodem van de Goyergracht, uitwerking van de waterbergingopgave, herstel oevers en vormgeving en herstel halfverharding rijbaan. In 2024 volgt de financiële en technische uitwerking. Eemnes is niet betrokken bij de sanering (we zijn geen onderdeel van de betreffende WGR), wel zal de sanering mogelijk gevolgen hebben voor de oevers van de Goyergracht Noord. Verder krijgt Eemnes enkele objecten overgedragen (o.a. brug Meentweg).

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

04. Mobiliteit	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-611.106	-2.479.628	-1.451.287	-41.287	-41.287	-41.287
Lasten	1.732.188	3.971.974	2.764.524	1.777.095	1.844.581	1.900.581
Saldo	1.121.082	1.492.346	1.313.237	1.735.808	1.803.294	1.859.294

Toelichting verschillen

Nadelen

Stijging DVO bijdrage BEL Combinatie	34.000
De onderhoudskosten stijgen met € 19.000 vanwege extra kosten voor het herstel na de aanleg van glasvezel (hiervoor ontvangen we een vergoeding)	19.000
De afschrijving stijgen in 2024 met € 80.000 als gevolg van de investeringen voor de Schanskorfconstructie Vierkante Bosje en het herstel van de schanskorven op de geluidswal.	80.000
Totaal nadeel	133.000

PROGRAMMA 5 - GROENE LEEFOMGEVING

Bestuurlijke verantwoordelijkheid: wethouder René ten Have

Visie

Borgen van het groene karakter van Eemnes en de groene woonomgeving in Eemnes verbeteren.

Maatschappelijke opgave

In Eemnes is er veel (openbaar) groen en dat willen we graag zo houden. Een groene woonomgeving vergroot de kwaliteit van leven: het biedt de mogelijkheid tot recreëren, het zoeken van rust of zet juist aan tot lichaamsbeweging. De kwaliteit van het openbaar groen willen wij verbeteren. Wij zetten ons bovendien in voor het behoud van de bestaande hoofd-groenstructuur, maar ook voor een adequate (volwassen) groenstructuur bij nieuwbouwprojecten.

Creatieve speelmogelijkheden voor kinderen van alle leeftijden vinden wij belangrijk. Een goed verdeeld aanbod van speelvoorzieningen voor jong en oud is hiervoor essentieel. We hebben afgelopen jaar bestaande speelvoorzieningen samen met belanghebbenden vervangen en aangepast. Wij gaan door met het vervangen van speelvoorzieningen, die daar aan toe zijn.

De boeren onderhouden samen een groot deel van het agrarisch- en buitengebied in de polder van Eemnes. Deze ondernemers maken bewust de keuze voor landbouw met integratie van landschap, natuur en waterbeheer in hun bedrijfsvoering. Wij zijn in Eemnes trots op onze boeren. Ze vormen een belangrijke schakel in het onderhouden van de polder, voedselproductie en maken een onlosmakend onderdeel uit van de dorpse cultuur.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- Schoner drinkwater & goede sanitaire voorzieningen
- Veilige en duurzame steden
- Bescherming van zeeën en oceanen
- Herstel ecosystemen en behoud biodiversiteit

Wat willen we bereiken / Strategische doelstellingen

De openbare ruimte is zo optimaal mogelijk ingericht

Onze gemeente wordt gekenmerkt door de polder, het groen en water en dat is medebepalend voor onze uitstraling. Dit willen we in stand houden en waar nodig optimaliseren. We besteden aandacht aan (herplant van) bomen, het vergroenen en opknappen van plein en park, aandacht voor sociale veiligheid en communicatie met inwoners over groenbeleid.

Wij willen een milieu- en insectvriendelijk en actief groenbeheer gericht op meer biodiversiteit

De natuur levert ons een gezonde leefomgeving, gezonde en weerbare bodems, schoon water, schone lucht, bestuivers voor onze gewassen en natuurlijke weerstand tegen ziekten en plagen en een omgeving om in te ontspannen en recreëren. Als het niet goed gaat met de biodiversiteit, heeft dat gevolgen voor ons welzijn. We zetten in op het vergroten van de biodiversiteit zodat een groene omgeving voor iedereen, mens en dier, bereikbaar en dichtbij is.

Goed onderhouden speelvoorzieningen op onze speelterreinen

Spelen en sporten in de openbare ruimte is leuk en ontspannend. Waar gesport en gespeeld wordt, is ook ruimte voor ontmoeting, gezondheid en levendigheid. Het draagt bij aan de functie van de openbare ruimte. Een sportief en speels ingerichte openbare ruimte zorgt ervoor dat bewegen een vast onderdeel kan worden van het dagelijks leven. Goed onderhouden speelvoorzieningen zijn voorwaardelijk om dit te kunnen bereiken.

Behouden en versterken van het waardevolle Eemlandse landschap

We zijn trots op onze polder. Onze inwoners wonen, werken en recreëren in de polder. Het is een uniek landschap waar we zuinig op zijn, nu en in de toekomst. In samenwerking met de agrariërs versterken we het landschap door onder meer een specifiek maaibeeld waarbij we de biodiversiteit respecteren en het landschap daarmee behouden en tevens versterken.

Beschermen en behouden van het waardevolle bomenbestand in Eemnes

Bomen en groen zijn belangrijk voorwaarden voor een prettig woonklimaat en een gezond klimaat. Door de klimaatverandering hebben we steeds vaker te maken met extremere hitte, droogte en intensieve neerslag in korte tijd. Bomen leveren een grote bijdrage aan het temperen van deze effecten. Meer groen van voldoende kwaliteit zorgt ook voor meer biodiversiteit en een positief effect op de gezondheid en het welzijn van mensen. Wij zetten het beleid zoals opgenomen in de Groenvisie en de aanpak *Groen Groeit Mee* voort en willen de huidige groenstructuur versterken, verbeteren en goed toegankelijk maken, daarvoor is het beschermen en behouden van ons bomenbestand een belangrijk uitgangspunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

De openbare ruimte klaar voor de toekomst met meer groen en water

We zetten de uitgangspunten van Steenbreek door en zullen bij groot onderhoud elementenverhardingen vervangen door bomen, water en groen waar dit mogelijk is. Verder willen we extra zitbankjes toevoegen in de openbare ruimte en mogelijkheden creëren om zitbankjes op naam te adopteren.

Bladcampagne

Op basis van de werkwijze in de herfstperiode 2023 zal dit bij geschiktheid worden gecontinueerd en waar nodig worden verbeterd.

Aanleg bovenwijken speelpark

We stemmen met Blaricum en Laren af om onderzoek te doen naar de wenselijkheid van het aanleggen van een zogenaamd "pumptrack", geschikt voor met name jonge kinderen en voor stepjes, skateboards, online skates en BMX-fietsen.

Bewoners aan zet

We zetten operatie Steenbreek ook in 2024 voort en richten een eenvoudig en toegankelijk loket in voor inwoners die plannen hebben voor meer groen in hun straat. Zij kunnen hiervoor extra ondersteuning of middelen krijgen. We stellen een nieuwe regeling voor *Groene Daken* op. Ook stimuleren we de vergroening van schoolpleinen en zetten ons in om deze samen met schoolbesturen mogelijk te maken.

We willen een netwerk van groene ommetjes realiseren dat zoveel mogelijk door het groen en langs het water loopt. We investeren in revitaliseren en de aanleg van extra plantsoenen, zoals plein Willemserf en park Karwij. Ook monitoren we de waterkwaliteit van het speel-doe-park langs de ijsbaan. Er is een extra duiker aangelegd en we beoordelen vervolgens de waterkwaliteit.

Bomen

In 2024 gaan we verder met de inhaalslag van de bomenkap en vervolgen dit met het jaarlijks vervangen van dode en zeer slechte bomen. Daarbij zorgen we waar mogelijk voor het vergroten van de soortenrijkdom. Ook de benodigde dunning van de bomen langs de Noordersingel is in 2023 opgepakt en continueren we.

In 2024 stellen we de geactualiseerde bomenlijst vast. Naast het aanvullen van de lijst met bomen langs de Wakkerendijk en Meentweg, worden ook de gegevens van de bomen op de lijst geactualiseerd en kijken we of nog andere bomen aan de lijst moten worden toegevoegd.

Onze ambitie is dat er voor elke gekapte boom ergens minimaal 1 boom terug geplant wordt en het uitbreiden van het bomenbestand met minimaal 25 stuks in deze collegeperiode. We sluiten aan bij de inhaalslag bomenkap 2023. Verder onderzoeken we of de kap van bomen onder de noemer van "dunning" onder een meldplicht kan worden gebracht.

Speel- en doepark Wilgenpad

We doen een verkennend onderzoek naar het multifunctioneel gebruik van de ijsbaan voor sport, spel en/of wandelen, in combinatie met skeelerbaan.

Speelplan

We gaan verder met de uitvoering van het vastgestelde Speelplan, met extra budget voor gestegen kosten en nieuwere vormen en extra wensen, met inwonerparticipatie.

In 2024 wordt in ieder geval levensduur verlengend onderhoud uitgevoerd aan speeltoestellen bij onder andere de Troeveveen en we vervangen een toestel op de speelplek aan de Patrijzenhof.

Wijkschouwen

In 2024 voeren we één wijkschouw uit. We zetten de wijkschouw gericht in om samen met bewoners, corporaties en overige partners integraal verbeterplannen te maken voor de openbare ruimte. We denken hierbij aan het vergroenen van de openbare ruimte, parkeren, straten om het gebied een positieve impuls te geven.

Plein Willemserf

In 2024 knappen we het plein aan het Willemserf op en vergroenen het in overleg met bewoners van de Willemserf.

Karwij

Samen met bewoners en gebruikers van het trapveld, de groene zone en het hondenuitlaatgebied geven we het park Karwij een kwalitatieve impuls.

Boomgaard Raadhuislaan

In 2024 leggen we uw raad een bestuursopdracht voor met als doel om de Boomgaard aan de Raadhuislaan op te knappen en er een groen verblijfsgebied van maken. Daarbij betrekken we de groenstrook achter de woningen aan de Ploeglaan.

Honden: van beste vriend tot overlast

We zullen in 2024 gericht(er) handhaven op hondenoverlast. Naar aanleiding van de evaluatie hondenbeleid eind 2023 herijken we het hondenbeleid en nemen we vervolgens de uitvoering ter hand.

IBOR: Integraal Beheer Openbare Ruimte

Het optimaal inrichten en onderhouden van het groen in de openbare ruimte. Hiervoor benoemen we per onderdeel het areaal en stellen we, waar nodig (opnieuw), de kwaliteitsnorm vast. In 2024 geven we de ontwikkeling verder vorm op welke wijze en door wie de openbare ruimte zal worden onderhouden. Daarnaast zullen de verbindingen worden gelegd met de wijkschouw en in ontwikkeling zijnde beheerplannen wegen, riolering, civiele kunstwerken.

Polder: ecologisch bermbeheer en regulier bermbeheer / onderhoud

We gaan verder met het ecologisch en biodivers beheren van de bermen in de polder zoals in het beleidsplan bermen polder Eemnes is aangegeven. Dit doen we in samenspraak met boeren en andere terreinbeheerders in verschillende stappen de komende 4 - 6 jaar. De afspraken die we met agrariërs hebben gemaakt over het slootafval, handhaven we.

Landbouwvisie

In 2024 zal worden gezien of een Landbouwvisie opportuun is gelet op het Handelingsperspectief Buitengebied.

2^e fase Groenplan 2017

Van de tweede fase van het Groenplan voeren we in de winter 2023-2024 het onderdeel *Dunnen bomen singels* uit. Ook wordt er gestuurd op het harmoniseren van de groenplannen van de drie gemeentes die ondersteund worden door de BEL-organisatie.

Bestrijden invasieve soorten zoals Japanse Duizendknoop

In 2024 stellen we in samenwerking met Laren en Blaricum beleid op voor de aanpak effectieve en efficiënte bestrijding van invasieve soorten zoals de Japanse Duizendknoop. Momenteel worden al op verschillende plekken proeven gedaan.

We onderzoeken of bestrijding van de invasieve soorten deels als maatschappelijke stage in samenwerking met college de Brink/Agrarische school opgezet kan worden. Ook kijken we naar de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Openbare verlichting

We maken de openbare verlichting diervriendelijker en waar mogelijk dimmen we de verlichting en halen we onnodige verlichting weg. Reclameverlichting staat standaard uit 's nachts (en nemen we op in de APV). Op basis van een evaluatie in 2023 komen we met een voorstel voor de toekomstmogelijkheden van de Openbare Verlichting.

Betrokkenheid verbonden partijen

Coöperatie Gastvrije Randmeren

Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband. De deelnemers zijn 16 gemeenten tussen de Hollandse Brug en het Keteldiep. Er wordt aansluiting gezocht met private partijen als jachthavens, vakantiecentra etc. Het takenpakket van Gastvrije Randmeren bestaat uit:

- Beheer van water Randmeren
- Recreatief beheer van de recreatieve voorzieningen in de Randmeren
- Gebiedsontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling in samenhang met IVR (internationale vereniging voor binnenvaart) en Blauwe As.

Kader stellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Groenplan Eemnes	2017
Integraal bestek onderhoud openbare ruimte	2019
Werkinstructie Beleidsregel Gemeentelijke Bomen	2012
Speelplan Eemnes	2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Integraal Beheer Openbare Ruimte

Het optimaal inrichten en onderhouden van het groen in de openbare ruimte. Hiervoor zal per onderdeel het areaal worden benoemd en waar nodig (opnieuw) de kwaliteitsnorm worden vastgesteld. In 2024 zal de ontwikkeling verder worden vormgegeven op welke wijze en door wie de openbare ruimte zal worden onderhouden. Daarnaast zullen de verbindingen worden gelegd met de wijkschouw en in ontwikkeling zijnde beheerplannen wegen, riolering, civiele kunstwerken.

Wat mag het kosten

In de tabel op de volgende pagina zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

05. Groene leefomgeving	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-16.517	-25.878	-24.769	-24.769	-24.769	-24.769
Lasten	1.167.189	1.408.678	1.456.463	1.492.218	1.421.017	1.429.405
Saldo	1.150.672	1.382.800	1.431.694	1.467.449	1.396.248	1.404.636

Toelichting verschillen

Nadelen

De lasten stijgen in dit programma met € 48.000 door de afschrijvingslasten voor speeltuinen. Voor enkele jaarschijven van het speelplan start de afschrijving in 2024.	48.000
Totaal nadeel	48.000

PROGRAMMA 6 - MILIEU EN KLIMAAT

Bestuurlijke verantwoordelijkheid: wethouder René ten Have

Visie

In Eemnes willen wij voor onze inwoners een duurzaam gezonde leefomgeving creëren. Een leefomgeving met een goede luchtkwaliteit, waar groen en water volop aanwezig is, waar zo min mogelijk geluidsoverlast is en waar mensen zich prettig voelen.

Maatschappelijke opgave

In Eemnes willen wij voor onze inwoners een gezonde leefomgeving creëren. Een leefomgeving met een goede luchtkwaliteit, waar groen en water volop aanwezig is, waar zo min mogelijk geluidsoverlast is en waar mensen zich prettig voelen. Samen gaan we aan de slag voor verbetering van ons klimaat. Wij zijn zuinig op onze aarde en willen ons aandeel leveren om deze in goede staat door kunnen geven aan toekomstige generaties. Wij zetten ons daarom in voor CO₂-reductie, aardgasvrije nieuwbouw, verduurzaming / aardgasvrije bestaande woningen en het stimuleren van alternatieve energiebronnen en duurzame mobiliteit. Wij zetten ook in op het scheiden van afval en evalueren het huidige scheidingsbeleid om te kijken of deze voldoende aan onze doelstellingen op het gebied van afvalscheiding bijdraagt.

Wij houden bij de inrichting van onze gemeente rekening met de klimaatveranderingen en daar waar de klimaatveranderingen geleid hebben tot overlast, zorgen wij voor passende oplossingen.

Een gezonde leefomgeving in Eemnes vraagt om samenwerking met onze buurgemeenten. Het verbeteren van het klimaat begint bij onszelf maar eindigt daar zeker niet. Wij zetten daarom ook specifiek op het gebied van milieu en klimaat in op samenwerking met onze regiogemeenten.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- schoner drinkwater & goede sanitaire voorzieningen
- betaalbare, betrouwbare en duurzame energie voor iedereen
- veilige en duurzame steden
- verduurzamen van consumptie- en productiepatronen

Wat willen we bereiken / Strategische doelstellingen

Klimaatteam Blaricum – Eemnes – Laren

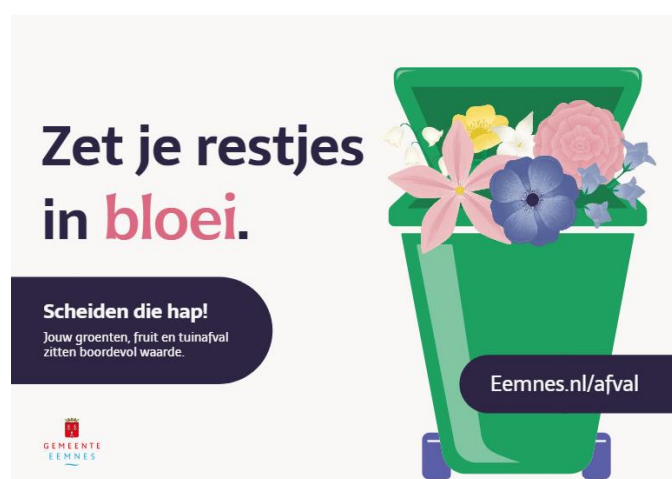
Het Rijk heeft gelden beschikbaar gesteld voor klimaatadaptatie en energietransitie. Deze gelden worden aangewend om vaste formatie te werven. Vaste formatie is nodig om continuïteit te borgen om de komende jaren de ambities van de drie gemeenten te realiseren. Naast vaste formatie is nog geld beschikbaar dat kan worden ingezet voor de flexibele schil of als uitvoeringsgeld.

De route naar 70% CO2-reductie in 2030

Sinds 2009 is de lokale CO2-uitstoot in Eemnes teruggebracht met 39%. Het aardgasvrij maken van woningen, regelingen ten behoeve van het isoleren van woningen en het soortenmanagementplan zijn maatregelen die nodig zijn om de doelstellingen van 70% CO2-reductie in 2030 te realiseren.

Duurzaam Afvalbeheer en Milieubewustzijn

Binnen onze gemeente streven we ernaar om een groenere en duurzamere leefomgeving te creëren. We maken gebruik van innovatieve communicatie- en voorlichtingsmethoden en werken nauw samen met AVU om dit te bereiken. Ons doel is om inwoners bewust te maken van het belang van afvalscheiding, waardoor we de reststroom significant kunnen verminderen. Daarom gaan we in 2024 onverminderd verder met onze afvalcampagnes. Daarnaast zal in 2024 een evaluatie van de Eemnesser afvalinzameling worden voorbereid.

Afvalcampagne uit 2023 in Eemnes

Wat gaan we daarvoor doen?

Hemelwater en grondwater

We zorgen voor inzameling, transport van stedelijk afvalwater en hemelwater in de openbare ruimte. We zorgen voor afvoer van overtollig grondwater.

Burgerraadpleging duurzaamheid (via een Participatieve Waarde-evaluatie)

De brede burgerraadpleging op het onderwerp duurzaamheid is in volle gang, met een goede deelname van de inwoners van Eemnes. Het 'burgerforum' dat voor deze raadpleging is opgericht brengt voor het einde van het jaar advies uit aan de gemeente. Het advies nemen we mee in nieuw beleid voor duurzaamheid. Het college komt in 2024 met een voorstel aan de raad.

Isolatie-initiatief

Goede isolatie van woningen is een voorwaarde voor een succesvolle overstap naar alternatieve, duurzame warmtebronnen. Daarom start Eemnes een isolatie-programma voor woningeigenaren. Vanuit de overheid zijn hiervoor middelen beschikbaar gesteld vanuit drie afzonderlijke regelingen; de Nationale Isolatieaanpak, de provinciale Isolatievouchers en de Energiearmoede-regeling. Het isolatieprogramma start in november 2023 en loopt tenminste door tot en met 2026. De werkelijke uitvoering van isolatiemaatregelen begint in 2024.

Soortenmanagementplan (SMP)

In 2024 wordt het soortenmanagementplan voor Eemnes opgesteld. In dit plan staat in welke woongebieden van Eemnes er beschermde diersoorten voorkomen die hinder/nadeel kunnen ondervinden van onder andere de voorgenomen isolatie van woningen (spouwmuuren e.d.). Ook beschrijft het plan welke (mitigerende) maatregelen er nodig zijn om woningen te kunnen isoleren als beschermde diersoorten worden aangetroffen. Het hebben van een SMP is/wordt een voorwaarde om gebruik te kunnen maken van isolatiesubsidies zoals de Isolatievouchers van de provincie Utrecht. Het is bovendien een verplichting om woningen te mogen isoleren. Het SMP is 10 jaar geldig.

Eemnesser buurten op weg naar aardgasvrij (Wijkuitvoeringsplannen)

Een belangrijk onderwerp voor het behalen van de CO2-reductiedoelen is het aardgasvrij maken van woningen in Eemnes. Eemnes heeft hiervoor eind 2021 de Transitievisie Warmte vastgesteld. De volgende stap richting realisatie is het opstellen van WijkUitvoeringsPlannen (WUP). Het college komt begin 2024 met een voorstel voor de keuze van een definitieve wijk om het eerste WUP-traject mee te starten.

Verduurzamingsmogelijkheden voor monumentale gebouwen

Het verduurzamen van monumentale gebouwen is een uitdaging. Door de bijzondere status van de gebouwen zijn niet alle duurzaamheidsmaatregelen (eenvoudig) te nemen. Eemnes vindt het belangrijk dat eigenaren van monumenten voldoende mogelijkheden krijgen om te verduurzamen en zal daarvoor in 2024 een handreiking opstellen, in samenwerking met Blaricum en Laren.

Geothermie van start in 2024?

De plannen van Larderel Energy lijken verder weg in de tijd nu een realistische planning nog steeds ontbreekt. Duidelijk is wel dat het doen van eerste boringen niet gaat plaatsvinden in 2024. Dat betekent dat het college het advies naar aanleiding van de burgerraadpleging afwacht en in gesprek gaat met Stedin over de (on)mogelijkheden als gevolg van de netcongestie. Indien hieruit geen belemmeringen voortkomen dan zullen de voorbereidingen voor een tweede zonneveld in gang worden gezet.

Ondersteuning bij energiearmoede

Het bestaande programma voor ondersteuning bij energiearmoede zetten we in 2024 voort. In de loop van 2023 stelde de overheid extra gelden beschikbaar voor dit programma. Eemnes zet dit onder andere in voor een 'witgoedregeling' en als aanvulling op subsidies voor isolatiemaatregelen (zie Isolatie-initiatief). Besteding van alle beschikbare middelen moet afgerond zijn voor 2026.

Eemnes Energie

In 2023 maakte de gemeente prestatieafspraken met de lokale energiecoöperatie Eemnes Energie. In 2024 vindt een evaluatie plaats en worden er vervolgens geactualiseerde afspraken gemaakt waarbij de gemeente middelen beschikbaar stelt op basis van verrichte werkzaamheden en behaalde resultaten door Eemnes Energie.

Afvalvermindering

We streven naar een reductie van het restafval naar slechts 100 kilogram per persoon per jaar. We bereiken dit via innovatieve communicatie en voorlichting, waarbij we nauw samenwerken met AVU. Onze focus ligt op het verbeteren van de afvalscheiding, wat resulteert in een verkleining van de hoeveelheid restafval.

Een ander belangrijk doel is het stimuleren van groente-, fruit- en tuinafval (GFT)-scheiding. We onderzoeken mogelijkheden om dit te bevorderen en zo waardevolle grondstoffen te hergebruiken.

Om zwerfafval te verminderen, plaatsen we voldoende afvalbakken in en rond verblijfsgebieden. We onderzoeken ook manieren om het bijplaatsen van afval rond ondergrondse containers tot een minimum te beperken, waardoor we overlast en schade aan de omgeving voorkomen.

Asbestdakenverwijdering

We zetten ons voortdurend in voor het verwijderen van asbestdaken, zoals vastgelegd in het Plan van Aanpak asbestdaken 2020. Voor grote daken sluiten we aan bij de verordening van de provincie. Voor kleinere daken (< 35 m²) zal in 2024 een stimuleringsregeling worden gemaakt.

Zwerfafvalpreventie

Om zwerfafval te verminderen, plaatsen we voldoende afvalbakken in en rondom verblijfsgebieden. Bovendien onderzoeken we manieren om bij plaatsingen van afval rond ondergrondse containers tot een minimum te beperken, om zo overlast en schade aan de omgeving te voorkomen.

Circulariteit in inkoop- en aanbestedingsbeleid

Circulair aanbesteden speelt een belangrijke rol in de transitie naar een circulaire economie. Bij circulair aanbesteden waarborgt de aanbestedende dienst dat de opdrachtnemer in de uitvoering van de opdracht duurzame materialen gebruikt.

Eemnes wil dit element in 2024 in haar inkoop- en aanbestedingsbeleid gaan opnemen. Dit houdt bijvoorbeeld in dat bij de aanbesteding van een bouwwerk in alle fasen van de opdracht circulariteit een rol speelt: van het ontwerp tot de daadwerkelijke afronding, maar ook in het gebruik en het uiteindelijke demonteren/verwijderen.

Bewustwording van Houtstook

We investeren in bewustwording over de gevolgen van houtstook, om een beter begrip van de impact ervan te bevorderen en doen dit in samenwerking met Blaricum en Laren.

Urnenmuur

Sluitstuk op de uitbreiding van de Algemene Begraafplaats is het vervangen van de oude urnenmuur. Hier-voor wordt een traject opgepakt om de nabestaanden in een vroeg stadium op de hoogte te brengen.

Aandeelhouderschap Stedin

We participeren in de uitbreiding van het aandelenkapitaal voor minimaal onze relatieve positie binnen het Stedin werkgebied.

Klimaatbeleid

We zetten het schooltuinprogramma voort (educatieve moestuin) en investeren in natuureducatie in het onderwijs. Alle nieuwbouw in onze gemeente is maximaal energiezuinig en klimaat adaptief. Reversibele (terug te draaien) energiemaatregelen maken we ruimhartig mogelijk in erfgoed en monumenten. Verder onderzoeken we hoe buurtbatterijen en/of elektrische auto's ingezet kunnen worden om het stroomnet te ontlasten.

Afval

We continueren samen met AVU en inwoners de voorlichtings- en communicatiecampagne om afval te verminderen. In 2024 wordt het huidige afvalstelsel tegen het licht gehouden. Daarna onderzoeken we hoe ons afvalstelsel er vanaf 2026 uit zal zien. We geven het goede voorbeeld en gaan zelf nog meer circulair aan de slag. Binnen de gemeentelijke organisatie vindt hergebruik van grondstoffen plaats. We nemen maatregelen om het zwerfafval op straat te verminderen en we bestrijden afvaloverlast met hogere boetes en een getrappt boetesysteem, meer handhaving en bewustzijns campagnes.

Klimaat doen we samen!

We gaan onze duurzaamheidsambities integraal oppakken, samen met Laren, Blaricum andere medeoverheden, onze partners in de regio en lokale partijen.

Dierenwelzijn

We zetten ons in voor een goede stadsnatuur die aantrekkelijk is voor insecten, vogels en andere dieren. Bij inrichting van openbaar groen kijken we dan ook expliciet naar ruimte waar verschillende dieren kunnen leven. We overleggen met (hobbymatige) boeren om tijdelijke (niet permanente) schaduwplekken voor dieren te realiseren bij extreme hitte. Het baggeren en maaien wordt afgestemd op de paaitijd van vissen en broedtijd van watervogels. Daarnaast bekijken we de mogelijkheden (wellicht samen met Laren en Blaricum) om dierenbuddy's in te voeren.

Samen met de dierenopvang willen we een eenmalige chipactie organiseren om het aantal zwervdieren te laten dalen. In de APV nemen we verbod op strooien van confetti op (in aanvulling op verbod voor het oplaten van (wens)ballonnen.

Versterken BEL Combinatie

Samen met Laren en Blaricum wordt een Team energieklimaat samengesteld, inclusief communicatie/participatie en strategie, projecten en ondersteuning. De lokale en gezamenlijke duurzaamheidsambities worden integraal opgepakt, en de samenwerking met medeoverheden, regionale partners en lokale partijen is hierbij essentieel. Uit deze samenwerking ontstaan kansen voor de BEL-gemeenten.

Betrokkenheid verbonden partijen

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

De RUD Utrecht voert milieutaken uit. Het gaat hierbij om het houden van toezicht en verlenen van vergunningen gerelateerd aan wet- en regelgeving op het gebied van milieu.

AVU

De AVU is opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. De Afval Verwijdering Utrecht (AVU) werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht. Dit met zoveel mogelijk terugdringing van de belasting op het milieu tegen aanvaardbare kosten.

Kader stellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Nota geluidbeleid	2017
Klimaatbeleid Eemnes 2012-2020, aanvullend uitvoeringsprogramma	2012
Eemnes Klimaatneutraal 2030	2017
Afvalstoffenverordening Eemnes 2017	2017
Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022	2018
Verordening afvalstoffenheffing	2021
Verordening Rioolrechten	2021
Verordening op het beheer en het gebruik van de begraafplaats	2014

Speerpunten en ontwikkelingen

Riolering

Tijdens het opstellen van de begroting 2024 wordt gewerkt aan het opstellen van het SSW (systeemoverzicht stedelijk water) en het WRP 2024-2028 (water- en rioleringsprogramma). Vaststelling door de raad volgt. Voorheen was dit het GRP (gemeentelijk rioleringsplan). Vooralsnog zijn de budgetten van de begroting 2023 aangehouden.

Regionale Energiestrategie (RES) 3.0

Eemnes continueert haar inzet voor de RES regio Amersfoort. Dit moet leiden tot de RES 3.0 voor de regio Amersfoort, die vóór 1 juli 2025 moet worden vastgesteld.

Oer A1

Vanuit het programma 'Opwek van Energie op Rijksgronden' (OER) wordt door Rijkswaterstaat onderzoek gedaan naar de kansen voor energieopwekking langs de snelweg A1, tussen de knooppunten Hoevelaken en Eemnes. Eemnes levert een actieve bijdrage aan de verkenning van de kansen onder andere door deelname aan de stuurgroep. In de loop van 2024 moet duidelijk worden waar de kansen liggen.

Netcongestie

In juni van 2023 kwam netbeheer de Stedin met de volgende boodschap: "Sinds 17 november 2022 is er sprake van netcongestie – filevorming – voor afname in het hoogspanningsnet van landelijk netbeheerder TenneT; het net waarmee de provincies Flevoland, Gelderland en Utrecht worden voorzien van elektriciteit. Sindsdien komen nieuwe aanvragen voor transportcapaciteit van grootverbruik klanten op een wachtlijst te staan totdat het net structureel verzaagd is."

In 2024 is het verkrijgen van een grootverbruikersaansluiting (groter dan 3 x 80 ampère) dus in principe niet mogelijk. Dit belemmert onder andere de ontwikkeling van grootschalige, duurzame energieopwekking, bijvoorbeeld op bedrijfsdaken. Het maximaal aantal te realiseren zonnepanelen op één (nieuwe) net-aansluiting wordt beperkt tot circa 130 stuks.

De verdere ontwikkeling van bedrijven wordt ook beperkt, als voor deze ontwikkelingen een grootverbruikersaansluiting nodig is. Oplossingen kunnen worden gevonden in het afstemmen van eigen energieproductie op de eigen consumptie, of door nieuwe contractvormen die Stedin gaat aanbieden (bijvoorbeeld 'spits mijdende contracten').

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

06. Milieu en klimaat	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-2.749.990	-2.858.178	-2.881.151	-3.117.089	-3.120.592	-3.124.277
Lasten	2.365.840	2.620.531	2.405.071	2.532.103	2.474.922	2.467.968
Saldo	-384.150	-237.647	-476.080	-584.986	-645.670	-656.309

Toelichting verschillen

Voordelen:

De baten riool stijgen vanwege de stijging van de rioolheffing.	- 59.000
De lasten voor klimaatbeleid nemen met € 257.000 af in dit programma. Zoals opgenomen in de Zomernota 2023 betreft hiervan € 95.000 voor de maatwerk personele inzet klimaatbeleid. Eemnes ontvangt CDOKE gelden waarmee samen met Laren en Blaricum de personele inzet voor klimaatbeleid betaald gaat worden. Deze gelden gaat vanuit de drie gemeenten richting de BEL. Vooruitlopend hierop was er een stelpost van € 137.000 opgenomen en die kan vrijvallen. Per saldo is het voor de begroting 0, we ontvangen de CDOKE-gelden en dragen die over aan de BEL Combinatie voor het gezamenlijke klimaatteam.	- 257.000
Totaal voordeel	- 316.000

PROGRAMMA 7 - RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN

Bestuurlijke verantwoordelijkheid: wethouder Theo Reijn en wethouder Mirjam Havinga

Visie

Wij kiezen voor een gestage groei van de woningvoorraad. Door deze gestage groei, waarbij woningen opgeleverd worden in alle segmenten, geven wij starters de mogelijkheid om voor het eerst te gaan kopen of huren, maar ook anderen om te verhuizen. We bouwen gedifferentieerd, met focus op de doelgroepen starters, middenhuurders en senioren dicht bij de voorzieningen. Door per woonproject heel gericht toewijzingscriteria vast te stellen voor huur- en koopwoningen, kunnen wij maximaal inzetten op doorstroming om zoveel mogelijk Eemnessers een passende woning aan te bieden. De gestage groei zorgt bovendien voor behoud van vitaliteit in ons dorp.

Maatschappelijke opgave

Wij hechten aan een gezonde en groene leefomgeving met een kleinschalig dorps karakter. De ontwikkelingen in de ruimte brengen wij hiermee in overeenstemming. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat wij de bestaande woonruimte beter willen benutten. De vraag naar woningen in onze regio is groot, ook in Eemnes.

Groei van onze woningvoorraad ontstaat door het realiseren van woningen in onze uitbreidingslocatie 'Zuidpolder' en door het realiseren van woningen in zogenaamde inbreidingslocaties (bijvoorbeeld op de locaties van de Ocrietfabriek, Hink Stap Sprong, de Hilt, garage Beuk, Molenweg of Streefoordlaan). Nieuwe woningen zijn klaar voor de toekomst: duurzaam, energieneutraal en gebouwd naar de woonwensen van nu. We zetten bij nieuwbouw in op een mix tussen koop- en huurwoningen.

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen is het belangrijk om onze ruimtelijke ontwikkeling met zicht op de toekomst vorm te geven. Wij willen ons bebouwde gebied minder kwetsbaar maken voor extreme weersomstandigheden door klimaatbestendigheid en een waterrobuuste inrichting als vanzelfsprekende onderdelen te maken van de ruimtelijke (her)ontwikkeling.

Demografische, maatschappelijke en economische ontwikkelingen leiden tot verschuiving van vraag en aanbod op de woningmarkt. Diverse doelgroepen wachten op betaalbare woningen: starters, mensen met een zorgbehoefte en senioren. Voor mensen met een middeninkomen is het steeds moeilijker om een woning te vinden of om door te stromen naar een passende woning. Wij willen dat iedereen kan huren, betaalbaar en met een zo minimaal mogelijke wachttijd.

Landelijk staat de bedrijfsvoering van de agrariërs sterk onder druk. Er zijn initiatieven om te komen tot milieu- en natuurvriendelijke vormen van bedrijvigheid en beheer van gronden. We steunen initiatieven van agrarische ondernemers om de productie te vernieuwen, zodat de sector nog duurzamer en gezonder wordt. Voor de levensvatbaarheid van de landbouw is het belangrijk ruimte te bieden aan bedrijfsontwikkeling van agrariërs, zodat zij het landschap ecologisch verantwoord kunnen blijven beheren en hun producten kunnen voortbrengen.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- industrie, innovatie en infrastructuur
- veilige en duurzame steden
- bescherming, herstel en duurzaam gebruik van ecosystemen
- vreedzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen
- partnerschappen om doelstellingen te bereiken

Wat willen we bereiken / Strategische doelstellingen

We brengen de woningmarkt / woningvoorraad beter in balans en sturen daar op bij

We werken samen in de Regio Amersfoort (Woondeal) binnen onze eigen lokale politiek-bestuurlijke context en voldoen aan het (nieuwe en meer sturende) beleid van de rijksoverheid. Begin 2024 stellen wij met de nieuwe Woonvisie met zorgcomponent het beleid voor de komende jaren vast. Nadat deze visie is vastgesteld, stellen we een uitvoeringsnota op waarin we acties, maatregelen en instrumenten opnemen waarmee we de doelstellingen uit de Woonvisie willen bereiken. Een onderdeel daarvan is onder andere het opleveren van een rapport waarin alle mogelijke bouwlocaties in beeld worden gebracht.

We streven ernaar dat gezondheid een net zo vanzelfsprekend onderdeel wordt van elke gebiedsontwikkeling als duurzaamheid dat nu is.

We kijken daarbij naar zaken als hitte en afkoeling, beweging, groen, ruimte voor sport en spel en ontmoeting. We stimuleren ook de marktpartijen om met gezonde leefomgevingen aan de slag te gaan. We koppelen vergroening zoveel mogelijk aan andere werkzaamheden zoals werkzaamheden aan riolering, toegankelijkheid, energie-infrastructuur of onderhoud.

We faciliteren de transitie en behoud van het buitengebied.

We werken samen in de Regio Amersfoort (Handelingsperspectief Buitengebied Regio Amersfoort) aan de toekomst van het buitengebied. Het buitengebied kent diverse uitdagingen door diverse belangen, ambities en opgaven. In december 2023 wordt het Handelingsperspectief Buitengebied Regio Amersfoort aan de raden voorgelegd ter besluitvorming. Met het Handelingsperspectief geeft de regio zichzelf en haar partners een kader en richting voor uitvoering van ambities in het buitengebied, binnen de kaders uit nationale en Europese opgaven en bestaand beleid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Handelingsperspectief buitengebied

Het Handelingsperspectief Buitengebied van de regio Amersfoort wordt in december 2023 aan de raden voorgelegd ter vaststelling. In 2024 wordt bezien hoe we de opgehaalde perspectieven kunnen voorzien van concrete acties voor Eemnes en haar buitengebied. Hierbij sluiten we aan bij de omgevingsvisie en andere relevante ontwikkelingen. Ook zal sterk worden ingezet op het laten opnemen van het Handelingsperspectief in het UPLG en zo recht te doen aan het zorgvuldig gelopen traject en de inbreng van de regio en ons als gemeente.

Gebiedsontwikkeling

We ontwikkelen voor Zuidpolder Zuid een stedenbouwkundige visie die voortborduurde op de Zuidpolder. In 2024 onderzoeken we of er beleid wenselijk is voor het splitsen van (zeer) grote kavels. Creatieve concepten willen we mogelijk maken op daarvoor geschikte locaties. We staan open voor burgerinitiatieven voor gemengde woonvormen zoals Knarrenhof en andere concepten.

Klimaatrobuuste nieuwbouw en bestaande bouw

We streven diverse doelen na voor klimaatrobuustheid van de gebouwde omgeving bij nieuwbouw. Daarbij sturen we aan op gespecificeerde prestatie-eisen als ondergrens en zorgen voor aansluiting bij eindgebruikers. Bij de wijkshouwen nemen we de mogelijkheden om de openbare ruimte en particuliere tuinen zo klimaatrobuust mogelijk in te richten mee.

Woningcorporaties

Onze ambitie is om de komende jaren de duurzame sociale woningvoorraad te laten groeien met minimaal 70 woningen gedurende twee jaar, exclusief 50 flexwoningen. We maken met de Alliantie prestatieafspraken over de ontwikkeling van nieuwe woningen, verkoop, liberalisatie, passend toewijzen en verduurzaming van de sociale woningvoorraad. Uitgangspunten zijn dat verkoop kansen moet bieden voor Eemnessers om een woning te kopen. Verder moet liberalisatie kansen bieden voor Eemnessers die een te hoog inkomen hebben om in aanmerking te komen voor een sociale huurwoning en aangewezen zijn op middenhuur. De woningen met energielabels E, F en G worden voor 2026 verduurzaamd. Samen met woningcorporaties wordt het programma van de wooncoach voortgezet. Ouderen die willen verhuizen blijven wij met de *Van Groot Naar Beter-regeling* en verhuiskostenregeling extra ondersteunen.

Gebiedsontwikkeling Eembrugge

Nu de Gebiedsvisie is vastgesteld, worden de plannen voor woningbouw op het Ocriet/Sterkterrein verder uitgewerkt in een verkavelingsplan en omgevingsplan. Ook bij de verdere ontwikkeling worden de gemeente Baarn en bewoners/bedrijven van Eembrugge e.o. nauw betrokken.

Inbreidingslocaties: Bouwplan Streefoordlaan

De eigenaar van de gronden bij de Streefoordlaan heeft in overleg met de gemeente en met omwonenden een plan ontwikkeld voor de bouw van 11 grondgebonden woningen waarvan 4 sociale huur, 6 midden huur en 1 top dure woning. Het bouwplan en bestemmingsplan worden in november en/of december 2023 voorgelegd aan de commissie Ruimte. Het ontwerpbestemmingsplan leggen we nog dit jaar ter inzage. Vaststelling is gepland voor begin 2024.

Noordzijde: tiny houses/flexwoningen

We bereiden een bestuursopdracht voor. In 2024 komen we met een voorstel en leggen dit aan uw raad voor.

Woon-werk locaties voor ZZP-ers en kleine ondernemers

De uitbreiding van bedrijventerrein Zuidpolder biedt wellicht kansen voor een combinatie van wonen en werken voor kleine ondernemers en ZZP-ers. Maar ook de strook langs de Noordersingel met bedrijfsbestemming biedt wellicht kansen. In 2024 stellen we, zoals afgesproken met aanwonenden, een omgevingsplan op voor een toekomstige invulling van de gronden aan de Barbeelstraat.

Zuidpolder

We gaan verder met het laatste deelplan voor Zuidpolder met circa 30 woningen. De verkoop staat gepland in 2024 en de bouw in 2025. In 2026 kan het project worden afgesloten.

Zuidpolder Zuid

We zijn voortvarend aan de slag om woningbouw mogelijk te maken in Zuidpolder Zuid met circa 450-500 woningen. Daarvan realiseren we ongeveer 70% in het sociale en middeldure segment in een bouwtempo van gemiddeld zo'n 40 woningen per jaar. Duurzaamheidsaspecten zoals het Convenant Duurzame Woningbouw en Groen Groeit Mee worden in de plannen verwerkt. Ook doen we onderzoek naar het doortrekken van de Zuidersingel. Voor de planning van Zuidpolder Zuid zijn wij afhankelijk van besluitvorming door de provincie Utrecht over het Regionaal Programmeren en verankering in het provinciaal programma Wonen en Werken 2025. De eerste verkoop woningen Zuidpolder Zuid wordt voorzien in de zomer 2025 zodat in het voorjaar van 2026 met de bouw kan worden gestart.

Betrokkenheid verbonden partijen

CV en BV Zuidpolder

In augustus 2013 zijn de marktpartijen Heijmans (voorheen Vos & Teeuwissen) en Van Wijnen met de gemeente Eemnes een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. De samenwerking is vormgegeven in een CV/BV-structuur. In de overeenkomst is afgesproken dat de gemeente alle gronden aankoopt van de marktpartijen en samen met haar eigen grond doorverkoopt aan de CV. De CV/BV is verantwoordelijk voor het bouw- en woonrijp maken van de wijk en de uitgifte van de kavels.

Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder Eemnes

Ten behoeve van de financiering van de activiteiten in de Zuidpolder is in 2014 een participatiemaatschappij opgericht waarin de lening van de gemeente inzake bouw- en woonrijp maken wordt doorgezet naar de CV Zuidpolder.

Alliantie

Bij het opstellen van de nieuwe Woonvisie worden diverse stakeholders betrokken, zo ook de woningcorporatie. Met de Alliantie en de Huurdersbelangenvereniging maken we, zodra de nieuwe Woonvisie begin 2024 is vastgesteld, meerjarige prestatieafspraken.

kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Huisvestingsverordening Eemnes 2023	2023
Woonvisie Eemnes 2019-2023	2019
Structuurvisie	2004/2010
Bestemmingsplannen (diversen)	

Speerpunten en ontwikkelingen

Begin 2024 stellen wij met de nieuwe Woonvisie met zorgcomponent het beleid voor de komende jaren vast. Vanwege gestegen kosten hebben we recent de grondexploitaties Zuidpolder (Zuid), De Hilt en HSS herzien.

Omgevingsvisie

Een omgevingsvisie is de integrale langetermijnvisie van de gemeente voor de hele fysieke leefomgeving en haar grondgebied. In 2024 wordt de omgevingsvisie vastgesteld.

Handelingsperspectief buitengebied

Met het Handelingsperspectief geven wij als regiogemeenten en hun partners een kader en richting voor uitvoering van ambities in het buitengebied. Begin 2023 hebben de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest en Woudenberg de startnotitie van het Handelingsperspectief Buitengebied Regio Amersfoort vastgesteld. Dit leidde tot het 'Groeidocument Handelingsperspectief Buitengebied Regio Amersfoort'. In 2024 zal het uiteindelijke Handelingsperspectief worden vastgesteld. In 2024 wordt gezien hoe we de opgehaalde perspectieven kunnen voorzien van concrete acties voor Eemnes en haar buitengebied. Hierbij wordt aangesloten bij de omgevingsvisie en andere relevante ontwikkelingen. Onze inzet is recht te doen aan het zorgvuldig gelopen traject en de inbreng van de regio en ons als gemeente.

Gebiedsontwikkeling Eembrugge

In 2023 is door de raad de Gebiedsvisie "Transformatie aan de Eem" vastgesteld. In de loop van 2024 verwachten wij een stedenbouwkundige visie voor het terrein van Ocriet als het terrein van Sterk, inclusief een verkeersonderzoek, aan de raad voor te kunnen leggen.

Hilt

De woningen van de Hilt zijn deels opgeleverd en deels in aanbouw. Begin 2025 wordt het project afgesloten.

Zuidpolder

In Zuidpolder worden 82 woningen in 2024 opgeleverd en circa 30 woningen in 2025. In 2023 en 2024 bestaat circa 66% uit de segmenten sociaal en midden, in 2024 ligt de nadruk op levensloopbestendig in de prijsklassen midden en duur. In het najaar van 2026 kan het project worden afgesloten.

Zuidpolder Zuid

De planvorming voor Zuidpolder Zuid met ca. 450-500 woningen, op basis van de verdeling 35% sociaal, 35% middenduur en 40 woningen per jaar gemiddeld is gestart. De eerste verkopen zullen in 2025 plaatsvinden zodat de bouw in 2026 kan aanvangen. De prijsklassen sociaal en midden en ook de percentages moeten nog afgestemd met de betaalbaarheidsgrens die de provincie hanteert en kunnen daarom nog wijzigen.

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

07. Ruimtelijke ordening en wonen	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-1.978.147	-1.773.463	-964.081	-746.420	-746.020	-746.020
Lasten	1.896.772	1.075.621	1.088.159	1.056.311	981.024	981.024
Saldo	-81.375	-697.842	124.078	309.891	235.004	235.004

Toelichting verschillen**Voordelen:**

In de begroting 2023 zijn voor de Woonzorgvisie eenmalig kosten opgenomen waar- door deze kosten in 2024 weer met dit bedrag dalen.	- 75.000
Totaal voordeel	- 75.000

Nadelen:

De verrekening van het onderhanden werk van de grondexploitatie vindt in dit pro- gramma plaats. In de begroting 2023 werd hierdoor € 800.000 aan baten verrekend voor de grondexploitatie de Hilt welke niet voorkomt in 2024.	800.000
Stijging van de toegerekende rente aan overige gebouwen en gronden, zoals ook opge- nomen in de Zomernota 2023.	34.000
Stijging DVO bijdrage BEL Combinatie (CAO)	59.000
Totaal nadeel	893.000

PROGRAMMA 8 – WERK EN INKOMEN

Bestuurlijke verantwoordelijkheid: wethouder Mirjam Havinga

Visie

Eemnes is een inclusieve en gastvrije samenleving: iedereen mag er zijn, heeft een rol en is van waarde in Eemnes. Er nemen zo veel mogelijk mensen actief deel aan onze samenleving en waar mogelijk in (regulier) werk.

Maatschappelijke opgave

Eemnes is een inclusieve en gastvrije samenleving: iedereen mag er zijn, heeft een rol en is van waarde. Iedereen doet zo veel mogelijk mee aan onze samenleving en waar mogelijk met (regulier) werk. Dit geldt ook voor mensen die hun arbeidsvermogen niet (volledig) in kunnen zetten om te voorzien in een volwaardig inkomen. Voor alle inwoners hebben wij aandacht, in samenhang met de andere taken binnen het sociaal domein.

Wij willen zoveel mogelijk participatie op de reguliere arbeidsmarkt stimuleren en treden in overleg met onze ondernemers om dit mogelijk te maken. Als gemeente vervullen wij hierin een voorbeeldpositie. Door de complexe wereld waarin wij leven, wordt het voor sommigen moeilijk om zich staande te houden. Zo zien we bij de schuldhulpverlening dat het gemak van aankopen en leningen via het internet een toenemend probleem is. Wij buigen ons er samen met de budgetcoach over hoe we deze trend in de komende jaren kunnen keren.

Bij het Leefstijlpunt kunnen inwoners terecht met vragen over zorg, geld, voeding, beweging, etc.

Een gezond leefklimaat vraagt ook om een gezonde economie. Eemnes heeft veel ZZP'ers en door de centrale ligging midden in het land zijn wij een goede vestigingslocatie voor bedrijven. Werkgelegenheid wordt gestimuleerd en mogelijk gemaakt in overeenstemming met onze waarden ten aanzien van een gezonde en groene leefomgeving met dorps karakter. Wij vinden de veiligheid van winkelgebieden en het bedrijventerrein belangrijk.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- einde aan de armoede, gelijke toegang tot basisvoorzieningen en gelijke economische rechten
- bevorderen gendergelijkheid, alle vormen van discriminatie beëindigen
- duurzame, inclusieve en bestendige economische groei en werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen
- sociale, economische en politieke insluiting van iedereen, gelijke kansen scheppen

Wat willen we bereiken / Strategische doelstellingen

We zetten in op bestaanszekerheid voor de inwoners van Eemnes

We blijven daartoe inzetten op de maatwerkaanpak voor de meest kwetsbaren en hebben speciale aandacht voor jongeren. Ons armoedebelief blijft ruimhartig en we zorgen ervoor dat onze minimaregelingen begrijpelijk en toegankelijk zijn. We werken samen met al onze sociale partners in onze gemeente.

We investeren in arbeid

We willen toewerken naar een cultuur waarin mensen gestimuleerd en gefaciliteerd worden en passende ondersteuning om een baan te vinden die aansluit bij hun kwaliteiten. We investeren in begeleiding, om- en bijscholing en gesubsidieerd werk. De komende periode richten we ons daarbij vooral op een aantal specifieke kansrijke sectoren. We koesteren onze familiebedrijven en ondernemers in het MKB en hebben regelmatig overleg met hen. We bezien de mogelijkheid te stoppen met de kostendelersnorm. Verder werken en leven onze inwoners werken en leven zelfstandig, zijn onze minimaregelingen optimaal toegankelijk en is er een sluitend lokaal netwerk rondom armoede.

Wat gaan we daarvoor doen?

Werkgelegenheid

Als onderdeel van het omgevingsplan Eemnes stellen we een omgevingsvisie op voor het bedrijventerrein Eembrugge. Samen met ondernemers onderzoeken we de mogelijkheid van een Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) op de Bramenberg, begeleid door Stichting CLOK. Een BIZ is een afgebakend gebied zoals een bedrijventerrein waarbinnen ondernemers en/of de eigenaren samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. We maken maximaal gebruik van de verruiming van de bijverdiengrens in de Participatiewet en zetten loonkostensubsidie als instrument vaker in.

Aanpak armoede en schulden

We zetten ons in om onze bewoners te ondersteunen bij het verminderen van hun energieverbruik. In HBEL-verband zetten we ons in om de aanpak van het armoedebeleid en schuldhelpverlening te verbeteren. Daarvoor gaan we door met de inzet van schuldhelpmaatjes, formulierenhulp van Humanitas en de budgetcoach. In HBEL-verband onderzoeken we ook de mogelijkheden om inwoners in de bijstand tijdelijk een bepaald bedrag per maand bij te laten verdienen. Tenslotte verruimen we het minimabeleid naar 130% van de bijstandsnorm.

Opgroeien in armoede

We zorgen voor een betere communicatie en informatievoorziening van de HBEL-regelingen en we vergroten de vindbaarheid ervan onder jongeren. We gaan actief voorlichting geven aan jongeren om te voorkomen dat zij in de schulden komen en we gaan jongeren leren omgaan met geld door de inzet van budgetcoaching aan jongeren. Specifiek voor jongeren die 18 worden, komt extra informatie op onze websites over geldzaken en inkomen.

Samen zijn we HBEL

In het collegeprogramma van Huizen zijn verschillende beleidsvoornemens opgenomen die we omarmen en tot de onze maken. Het is ook voor de medewerkers effectiever wanneer we beleid en wensen zoveel mogelijk op elkaar afstemmen. Daarnaast kiezen we op onderdelen soms onze eigen koers, maar wel alleen daar waar we ook echt verschil denken te moeten maken.

Betrokkenheid verbonden partijen

Maatschappelijke zaken HBEL (gemeente Huizen)

Maatschappelijke zaken HBEL wordt uitgevoerd door gemeente Huizen. Hierbinnen vindt de uitvoering van de WMO, Participatiewet, leerlingenvervoer, inburgering en schuldhelpverlening plaats.

Tomin

De gemeenschappelijke regeling 'Werkvoorziening Tomingroep' voorziet in de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening. De hoofddoelstelling is het aanbieden van werkgelegenheid onder aangepaste omstandigheden aan personen die kunnen en willen werken, maar die door een vorm van beperking geen kans hebben op een baan in het reguliere bedrijfsleven.

Kader stellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Participatievisie	2014
Startnotitie een nieuw huis	2021
Richtlijnen bijzondere bijstand	2022
Beleidsplan Schuldhelpverlening 2021-2022	2021
Verordening sociaal domein gemeente Eemnes 2018	2023
Verordening Adviesraad sociaal domein Huizen Blaricum Eemnes Laren	2017
Verordening Kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen	2020
HBEL-visie Sociaal Domein 2023-2030	2023

Speerpunten en ontwikkelingen

Beleidsplan Schuldhulpverlening

De werkwijze van schuldhulpverlening is veranderd door een wetswijziging. Schuldtrajecten worden korter en de voorwaarden vereenvoudigd. In 2024 onderzoeken wij in HBEL-samenwerking wat dit voor de onze inwoners en de dienstverlening betekent en hoe wij de hulpverlening hier zo goed mogelijk op kunnen laten aansluiten.

Het beleidsplan voor schuldhulpverlening wordt in 2024 geactualiseerd. Met het vernieuwde beleidsplan streven we ernaar om schuldhulpverlening nog effectiever en duurzamer te maken voor onze inwoners.

Schuldhulpverlening wordt onderdeel van een integrale aanpak waarbij samenwerking met andere domeinen, zoals wooncorporaties, zorgverzekeraars, energieleveranciers, WMO, Jeugdwet, en Participatiewet, van groot belang is. Zo komt er een actieve samenwerking tussen het lokaal team HBEL en de schuldhulpverlening bij het vroeg signaleren van schulden. Door deze proactieve houding en outreachende benadering hopen wij oplopende schulden vroegtijdig te voorkomen en ook zorgmijdende inwoners een helpende hand te kunnen bieden.

De budgetcoach gaat integraal onderdeel uitmaken van het Leefstijlpunt en krijgt een vaste samenwerking met de uitvoeringsorganisatie HBEL. Het doel is om formele en informele zorg samen te brengen en de toegang tot hulp te vereenvoudigen.

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

08. Werk en inkomen	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-1.217.071	-1.434.250	-1.535.250	-1.535.250	-1.535.250	-1.535.250
Lasten	2.584.668	2.523.545	2.521.590	2.554.523	2.577.269	2.577.269
Saldo	1.367.597	1.089.295	986.340	1.019.273	1.042.019	1.042.019

Toelichting verschillen

Voordelen:

Een daling van de lasten begeleide participatie (WSW) conform begroting Tomin	- 55.000
Op basis van de voorlopige beschikking van het Rijk van de Rijksbijdrage Inkomensdeel van de Wet BUIG is deze positief bijgesteld.	- 101.000
Totaal voordeel	- 156.000

Nadelen:

De lasten voor de bijstandsverlening stijgen in 2024 met € 40.000.	40.000
De lasten van arbeidsparticipatie nemen met € 10.000 toe mede als gevolg van het Leerwerkhuis.	10.000
Totaal nadeel	50.000

PROGRAMMA 9 – SOCIALE SAMENHANG

Bestuurlijke verantwoordelijkheid: wethouder Mirjam Havinga

Visie

Zelfstandig mee kunnen doen is een belangrijke pijler in Eemnes. De meeste van onze inwoners zijn goed in staat om zelfstandig mee te kunnen doen in onze samenleving, maar voor diegene die dat niet kunnen bieden wij ondersteuning. Maatwerk is hierbij ons uitgangspunt waarbij wij de eigen kracht van onze inwoners centraal stellen.

Maatschappelijke opgave

Zelfstandig mee kunnen doen in de samenleving is een belangrijke pijler in Eemnes. De meeste van onze inwoners zijn daartoe goed in staat en voor diegene die dat niet lukt bieden wij ondersteuning. Maatwerk is ons uitgangspunt waarbij wij de eigen kracht van onze inwoners centraal stellen.

Ook in Eemnes krijgen we de komende jaren te maken met vergrijzing. Wij willen onze oudere inwoners zo lang mogelijk in staat stellen om zelfstandig in thuis te blijven wonen en zullen hiervoor de noodzakelijke voorzieningen beschikbaar stellen. Als thuis wonen niet meer verantwoord is, willen wij Eemnessers met innovatieve creatieve woonvormen in staat stellen om oud te worden in het eigen dorp.

De vergrijzing heeft onder andere als gevolg dat ziektes als Alzheimer, dementie, suikerziekte en hartfalen vaker zullen voorkomen. Wij zitten ons in op preventie van deze ziekten en ondersteuning van de mensen die eraan lijden. Landelijk gezien is de verwachting dat in 2040 een half miljoen mensen te maken zal krijgen met dementie. In Eemnes is een zorgvoorziening voor mensen met dementie in de Eemhof. Wij bieden begeleiding op maat, ook aan de partners of mantelzorgers. Ook hier geldt het uitgangspunt, zo lang mogelijk mee doen. Wij hebben als gemeente de verantwoordelijkheid om ons personeel in staat te stellen dementie bij onze inwoners te herkennen.

Voor statushouders is het zelfstandig mee kunnen doen in de samenleving essentieel. De taakstelling van het huisvesten van statushouders weten wij goed op te lossen binnen het reguliere aanbod van sociale woningen, waardoor de huisvesting gespreid wordt gerealiseerd. Vluchtelingenwerk geeft samen met vrijwilligers, zoals Goede Buren Eemnes, invulling aan de integratie van deze nieuwe inwoners. Wij willen de professionele begeleiding van integratie verder vormgeven waarbij vrijwilligers ondersteunen.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- einde aan de armoede, gelijke toegang tot basisvoorzieningen en gelijke economische rechten
- gezonde levens, bevorderen welzijn van mensen van alle leeftijden
- duurzame, inclusieve en bestendige economische groei en werkgelegenheid en een fatsoenlijk inkomen voor iedereen
- sociale, economische en politieke insluiting van iedereen, gelijke kansen scheppen

Wat willen we bereiken / Strategische doelstellingen

Eemnes is een gastvrije en inclusieve gemeente en Eemnes stimuleert kansengelijkheid

We zetten in op aanpak op diverse domeinen om kansen te vergroten van inwoners die achterblijven op het gebied van onderwijs, inkomen, participatie aan de samenleving, gezondheid, digitalisering, de energietransitie en de woningmarkt. In Eemnes hebben we zorg voor mens en dier en accepteren we geen enkele vorm van discriminatie en racisme.

We zetten sterk in op het verbeteren van de gezondheid van onze inwoners

We focussen daarbij op leefstijl en de omgeving waarbij preventie de belangrijkste pijler zal zijn. We realiseren dit binnen het beschikbare budget, tegen een goede kwaliteit en met geen of acceptabele wachtduur. Daarbij bieden we zorg naar diens behoefte en dicht in de buurt, we gaan daarbij uit van de mogelijkheden en kijken uitdrukkelijk naar de sociale omgeving van mensen. De voorzieningen en woonomgeving dragen bij aan het vergroten van zelfredzaamheid en zijn toegankelijk voor iedereen. We bieden passende zorg voor mensen die het nodig hebben.

Wat gaan we daarvoor doen?

Offensief huiselijk geweld

We vergroten de meldings- en aangiftebereidheid en zorgen voor goede samenwerking en informatievoorziening met en voor informele organisaties.

Positieve gezondheid en gezondheidsbevordering (o.a. preventie)

We pakken onder- en overgewicht onder kinderen en jongeren aan met een samenhangend pakket aan maatregelen, gericht op sport en bewegen, gezond eten, mentale gezondheid en een gezonde schoolomgeving. We zetten de ambitie voort dat alle kinderen in 2035 rookvrij moeten kunnen opgroeien en spelen (o.a. rookvrije bushaltes, speeltuinen en speelaccommodaties). We zorgen voor een passend aanbod voor ouderen gericht op valpreventie. Ook werken we in 2024 aan een structureel beleid om eenzaamheid te verminderen en dit werken we uit in de nieuwe nota sociaal domein. In 2024 sluiten we ons aan bij het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid.

Drugs, alcohol en gokken

Samen met maatschappelijke partners zetten we in op preventie van problematisch alcohol- en middelengebruik en gokken. We onderzoeken of we via maatwerkafspraken deel kunnen nemen aan het Preventie en Handhavingsplan van de GGD regio Utrecht. Onderdeel van dit plan is voorlichting en actieve toezicht op alcoholmisbruik. We bieden verslavingszorg aan mensen die niet meer los kunnen komen van deze middelen.

Samen zorgen

Om mantelzorgers te ontlasten willen we een goed lokaal aanbod bieden aan dagbesteding. We starten in 2024 een pilot voor het verbeteren van de toegang voor mantelzorgondersteuning en we besteden aandacht aan Complimentendag.

Bewegen voor 65+

We zetten in op een breed aanbod van beweegmogelijkheden voor ouderen. De buurtsportcoaches creëren bewustwording bij de sportaanbieders en stimuleren dat aanbieders voldoende aanbod hebben voor deze doelgroep.

Dementie

Eemnes blijft een dementievriendelijke gemeente. Het Alzheimer-café koesteren we en willen we in de toekomst uitbreiden als dagactiviteit voor mensen met deze aandoening, zodat mantelzorgers ontlast worden.

Woonvisie met zorgcomponent

We voeren de Woonvisie met zorgcomponent uit.

Inclusie

We gaan binnen de HBEL aan de slag met inclusie en diversiteit. We stellen daarvoor een incidenteel budget beschikbaar. We houden blijvend aandacht voor de toegankelijkheid volgens het VN-verdrag Handicap in onze eigen gemeentelijke gebouwen en de openbare ruimte.

Vluchtelingen, asiel en integratie

We streven er naar minimaal te voldoen aan de taakstelling voor het huisvesten van statushouders. Samen met onze partners, zoals goede burens, het Taalcafé, bekijken hoe we mensen zo goed en snel mogelijk kunnen laten inburgeren.

Betrokkenheid verbonden partijen

Maatschappelijke zaken HBEL (ondergebracht bij de gemeente Huizen)

Maatschappelijke zaken HBEL wordt uitgevoerd door gemeente Huizen. Hierbinnen vindt de uitvoering van de WMO, Participatiewet, leerlingenvervoer, inburgering en schuldhulpverlening plaats.

Regio Gooi- en Vechtstreek

Door de Regio Gooi en Vechtstreek worden specifieke gemeentelijke taken binnen het sociaal domein uitgevoerd. Daarnaast is een deel van de inkoop en het contractbeheer van maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein belegd bij de regio. Betreft o.a. gecontracteerde jeugdzorg, werkgeversservicepunt, Wmo Maatschappelijke ondersteuning beschermd wonen en maatschappelijke opvang,

GGD Regio Utrecht

De GGD Regio Utrecht voert in het kader van de Wet Publieke Gezondheidszorg voor de gemeente de taken uit op het gebied van Gezondheidszorg(bescherming en bevordering), Inspectie kinderopvang, Ouderenzorg, Epidemiologie en bestrijding Infectieziekten. Om aan de lokale behoeften te voldoen voert de GGD Regio Utrecht naast de verplichte taken ook nog maatwerkafspraken uit.

Kader stellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Verordening sociaal domein gemeente Eemnes	2023
Beleidsplan bescherming en opvang 2021-2024	2021
Verordening Adviesraad sociaal domein HBEL	2017
Regionaal Programma Volwasseneneducatie Regio Gooi en Vechtstreek	2016
HBEL-visie Sociaal Domein 2023-2030	2023

Speerpunten en ontwikkelingen

Gezondheid

De afgelopen periode zijn er verschillende belangrijke akkoorden en regelingen tot stand gekomen die gericht zijn op het bevorderen van gezondheid, welzijn en samenwerking tussen verschillende sectoren. Preventie van gezondheidsachterstanden en integrale en/of passende zorg staat daarbij centraal. Deze initiatieven zijn van groot belang om gezondheidsachterstanden aan te pakken en de gezondheid van de gehele samenleving te verbeteren, maar ook om de zorg en begeleiding betaalbaar en bereikbaar/beschikbaar te houden.

Deze akkoorden en regelingen zijn:

1. Het Integraal Zorg Akkoord (IZA, september 2022):
2. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA, februari 2023):
3. Het Hoofdlijnen Sportakkoord II (december 2022):
4. Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC, februari 2023):
5. Het WoonZorg-programma (WOZO, november 2022)

6. Hervormingsagenda Jeugd (2023-2028)

De subsidies voor de onderwerpen van het GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord), Sportakkoord II en de BRC (Brede Regeling Combinatiefuncties) zijn samengebracht in één Brede Specifieke Uitkering (Brede-SPUK) voor gemeenten, die loopt van 2023 t/m 2026. Deze bundeling van onderwerpen versterkt de gezamenlijke aanpak om gezondheid en welzijn in de samenleving te bevorderen en gezondheidsachterstanden aan te pakken. Het gaat hier om het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, preventie en het versterken van de sociale basis. De financiële ondersteuning vanuit het Rijk is gebundeld in de brede SPUK-regeling met 15 thema's.

De landelijke akkoorden, 1) Integraal zorgakkoord (IZA) heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden en 2) GALA heeft de volgende doelen:

- Terugdringen gezondheidsachterstanden (waaronder Kansrijke Start)
- Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten
- Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis
- Een gezonde leefstijl
- Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid
- Vitaal ouder worden
- Domein overstijgende inzet vanuit een regionale preventie infrastructuur

Wij werken aan een lokale aanpak om gezondheidsachterstanden te verminderen en kwetsbare groepen te bereiken en de zorg voor de toekomst kwalitatief goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Hiervoor trekken wij samen op met diverse zorgaanbieders en de preferente zorgverzekeraar Zilveren Kruis in onze regio. Een belangrijke plek krijgt informele zorg; zorg door en voor naasten, mantelzorgers of vrijwilligers. En wat er al is en wat werkt, gaan we nog meer kracht bij zetten.

Het Rijk stelt beperkte middelen beschikbaar; onze ambities zijn hieraan gekoppeld.

Sociale kaart HBEL

In 2024 gaan we samen met ons ketenpartners aan de slag met het verder ontwikkelen van een (digitale) sociale kaart. Deze sociale kaart wordt leidraad naar ondersteuning op het gebied van inkomen, werk, wonen, welzijn en zorg in de HBEL-gemeenten. Het doel is om zowel inwoners als professionals te helpen bij het vinden van passende zorg en voorzieningen.

Doorontwikkeling voorveld

In 2024 willen wij de formele en informele zorg naar elkaar toebrengen. Dit doen wij door het doorontwikkelen van het Leefstijlpunt in de BEL-gemeenten, waar zicht is op wat er allemaal aan informele zorg en activiteiten beschikbaar is en hoe hier het beste gebruik van gemaakt kan worden. Een plek waar samen met de inwoner achterhaald kan worden wat nodig is om regie en grip te houden of krijgen op het eigen leven. Een plek waar ook informele zorgverleners terecht kunnen met vragen. Vanuit het gedachtegoed van *Positieve Gezondheid* gaan wij hier samen met onze inwoners, ketenpartners en vrijwilligers aan de slag.

Transformatie welzijnsorganisatie

De welzijnsorganisatiemedewerkers staan te midden van onze inwoners, en zijn bereikbaar daar waar inwoners het steuntje in de rug nodig hebben. Zij luisteren naar de behoeften en leiden inwoners naar netwerken en activiteiten die op hun behoeften aansluiten. Als de welzijnsorganisatie zelf organiseert, dan doet zij dit naar de behoeften voor groepen inwoners. Idealiter komt het initiatief voor activiteiten van onze inwoners zelf, en is de inzet van de welzijnsorganisatie er voor het stapje in de goede richting naar

het zelf organiseren. Deze transformatie in de dienstverlening van de welzijnsorganisatie is samen met Blaricum en Laren in gang gezet en wordt doorgezet in 2024.

Mantelzorg

In 2024 gaan we door met de pilot “Verbeteren toegang tot Mantelzorgregelingen” met als doel overbelasting bij mantelzorgers te voorkomen en de waardering voor- en de kwaliteit van de mantelzorgondersteuning te verbeteren. Door de juiste mantelzorgondersteuning stel je mensen in staat zelfredzaam te blijven en het vol te houden om voor een naaste te zorgen.

Lokaal Begeleidingsteam HBEL

In 2023 is er een lokaal team opgezet dat bestaat uit gemeentelijke begeleiders. Zij hebben als doel lichte lokale ondersteuning te bieden aan onze inwoners. Dit team werkt nauw samen in een lokaal netwerk om op maat gemaakte hulp te bieden aan mensen die dat nodig hebben. Er komt een actieve samenwerking tussen het lokaal team HBEL en het leefstijlpunt BEL. Vraag en aanbod zullen in nauwe samenwerking op elkaar afgestemd worden. Hierdoor krijgt een inwoner laagdrempelig zorg die nodig is.

Nationaal actieplan dakloosheid; Bescherming en Opvang

Nederland heeft helaas een aanzienlijk aantal dakloze mensen. Om hier verandering in te brengen, heeft het ministerie van VWS het Nationaal Actieplan Dakloosheid opgesteld. Het ultieme doel van dit plan is om in 2030 géén daklozen meer te hebben. Alle betrokken partijen, waaronder ervaringsdeskundigen, hebben een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van dit ambitieuze plan.

De aanpak van dakloosheid vraagt om een gezamenlijke inspanning. Een eigen thuis vormt het beste uitgangspunt voor het herstelproces en het opbouwen van een nieuwe toekomst. Maar dit vereist ook een nuttige dagbesteding, kansen op werk, sociale contacten en tijdige toegang tot passende hulpverlening. Samenwerking en gecoördineerde actie van organisaties zijn essentieel om deze doelen te bereiken. Het actieplan omvat zes inhoudelijke actielijnen voor de periode 2023-2030. In regionaal verband gaan we in 2024 verder aan de slag met het uitvoeren van de actielijnen. We onderzoeken wat lokaal kan en wat regionaal moet.

Beleidsplan Sociaal domein

In 2023 hebben we in HBEL-verband de visie op het sociaal domein vastgesteld. In 2024 gaan we gezamenlijk verder aan de slag met het opstellen van een beleidsplan sociaal domein. Het beleidsplan vormt een verdere concretisering van de visie op het sociaal domein. Het is als het ware de routekaart die we hanteren om aan de hand van onze kernwaarden duidelijk te maken welke stappen we de komende jaren zullen zetten om de visie daadwerkelijk in de praktijk te brengen.

In het beleidsplan staan specifieke doelstellingen en acties die aansluiten bij onze gemeenschappelijke opdracht. Hiermee maken we inzichtelijk op welke terreinen en met welke initiatieven we binnen het sociaal domein aan de slag gaan om de visie handen en voeten te geven. We gebruiken kernwaarden om iedereen de kans te geven volwaardig deel te nemen aan de samenleving, zich te ontwikkelen en ondersteuning te bieden. Het beleidsplan is ons instrument om deze ambitie in het sociaal domein te realiseren en positieve verandering te brengen.

Inclusie krijgt een belangrijke plek in het beleidsplan sociaal domein. We streven naar een samenleving waarin iedereen erbij hoort en gelijke kansen heeft om deel te nemen aan alle aspecten van het leven. Inclusie betekent dat we ons inzetten voor een samenleving waarin diversiteit wordt gewaardeerd en

waarin iedereen, ongeacht achtergrond, mogelijkheden of beperkingen, volledig kan participeren. Het beleidsplan zal specifieke acties en maatregelen bevatten om inclusie te bevorderen binnen het sociaal domein. We zullen stappen ondernemen om barrières weg te nemen.

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

09. Sociale Samenhang	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-1.243.597	-45.000	-91.621	-91.621	-91.621	-91.621
Lasten	3.176.100	2.587.226	2.761.603	2.711.822	2.686.435	2.686.435
Saldo	1.932.503	2.542.226	2.669.982	2.620.201	2.594.814	2.594.814

Toelichting verschillen

Voordelen:

Doordat baten voorheen onder verschillende posten ondergebracht werden en nu een eigen kostenplaats of soort krijgen. De subsidie is niet toegenomen. Er wordt momenteel gewerkt aan een collegevoorstel voor structurele subsidie voor de BEL	- 47.000
In dit programma stond een stelpost begroot van € 61.000 voor de subsidies welke in 2024 vervalt.	- 61.000
Totaal voordeel	- 108.000

Nadelen:

Stijging DVO bijdrage BEL Combinatie (CAO)	87.000
De kosten voor de Regio zijn gestegen met € 69.000. De regio heeft zich ingespannen om te bezuinigen. De taakstelling van 3 % wordt echter niet gehaald. Bovendien nemen een aantal kosten toe, waardoor de bijdragen per gemeente per saldo ook toenemen. De belangrijkste kostenstijgingen van € 45.000 worden veroorzaakt door toenemende kosten van de BV Vervoer.	69.000
Doordat het lokaal team apart gefinancierd wordt tot en met 2024 (wijzigt per 2025) is het budget voor Maatwerk 18+ verhoogd met €47.000.	47.000
De woonvoorziening is €10.000 hoger begroot door de contractuele stijging van de kosten voor de trapliften.	10.000
Totaal nadeel	213.000

PROGRAMMA 10 - SPORT, CULTUUR EN VRIJE TIJD

Bestuurlijke verantwoordelijkheid: wethouder René ten Have en wethouder Mirjam Havinga

Visie

Wij stimuleren de sport- en cultuurbeleving voor iedereen.
Maatschappelijke doelen binnen het sociaal domein worden verbonden aan sport, bewegen en cultuurbeleving.

Maatschappelijke opgave

Een gezonde leefomgeving stelt inwoners in staat om optimaal gebruik te maken van faciliteiten om gezond te bewegen, te ontmoeten en te ontspannen. Mensen leven langer en willen gezond ouder worden. Gezonde voeding en een gezond gewicht is hiervoor een eerste vereiste. Wij willen onze inwoners en onze medewerkers voorlichten wat een gezonde leefstijl inhoudt en hen stimuleren om gezonde eetgewoonten aan te nemen. Sport- en cultuurbeleving zijn hierbij belangrijke ingrediënten; het bevordert fitheid en mentale weerbaarheid, maar het vergroot ook de sociale samenhang en de leefbaarheid.

Sport is een van de grootste bronnen van vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet. Vanuit dit perspectief kan sport bijdragen aan zelfredzaamheid van onze inwoners en participatie in onze samenleving. Wij hebben een sterk verenigingsleven in Eemnes. Dat willen we zo houden en indien mogelijk versterken. Wij willen de sportverenigingen stimuleren om sport ook voor nieuwe doelgroepen bereikbaar te maken en hiervoor

samenwerkingsverbanden aan te gaan met organisaties in Eemnes. Zo blijven onze verenigingen voortdurend onderdeel van de veranderende samenleving. Bijvoorbeeld door een 'open vereniging' te worden die ook beweegaanbod heeft voor kwetsbare doelgroepen.

Wij stimuleren de sport- en cultuurbeleving voor iedereen. Maatschappelijke doelen binnen het sociaal domein worden verbonden aan sport, bewegen en cultuurbeleving. Een voorbeeld hiervan is het Huis van Eemnes waar laagdrempelige dagbesteding aangeboden wordt. Hiermee zetten we in op de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en maatschappelijke participatie van onze inwoners.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- toegang voor iedereen tot veilig, voedzaam en voldoende voedsel
- gezonde levens, bevorderen welzijn van mensen van alle leeftijden
- sociale, economische en politieke insluiting van iedereen, gelijke kansen scheppen
- veilige en duurzame steden

Wat willen we bereiken / Strategische doelstellingen

We stimuleren goede initiatieven en betrokkenheid van onze inwoners / Zorgen voor een brede toegankelijkheid tot kunst, cultuur en sport

We stimuleren amateurs, professionals en organisaties om een aantrekkelijk cultuuraanbod te kunnen creëren. We betrekken nadrukkelijk de cultuursector bij maatschappelijke vraagstukken waar het draait om transformatie binnen het Sociaal Domein. Verder gaan we aan de slag met de uitgangspunten uit de kunst- en cultuurnota 'Kunst inspireert, Cultuur verbindt' 2023-2027: versterken van de culturele infrastructuur, bevorderen van cultuurparticipatie en het maken van integraal beleid door middel van samenwerking.

We stimuleren sport en bewegen

We behouden het Jeugdfonds Sport & Cultuur, het Volwassenenfonds en de buurtsportcoaches. Daarbij blijven we inzetten op breedtesport, ook voor mensen met een beperking. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met bewegen. We behouden ons voorzieningenniveau voor sport, recreatie en ontmoeting. We stimuleren een veilig, plezierig en enthousiasmerend sport- en beweegklimaat. De breed motorische ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd. We stimuleren een gezonde en duurzame sportomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Sport, spelen en bewegen

Voor het plaatsen van outdoor beweeg-/fitnesstoestellen in de openbare ruimte stellen we € 40.000 beschikbaar. In de zomerperiode maken we een programma van drie weken sport, spel, leren en doen mogelijk in overleg met Huis van Eemnes, scouting en Versa. We bieden tiggerym aan in de kleuterklassen op alle basisscholen in Eemnes. We doen onderzoek naar de haalbaarheid van het oprichten van een Sportraad en we stimuleren het volgen van zwemles door voorlichting

Pedagogisch sportklimaat

We stimuleren het pedagogisch sportklimaat en verhogen daarvoor het budget Sportakkoord voor cursussen van trainers en zetten clubkadercoaches in bij de sportverenigingen die hier interesse in hebben. We ondersteunen sportverenigingen bij samenwerkingen en het werven van vrijwilligers.

Sportevenementen

We doen onderzoek naar de haalbaarheid van een gezamenlijk sportevenement Blaricum, Eemnes, Laren en Huizen. Waar mogelijk sluiten we het beleid BEL-breed op elkaar aan.

Smart JOP's

We evalueren de eerste Smart JOP en gaan met de jeugdraad in overleg voor realisatie van een tweede Smart JOP in de openbare ruimte.

Multifunctioneel gebruik IJsbaan

We voeren een behoefte-onderzoek uit naar multifunctioneel gebruik van de ijsbaan.

Accommodaties

Met SV Eemnes wordt gekeken naar wensen/behoefte voor het gebruik van de accommodatie in relatie tot de groei van de vereniging en het vervangen van velden.

We onderzoeken de mogelijkheden van een integrale en samenhangende programmering van de Hasselbak, Openluchttheater de Liebergh en het Huis van Eemnes.

Programmering Huis van Eemnes

We evalueren de afgelopen periode en gaan in overleg met de directie van het Huis van Eemnes op welke wijze een medewerker programmeren van toegevoegde waarde kan zijn.

Kunst, erfgoed en monumenten

Kunst en cultuur, inclusief erfgoed wordt meegenomen in ruimtelijke ordening. We willen het verantwoord verduurzamen stimuleren door het aanbieden van een monumentenscan aan de eigenaren van een monumentaal pand. In 2024 voeren we de kunst en cultuurnota uit en zetten we in op kunstuitingen in de openbare ruimte zoals het aanbrengen van kunstuitingen op elektriciteitskastjes en een social sofa.

Toekomstbestendig aanbod voor onze jongeren

Samen met onze partners werken we aan een toekomstbestendig aanbod dat past bij de hedendaagse behoeften van de jeugd in Eemnes.

Verbinden van cultuur aan het jongerenwerk

We verbinden cultuur aan het jongerenwerk en creëren een cultureel laagdrempelige plek waar tieners zichzelf zijn en zich thuis voelen. We willen in Eemnes meer inzetten op preventie en daarin een bredere groep tieners bereiken. Dit willen we doen door met tieners een voorstelling te gaan maken. Eemnes heeft het landelijk muziekakkoord voor méér muziek in de klas ondertekend. In samenwerking met Kunst Centraal (de aanbieder van cultuur educatie op de scholen) en de Gooische Muziekschool starten we in het

schooljaar 2023-2024 met een instrumentencircuit. Leerlingen maken van dichtbij kennis met allerlei soorten slaginstrumenten uit de jazz- en popmuziek. Naast dit aanbod gaan we onderzoeken of we een leerorkest kunnen samenstellen. Kinderen ontdekken hoe leuk het is om samen muziek te maken.

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Nota 'Kunst inspireert, Cultuur verbindt' 2023 - 2027	2023
Verordening investeringssubsidie sport	2009
Beleidsregels en Uitvoeringsregels MO	2012
Nota Sport, bewegen en meedoen in de BEL 2018-2030	2018
Plan van aanpak JOGG 2021-2024	2021
Lokaal Sportakkoord, Blaricum, Eemnes en Laren 2020 (herijking 2023)	2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Structureel aanbod van cultuureducatie

Medio 2021 is door verschillende organisaties, waaronder de gemeente Eemnes, het MuziekAkkoord Gooi en Vechtstreek ondertekend. Alle samenwerkingspartijen spraken af hoe ze gezamenlijk tot structureel muziekonderwijs voor alle kinderen in de regio gaan komen. Met Kunst Centraal, de cultuuraanbieder op het basisonderwijs, en de Gooische Muziekschool worden de lessen gegeven op alle basisscholen vanaf het schooljaar 2023-2024.

Nieuwe Kunst en cultuurnota

Voor de periode 2023-2027 is een nieuwe cultuurnota opgesteld: *'Kunst inspireert, Cultuur verbindt 2023-2027'*. Hierin staan de ambities en speerpunten voor de komende jaren op het gebied van: versterken van de culturele infrastructuur (onder meer de bibliotheek en het Huis van Eemnes), bevorderen van cultuurparticipatie (jeugd, jongeren, jeugdfonds voor sport en cultuur, volwassenenfonds Sport en Cultuur en cultuureducatie op de scholen) en integraal beleid en samenwerking (op het gebied van gezondheid, jeugd, sport, armoedebestrijding, openbare ruimte en onderwijs). Onze visie legt de nadruk op meer verbinding tussen verschillende instellingen, organisaties, verenigingen en inwoners. Verder moet kunst en cultuur voor elke doelgroep toegankelijk zijn en wordt ook aandacht besteed aan cultureel en historisch erfgoed. Voor 2023 en verder worden de ambities van de nota uitgewerkt. Hierbij worden de inwoners en jeugdraad bij betrokken.

Inzet sociaal cultureel werk

We willen sociaal cultureel werk verder gaan professionaliseren, in te bedden binnen de WMO-aanpak en hiervoor ook structurele formatie voor op te nemen. Cultuurbeleid en het sociaal domein bewegen steeds meer naar elkaar toe en gaan verbindingen met elkaar aan. Via het welzijnswerk voorkomen we dat iemand echt zorg nodig heeft. Dat kan voor de gemeente goedkoper zijn en het levert een betere sociale cohesie op. De sociaal werker zal veel samen gaan werken met de welzijnsinstelling, Huis van Eemnes, vrijwilligers en verenigingen op het gebied van sport, kunst en cultuur.

In 2023 wordt de bestuursopdracht opgesteld. In het eerste deel van 2024 wordt op basis van deze bestuursopdracht, de verkenning gedaan onder de sociaal-culturele partijen op bereidheid tot samenwerking. Met het gezamenlijk geformuleerde doel zal vanaf het tweede deel 2024 doorlopend in 2025, een sociaal cultureel werker worden aangesteld die binnen deze samenwerking activiteiten voor in eerste instantie jongeren initieert en coördineert.

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

10. Sport, cultuur en vrije tijd	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-641.649	-722.714	-662.091	-662.091	-662.091	-662.091
Lasten	2.047.030	2.168.876	2.168.674	2.147.186	2.050.792	2.113.928
Saldo programma	1.405.382	1.446.162	1.506.583	1.485.095	1.388.701	1.451.837

Toelichting verschillen

Nadelen:

De subsidie voor de bibliotheek neemt met € 40.000 toe door de hogere loon- en prijsstijgingen.	40.000
Totaal nadeel	40.000

PROGRAMMA 11 - OPGROEIEN IN EEMNES

Bestuurlijke verantwoordelijkheid: wethouder Mirjam Havinga

Visie

In de komende jaren zetten we in op de lokale ontwikkeling van ons zorglandschap met een hoogwaardige toegang brengen we specialisme naar de voorkant. We hebben focus op gerichte preventieve maatregelen en helpen gezinnen in het versterken van de eigen kracht. Wanneer ondersteuning nodig is, wordt deze voor jeugdigen en ouders snel, effectief en dichtbij het gezin georganiseerd én sluit deze ondersteuning aan bij de eigen kracht en het sociale netwerk van de jeugd en ouders.

Maatschappelijke opgave

In Eemnes is het heerlijk opgroeien. Eemnesser kinderen kunnen naar een basisschool dichtbij huis en er zijn voldoende voorschoolse voorzieningen. De afstemming tussen het onderwijs en deze voorzieningen is in het kader van de doorgaande leerlijn van belang. Soms gaat opgroeien niet vanzelf.

Het Jeugd en Gezinsteam en Versa Jongerenwerk hebben veelal vroegtijdig inzicht in de problemen van onze jongeren waardoor we ze ook snel en adequaat kunnen ondersteunen. In de komende jaren blijven wij preventie en integraal werken voorop zetten. Door versterking van het voorveld zetten we in op voorkomen van zwaardere zorg. Het voordeel van een kleine gemeenschap als Eemnes is dat we elkaar kennen en dus ook kunnen helpen. Wij willen onze netwerken versterken om kinderen met een zorgvraag zo veel mogelijk in ons dorp op te kunnen vangen.

In HBEL-verband is het kindarrangement opgezet vanuit het gegeven dat één op de acht kinderen in Nederland door het lage inkomen van hun ouders niet kan meedoen aan activiteiten die voor leeftijdsgenootjes heel gewoon zijn. Een kindarrangement kan digitaal worden aangevraagd.

Het kinder- en jongerenwerk richt zich op de jeugd van 8 tot 21 jaar en biedt laagdrempelige ondersteuning aan onze jeugd in hun ontwikkeling naar volwassenheid. Ze doen dit door contact te maken, te signaleren, motiveren, opvoeden en activeren. Daarbij werken jongerenwerkers met diverse partners samen, zoals ouders, scholen, jeugdhulp, wijkteams en politie. De jeugd heeft behoefte aan ontmoetingsplekken om elkaar te ontmoeten. De JOP (Jongeren OntmoetingsPlaats) bij Impuls draagt hieraan bij. Jongeren kunnen bij het Huis van Eemnes binnen sporten en studeren en buiten is er naast Impuls een skatepark en basketbalveld.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- einde aan de armoede, gelijke toegang tot basisvoorzieningen en gelijke economische rechten.
- gezonde levens, bevorderen welzijn van mensen van alle leeftijden.
- goed en inclusief onderwijs en levenslang leren.

Onze Strategische doelstellingen zijn

Kinderen groeien gezond en veilig op

Wij willen dat alle kinderen de kans krijgen om te floreren in de samenleving. We willen dat kinderen veilig kunnen opgroeien in buurten waar ze hun talenten kunnen ontdekken en waar er naar ze wordt omgekeken. Onze jeugd is onze toekomst en daarom is jongerenwerk en goede jeugdzorg van groot belang. De toegankelijkheid tot goede zorg en ondersteuning voor alle kinderen is noodzakelijk.

Kinderen krijgen gelijke (onderwijs-)kansen

Niet iedereen heeft een kansrijke start maar dat zou wel moeten krijgen. Kansengelijkheid in het onderwijs is voor ons het uitgangspunt. Wij willen dat iedereen goed onderwijs krijgt in goede scholen. Doorlopende leerlijnen, verlengde schooldagen, voorschoolse educatie en het verbeteren van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp helpen daarbij. De aanpak van laaggeletterdheid is een speerpunt. We werken aan een meer passende toegang naar voorschoolse educatie, omdat we het belangrijk vinden dat alle peuters naar een betaalbare voorschoolse opvang kunnen. De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat er sprake is van kansenongelijkheid in het onderwijs. Kinderen met dezelfde capaciteiten maar met een verschillende achtergrond krijgen niet dezelfde kansen. Zo krijgt niet iedereen de kans op het beste uit zichzelf te halen waardoor er achterstanden ontstaan die moeilijk ingehaald kunnen worden.

We versterken jeugdpreventie

We versterken de jeugdpreventie, met aandacht voor de toenemende problematiek rond suïcide, en versterken de inzet aan de voorkant.

Informele steun is de basis, de formele hulp vult aan

Het is ontzettend belangrijk dat de kinderen / jongeren steun ontvangen van iemand uit hun netwerk, een nabije volwassene. Dat blijkt cruciaal voor hun welzijn. Om een beroep op zorg te voorkomen willen we ook de rol van de school en de buitenschoolse opvang versterken. Door hen te helpen vroegtijdig hulp te verlenen aan kinderen die het even niet meer zien zitten of kinderen die doorverwezen moeten worden omdat dit nodig is, wordt schade later voorkomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opvoeden doen we samen

We breiden de wekelijkse inloopochtend Ouders & Co in het Huis van Eemnes uit met een extra dagdeel en richten ons daarbij meer op opvoedingsvragen van oudere kinderen. We zetten Buurtgezinnen voort en evalueren deze tussentijds. Ook continueren we de pilot Samen Oplopen bij Versa Welzijn en de pilot Kamers met Aandacht en evalueren beide pilots tussentijds. We versterken het outreachend werken van het jongerenwerk. We breiden het aantal uur jongerenwerk uit (door uren van andere disciplines af te schalen) zodat het jongerenwerk flexibel kan schakelen tussen locatiegericht en ambulant.

Kansrijke start

We gaan door met het programma Kansrijke Start. Kansrijke Start is een landelijk actieprogramma waarin we als BEL-gemeenten een samenwerking vormen met lokale partners die werken met kwetsbare gezinnen (o.a. Jeugd en Gezin, Versa welzijnswerk, geboorte- en jeugdgezondheidszorg). Op deze manier willen we door goede ketensamenwerking een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen realiseren. We zetten in op betere preventie door onder andere implementatie van het landelijk programma *Nu Niet Zwanger* in 2023, om zwangerschap voor iedereen een bewuste keuze te laten zijn. Met de coalitie wordt de inzet van preventieve interventies voor 2024 besproken. Een doel is om ook te starten met *Ouders Inc.* Dit is een online ouderschapscursus voor ouders in de transitie naar het ouderschap die erop gericht is (v)rechtscheidingen te voorkomen.

Hervorming en transitie

We continueren de uitvoering van het actieplan lokale transformatie om onze doelen te behalen en anticiperen daarmee op de Hervormingsagenda Jeugd en aanpassing van de Jeugdwet. We zetten ons met de regio in voor de 'beweging naar 0' die inzet op minder uithuisplaatsingen.

We zorgen voor een sterk JGT en om dit doel te bereiken werken we in de regio samen aan het 'Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming'. Ook ondersteunen we de verlaging van de caseload van de jeugdbescherming. We werken samen met jeugdhulporganisatie MetMaya voor de inzet van specialistische jeugdhulp.

Onderwijskansen

We continueren de subsidieregeling *Elke Peuter een Kans* en optimaliseren processen om kinderen een goede start op de basisschool te geven. We stimuleren de bibliotheek om een aanbod aan digitale vaardigheden en lezen te blijven continueren.

We behandelen de twee aanvragen van het onderwijshuisvestingsprogramma 2024:

- we zijn in gesprek met het bestuur over de constructiefout Zevensprong en komen met een voorstel.
- In nader overleg met het schoolbestuur van de Zevensprong wordt verder uitgewerkt in hoeverre er uitbreiding (en op welke termijn) nodig is. In de loop van 2024 volgt een voorstel aan uw raad.

We ondersteunen schoolbesturen die hun schoolplein klimaatadaptief willen inrichten. Scholen kunnen subsidie aanvragen voor het vergroenen van hun schoolpleinen. We willen deze groene pleinen in overleg met scholen ook beschikbaar stellen voor de buurt.

VVE

Het gebruik van VVE-plekken in de gemeente is toegenomen en dat is een positieve ontwikkeling, omdat VVE gericht is op het voorkomen of verminderen van ontwikkelingsachterstanden bij jonge kinderen. De ambitie is om alle kinderen die dit nodig hebben te bereiken. Door speciale programma's aan te bieden in kinderdagverblijven krijgen kinderen in onze gemeente extra ondersteuning, waardoor (taal)achterstanden verminderen en kinderen een betere start op de basisschool kunnen maken.

Brugfunctionarissen JGT in onderwijs en kinderopvang

We continueren de inzet van de brugfunctionarissen in het basisonderwijs, kinderopvang en voortgezet onderwijs en zetten in op een integrale samenwerking met andere organisaties om inzet van gecontracteerde jeugdhulp te voorkomen.

Jongerenraad Eemnes

We evalueren de jeugdraad en blijven onderzoeken hoe jongeren het beste kunnen meedenken bij visies en plannen om uitkomsten beter bij de behoeften van jongeren aan te laten sluiten.

Betrokkenheid verbonden partijen

Regio Amersfoort

In de jeugdzorgregio Amersfoort (voorheen genaamd jeugdzorgregio Eemland) werkt de gemeente Eemnes samen met de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest en Woudenberg voor de inkoop van de jeugdhulp en account- en contractmanagement van de taakgerichte inkoop. Jeugdhulpaanbieder MetMaya werkt lokaal vanuit een gebiedsteam en is vanaf 2024 verantwoordelijk voor het organiseren van een lokaal dekkend jeugdhulp aanbod en contracteert hiervoor waar nodig lokale aanbieders. Bovenregionaal is regio Amersfoort één van de zes Utrechtse Jeugdzorgregio's die met elkaar samenwerken voor de contractering van gecertificeerde instellingen (GI's) voor Veilig Thuis Utrecht (VT) en de organisatie van (preventieve) jeugdbescherming (JB) en jeugdreclassering (JR).

GGD Regio Utrecht

De GGD Regio Utrecht voert in het kader van de Wet Publieke Gezondheidszorg voor de gemeente Eemnes de taken uit op het gebied van Jeugdgezondheidszorg en verzorgt de inspecties van de kinderopvang.

Regio Gooi- en Vechtstreek

Eemnes maakt deel uit van de regio Gooi en Vechtstreek binnen de samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs Unita en Qinas. De Regio Gooi en Vechtstreek voert om die reden een aantal taken voor Eemnes uit, waaronder de uitvoering en de handhaving van de leerplicht.

Maatschappelijke zaken binnen de HBEL

Het Jeugd en Gezinsteam werkt samen met maatschappelijke zaken wanneer naast opvoedvragen ook andere zorgen spelen in een gezin. In de overgang naar volwassenheid werkt het Jeugd en gezinsteam bij 17 jarigen al samen om de overdracht naar wmo team zo goed mogelijk te laten verlopen.

Kader stellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Statuten Stichting Basisonderwijs Gooi- en Vechtstreek	2022
Verordening Onderwijshuisvesting	2022
Verordening financiële en materiële gelijkstelling basisonderwijs	2015
Verordening Jeugdhulp	2019
Subsidieverordening 'Elke peuter een kans! 2023-2024'	2022
Verordening sociaal domein gemeente Eemnes 2018	2023
Beleidsregels toezicht en handhaving Wet kinderopvang gemeente Eemnes	2020
Actieplan Lokale Transformatie	2021

Speerpunten en ontwikkelingen

Actieplan lokale transformatie

De uitgaven op het gebied van jeugdhulp zet een daling in, maar deze wordt geremd door naeffecten van 2 jaar pandemie op de jeugd, hogere indexatie van salarissen jeugdhulpverlening, effecten wetswijziging woonplaatsbeginsel, ontwikkelingskosten bij de specialistische jeugdhulp, caseloadverlaging jeugdbe-scherming en ontwikkeling naar kleinschalig verblijf. De realistische begroting van jeugdhulp 2024 inclusief pgb jeugd, komt desondanks lager uit dan de begroting 2022.

Kernboodschap: De inzet van jeugdhulp is in Eemnes afgenomen. Het aantal cliënten met jeugdhulp is in Eemnes op het niveau van 2019 als er gekeken wordt naar de daadwerkelijke facturatie, in plaats van aantal verwijzingen. Met name de lasten op percelen begeleiding en LTA (zeer complexe zorg) zijn dit jaar aanzienlijk gedaald. Dit is met dank aan de inzet en ontwikkelingen binnen het Jeugd en gezinsteam van Eemnes. Er is wel een stijging op het Persoonsgebonden Budget doordat in plaats van BDVO's er pgb's zijn verstrekt. Ondanks deze ontwikkeling zijn de totale lasten voor 2022 hoger uitgekomen dan begroot en ingeschat in de halfjaarrapportage 2022. Dit komt doordat Eemnes in 2022 in het nadeel is door de regionale vereveningsafspraken. Verklaring voor de stijging is de gestegen hulpvraag van jongeren door coronapandemie en door effecten van de wetswijziging op het woonplaatsbeginsel. Hierdoor zijn kinderen die nu buiten de regio in verblijf wonen en oorspronkelijk uit onze regio komen weer onder verantwoordelijkheid van de gemeente van herkomst gekomen. Het rijk heeft middelen uitgekeerd om deze effecten voor gemeenten te compenseren. Hoewel het jaar 2022 financieel negatief afsluit, laat de ontwikkeling een positief beeld zien. Want zonder vervening – waar Eemnes in eerder jaren van heeft geprofiteerd, zouden we dit jaar zonder verevening met de kosten van Zorg in Natura binnen onze begroting zijn gebleven.

Hervormingsagenda Jeugd

In 2023 is er landelijk overeenstemming gekomen op de Hervormingsagenda Jeugd. Dit inhoudelijke akkoord tussen de betrokken organisaties bevat een groot pakket maatregelen om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Er komt er een aanpassing van de Jeugdwet, waardoor duidelijker wordt waarvoor kinderen en ouders hulp kunnen krijgen. Alle gemeenten zullen de transitie richting stevige lokale teams moeten vormgeven die zelf begeleiding geven, met voldoende kennis en expertise en verbinding met specialistische hulp. Voor het versterken van het gewone leven zijn er kaders gemaakt om formele hulp samen te laten werken met informele steun(figuren).

Eemnes voldoet door de recente ontwikkelingen aan de voorwaarde van stevige lokale teams. Doordat het JGT Eemnes expertise aan de voorkant inzet en er voldoende fte is om eigen begeleiding in te zetten. Verder wordt er in de uitvoering nauw samengewerkt met de specialistische jeugdhulp en met het Wmo-team van Huizen. In 2024 gaat deze ontwikkeling verder.

Transformatie jeugdbescherming

Eemnes maakt in de ontwikkeling van het 'Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming' onderdeel uit van de pilotregio provincie Utrecht. Het is een beweging die erop gericht is expertise van veiligheidszaken naar de voorkant te brengen. Door integrale samenwerking in de veiligheidsketen zouden uiteindelijk meer kinderen zo veilig mogelijk thuis kunnen opgroeien. De samenwerking gaat tussen een wijkteam met de specialistische jeugdhulp, op de achtergrond ondersteund door het frontteam van SAVE.

De basissubsidie aan Samen Veilig Midden Nederland daalt met ongeveer 20% doordat taken verschuiven naar de lokale teams. In 2024 vraagt jeugdbescherming ongeveer 30% extra subsidie voor aanzienlijke caseloadverlaging om hun taak kwalitatief beter uit te voeren. De verwachting is dat de bovenregionale subsidie aan SVMN ongeveer gelijk zal blijven. Dat wordt eind 2023 pas bekend.

Nieuwe aanbesteding jeugdhulp MetMaya

Onze ambitie is dat kinderen, jongeren en gezinnen dichtbij huis passende hulp en ondersteuning krijgen. Door betere samenwerking tussen hulpverleners, vaste gezichten zetten we met de regio in op het voorkomen van uithuisplaatsingen. Vanaf 1 januari 2024 realiseren we deze ambitie met de nieuwe jeugdhulpaanbieder MetMaya. Deze jeugdhulporganisatie verzorgt de komende negen jaar alle specialistische jeugdhulp in de regio. Met deze nieuwe aanbesteding loopt de regio in Nederland voor op de afspraken die gemaakt zijn in de hervormingsagenda.

Nationaal Programma Onderwijs

In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs ontvangt de gemeente extra middelen bedoeld om de achterstanden, die door Corona zijn ontstaan, te bestrijden. Het gaat onder andere om maatregelen op het vlak van leesontwikkeling, sport, muziekonderwijs, sociale vaardigheidstraining, leesontwikkeling en gezinsondersteuning. In overleg met de scholen is een aantal maatregelen geschrapt. De verschillende maatregelen zijn in verschillende stadia van uitvoering. Samen met de betrokken partijen wordt tot en met 2025 uitvoering hieraan gegeven.

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

11. Opgroeien in Eemnes	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-265.436	-277.668	-551.546	-551.546	-551.546	-551.546
Lasten	5.466.209	5.034.089	5.677.254	5.567.485	5.447.137	5.398.610
Saldo	5.200.773	4.756.421	5.125.708	5.015.939	4.895.591	4.847.064

Toelichting verschillen**Voordelen:**

Er is een lagere bedrag gebudgetteerd bij schoolgebouwen per saldo van €105.000 (voordeel). Dit komt door lagere kosten (afschrijvingen) en hogere huuropbrengsten	- 105.000
Totaal voordeel	- 105.000

Nadelen:

Bijdrage aan de regio voor leerlingenvervoer stijgt.	37.000
Huurkosten Huis van Eemnes voor schoolgymnastiek stijgen.	38.000
Kinderdagverblijf VVE stijging gebruik €23.000	23.000
Insteek is om hetzelfde aantal buurtsportcoaches (FTE) te behouden als in voorgaande jaren. We krijgen een lagere bijdrage van het Rijk en hogere kosten (CAO) voor buurtsportcoaches.	36.000
Geëscaleerde zorg 18- geactualiseerd budget	185.000
PGB Jeugdhulp: De regio heeft dit jaar aangegeven geen BDVO's meer te willen verstrekken. BDVO's zijn beschikkingen aan aanbieders die niet onder contract staan van de regio Amersfoort. Als ouders voor een specifieke aanbieder willen kiezen buiten het gecontracteerde aanbod- en ze kunnen het budget beheren- dan wordt jeugdhulp dat voorheen een BDVO was nu via een pgb ingezet. Dit verklaart de stijging op pgb. De inzet is om in 2024 deze aanbieders zoveel mogelijk onder het regionale contract te brengen.	85.000
GGD de stijging van de kostendoor personele krapte en stijging arbeidskosten (marktwerking), toenemende (wettelijke) eisen aan informatievoorzieningen en veranderende gezondheids-vraagstukken bij de jeugd en de daarmee gepaard gaande stijgende kosten.	64.000
Totaal nadeel	468.000

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Visie

Als gemeente zijn we voor onze inkomsten grotendeels afhankelijk van het Rijk. Uitgangspunt is een gezonde financiële positie van onze gemeente, waarbij we streven naar een redelijk eigen vermogen om tegevallers op te kunnen vangen.

Onze ambities

- Eemnes heeft een sluitende meerjarenbegroting.
- De OZB opbrengst wordt in principe alleen gecorrigeerd met de inflatie, geen extra verhoging van de OZB met uitzondering van de areaaluitbreiding.
- Een goede lastenverdeling tussen één- en meerpersoonshuishoudens.
- Uitgangspunt zijn kostendekkende bouwleges ook als die daardoor in BEL verband niet langer uniform zijn.
- Wij willen de negatieve financiële prikkel van bouwleges weghalen bij verduurzaming.
- De BEL-organisatie versterken wij daar waar het de kerntaken van de gemeente betreft, daar waar het geen kerntaken betreft kijken we naar uitbesteden, samenwerking of andere varianten.

Betrokkenheid verbonden partijen

Belastingsamenwerking Baarn – Eemnes

Vanaf 2023 worden de belastingtaken van de gemeente Eemnes uitgevoerd door de gemeente Baarn.

Kader stellende beleidsnota's en verordeningen

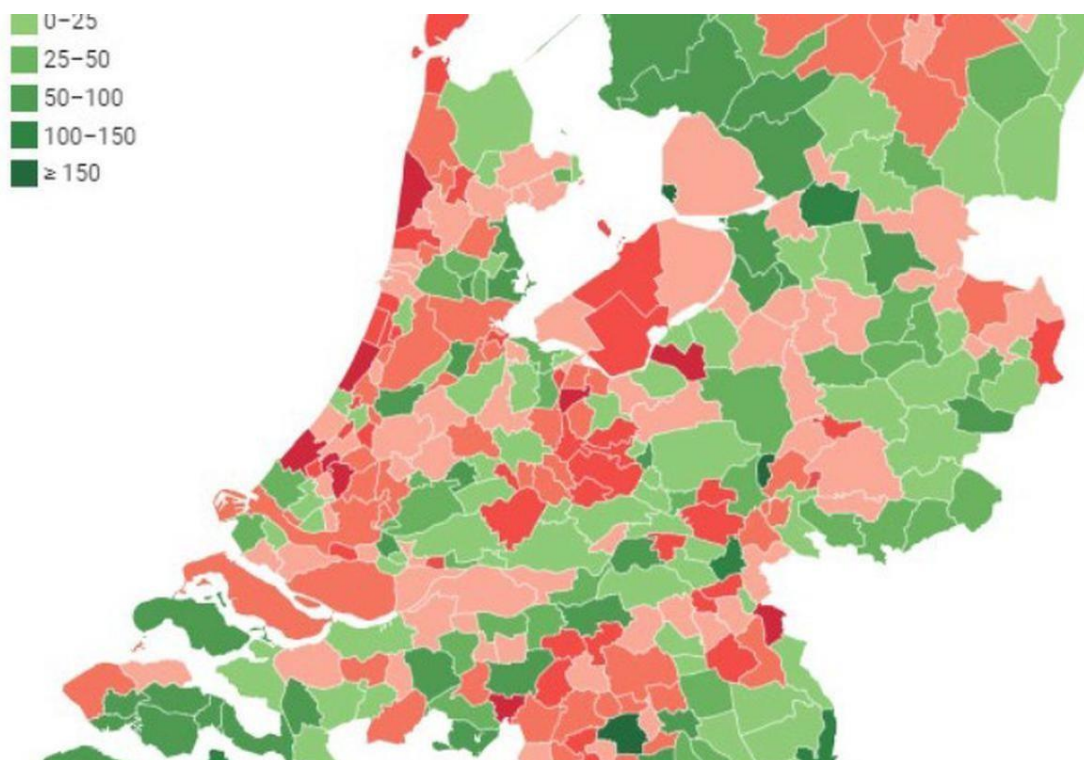
Relevante beleidskaders

Verordening 212 Financieel beleid en beheer	2020
Verordening 213 Controleverordening	2004
Verordening 213 Verordening Doelmatigheid en doeltreffendheid	2004
Treasurystatuut en uitvoeringsbesluit treasury	2014
Besluit Begroting en Verantwoording met aanvullingen	2019
OZB- verordening	Nog in 2023
Diverse verordeningen op de heffing van leges bijv. riolering, afval, etc.	vast te stel-
Verordening toeristenbelasting	len

Speerpunten en ontwikkelingen

Herverdeling gemeentefonds

In 2024 komen de resultaten beschikbaar van de eerste evaluatie van de herverdeling gemeentefonds. In onderstaand plaatje is te zien dat we nadeelgemeente zijn. Het nadeel is t/m 2026 verwerkt in de begroting. In 2024 zal een besluit volgen over mogelijke aanpassingen en het vervolg van de ingroei. Voor Eemnes is dat een risico, net als voor de meeste Utrechtse gemeenten. In de meerjarenbegroting is het nu opgenomen effect per 2026 een structureel nadeel van € 362.000.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Hieronder staan de belangrijke inkomsten van de gemeente Eemnes gepresenteerd.

Het overgrote deel van de inkomsten bestaat uit de uitkering vanuit het gemeentefonds en de OZB-opbrengsten.

De opbrengsten die hierna nog reteren bestaan uit het saldo van overige opbrengsten zoals treasury (rente en dividenden) en overige belastingen zoals de hondenbelasting en toeristenbelasting.

Algemene dekkingsmiddelen	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Omschrijving inclusief taakveldnummer	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Treasury (0.5)	-232.996	-224.762	-218.500	-216.621	-216.621
OZB woningen (0.61)	-2.010.708	-2.288.619	-2.462.641	-2.643.654	-2.804.654
OZB niet-woningen (0.62)	-829.415	-929.715	-980.015	-1.058.015	-1.073.015
Belastingen overig (0.64)	-51.000	-51.000	-51.000	-51.000	-51.000
Gemeentefonds: algemene uitkering (0.7)	-14.761.548	-15.821.112	-15.890.085	-14.810.902	-14.613.902
Toeristenbelasting (3.4)	-95.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-17.980.667	-19.425.208	-19.712.241	-18.890.192	-18.869.192

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-17.910.693	-17.980.667	-19.425.208	-19.712.241	-18.890.192	-18.869.192
Lasten	737.666	434.520	682.743	605.022	705.015	778.750
Saldo programma	-17.173.027	-17.546.147	-18.742.465	-19.107.219	-18.185.177	-18.090.442

Toelichting verschillen

Voordelen:

Verwerking van de september 2022, december 2022 en meicirculaire 2023.	- 1060.000
Reguliere inflatieverhoging OZB van 6,6% voor 2024.	- 203.000
Waardeontwikkeling in de woningen en Niet-woningen (areaal-uitbreiding, waar- densprong)	- 182.000
De lasten van Treasury nemen af voornamelijk door het rente omslagpercentage	- 52.000
Totaal voordeel	- 1.497.000

Nadelen:

De kosten voor de uitbesteding van de belastingtaken zijn gestegen door stijgende ex- ploitatiekosten aan de zijde van de gemeente Baarn. Deze worden veroorzaakt door een stijging van salaris- en inhuurkosten, kosten applicatie- en materiële kosten en overheadkosten.	287.000
Totaal nadeel	287.000

OVERHEAD

In dit programma is enerzijds opgenomen de overhead van de gemeente Eemnes zelf, zoals o.a. de post bestuursondersteuning, anderzijds de overhead op de DVO tarieven vanuit de doorbelasting vanuit de BEL Combinatie en de overhead van overige gemeenschappelijke regelingen.

Toelichting

Een overzicht van de gemeentelijke overhead is een verplichting uit de wet- en regelgeving van het BBV. In dit overzicht is enerzijds de eigen overhead van de gemeente Eemnes opgenomen en anderzijds de overhead die doorbelast wordt door onder andere de BEL Combinatie of andere verbonden partijen.

De kosten opgenomen in overhead zijn als volgt:

1. Kosten van de gemeente zelf:
 - Huisvestingskosten gemeentehuis
 - Bestuursondersteuning/staf
 - Overige ondersteuning College, representatie en voorlichting
2. Alle overhead van de BEL Combinatie conform het aandeel in de DVO, de stelpost MJON en de nog niet verdeelde DVO-uren.
3. De overhead van de regio Gooi- en Vechtstreek met betrekking tot de regionale samenwerking Personeel en Organisatie.

Betrokkenheid verbonden partijen

Regio Gooi- en Vechtstreek

Door de Regio Gooi en Vechtstreek worden specifieke gemeentelijke taken binnen het sociaal domein uitgevoerd. Daarnaast is een deel van het inkoop en contractbeheer van maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein belegd bij de regio. Op het onderdeel Overhead wordt de overhead met betrekking tot de regionale samenwerking Personeel en Organisatie verantwoord.

BEL Combinatie

De BEL Combinatie is de gemeenschappelijke werkorganisatie van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Door de ambtelijke capaciteit te bundelen kan efficiënter worden gewerkt en is de organisatie minder kwetsbaar.

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Overhead	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-58.081	-51.502	-51.937	-51.937	-51.937	-51.937
Lasten	4.245.816	4.859.399	4.802.181	4.672.285	4.745.070	4.745.070
Saldo	4.187.735	4.807.897	4.750.244	4.620.348	4.693.133	4.693.133

Toelichting verschillen

Voordelen:

Er worden minder uren BEL Combinatie toegeschreven aan dit programma omdat de kosten van ICT via de DVO bijdrage is verrekend en niet meer afzonderlijk in rekening wordt gebracht.	- 119.000
Toerekening overhead aan opvang Oekraïners (inhuur medewerkers)	- 100.000
Totaal voordeel	- 219.000

Nadelen:

Stijging DVO bijdrage BEL Combinatie (CAO)	128.000
Totaal nadeel	128.000

ONVOORZIEN

Toelichting

In de begroting 2024 is een post onvoorzien opgenomen van € 10.000 voor structurele onvoorziene uitgaven. Volgens de beleidsuitgangspunten van de begroting is een beroep op onvoorzien slechts mogelijk indien aan drie criteria wordt voldaan: onvermijdbaar, onuitstelbaar en onvoorzienbaar.

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van onvoorzien opgenomen.

Onvoorzien	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-3.688	0	0	0	0	0
Lasten	12.072	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Saldo	8.384	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000

Toelichting verschillen

Niet van toepassing.

VENNOOTSCHAPSBELASTING

Toelichting

Per 1 januari 2016 is de belastingplicht in de vennootschapsbelasting uitgebreid voor overheidslichamen en daarmee ook voor gemeenten. Deze belastingplicht geldt bij die activiteiten waarbij de gemeente deelneemt aan het economisch verkeer en in concurrentie treedt met private partijen. Het doel van de wijziging van de wet is om een gelijk speelveld te creëren tussen publieke en private partijen.

Gemeenten zijn nu belastingplichtig indien en voor zover zij een onderneming drijven, zo luidt het wettelijk criterium. Praktisch gezien betekent dit dat alleen die activiteiten van de gemeente in de heffing worden betrokken die als 'zelfstandig onderdeel' kunnen worden beschouwd en die voldoen aan de voorwaarden om als –belaste- onderneming te worden aangemerkt.

Belaste activiteiten:

De gemeente is voor 2024 belastingplichtig voor haar actieve grondexploitaties bestaande uit De Hilt en HSS, de ontvangen rentevergoedingen uit de grondbank, de lening aan de participatiemaatschappij en de inkomsten uit reststromen afval. Naar verwachting zal de ontwikkeling van de nieuwe exploitatie Zuidpolder worden uitgevoerd door een gemeentelijke BV. De gemeente zelf zal hier niet meer belastingplichtig voor zijn. De eventueel behaalde boekwinst bij de overdracht is wel belast. De resultaten van deze verschillende activiteiten kunnen onderling met elkaar worden verrekend.

Op moment van opstelling van de begroting 2024 wordt de aangifte voor 2022 voorbereid. De aangiften t/m 2021 zijn inmiddels bij de belastingdienst ingediend. Een schatting op dit moment geeft geen grote bedragen aan voor een vpb last voor het jaar 2024. Voor 2023 was er nog wel een belastinglast hetgeen vooral wordt veroorzaakt door het positieve resultaat bij de grex De Hilt. De invloed door de verkoop van de hiervoor vermelde nieuwe Grex Zuidpolder is nog niet bekend. Vooralsnog worden er in deze (meerjaren)begroting geen bedragen opgenomen.

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van vennootschapsbelasting opgenomen.

Vennootschapsbelasting	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	0	0	0	0	0	0
Lasten	15.044	0	0	0	0	0
Saldo	15.044	0	0	0	0	0

Toelichting verschillen

Niet van toepassing.

MUTATIE RESERVES

Toelichting

De mutaties op reserves worden op basis van de BBV afzonderlijk inzichtelijk worden gemaakt. Onder de uiteenzetting van de financiële positie is een overzicht opgenomen van het toekomstige verloop van de reserves en zijn de reserves nader beschreven.

Wat mag het kosten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van de mutatie reserves opgenomen.

Mutatie Reserves	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	-1.481.544	-3.776.044	-997.573	-1.003.924	-658.120	-658.120
Lasten	386.019	2.605.970	85.308	85.308	85.308	85.308
Saldo	-1.095.525	-1.170.074	-912.265	-918.616	-572.812	-572.812

Toelichting verschillen

Mutaties van de reserves zien er als volgt uit:

Reserves		2024	2025	2026	2027
R.92000	Algemene reserve	0	0	0	0
	Algemene reserve	0	0	0	0
R.92020	Reserve Kapitaallasten	-538.555	-543.815	-450.317	-450.317
R.92024	Reserve Sociaal Domein	0	0	0	0
R.92025	Reserve afval	-26.222			
R.92026	Reserve Sociale woningbouw	0	0	0	0
R.92030	Reserve Omgevingswet	-10.000	0	-75.000	-75.000
R.92033	Reserve HOV/VERDER	0	0	0	0
R.92035	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	72.212	72.085	71.953	71.953
R.92036	Reserve Zuidpolder	-159.630	-149.941	0	0
R.92042	Reserve Huishoudelijke Hulptoelage	0	0	0	0
R.92043	Reserve Klimaatbeleid	-120.000	-120.000	0	0
R.92044	Reserve duurzaamheid	0	0	0	0
R.92046	Reserve Ombuigen	0	0	0	0
R.92047	Reserve Coronarisico's	0	0	0	0
R.92048	Reserve onderhoud wegen i.v.m. glasvezel	-18.820	-18.820	-18.823	-18.823
nieuw	Reserve Landelijk Gebied	-75.000	-75.000	0	0
nieuw	Reserve Projecten	-36.250	-83.125	-100.625	-100.625
	Bestemmingsreserves	-912.265	-918.616	-572.812	-572.812
	Totaal	-912.265	-918.616	-572.812	-572.812

2. PARAGRAFEN

Inleiding

De voorgeschreven paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de programmabegroting. Het doel van de paragrafen is de raad in staat te stellen een aantal wezenlijke beleidslijnen vast te stellen en de uitvoering op hoofdlijnen te controleren. De paragrafen richten zich op de (beheers)onderwerpen die vooral belangrijk zijn voor de gemeentelijke bedrijfsvoering. Vroeger was deze informatie op meerdere plaatsen 'versnipperd' in de begroting terug te vinden. Door de paragrafen wordt de begroting dus inzichtelijker voor deze onderwerpen. Met de paragrafen heeft de raad een extra instrument (naast de programma's) om de uitvoering te kunnen controleren.

De volgende paragrafen zijn verplicht voorgeschreven:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid
- H. Openbaarheid

Waar mogelijk zijn de paragrafen gebaseerd op het reeds vastgestelde beleid voor het betrokken terrein. In dat geval wordt dan ook verwezen naar de relevante beleidsnota's.

A. PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN

Algemeen

Het wettelijk kader voor het opstellen van de paragraaf lokale heffingen is bepaald in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In deze paragraaf worden aan alle vereisten vanuit het BBV invulling gegeven.

De geraamde inkomsten

Lokale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels. In de meeste gevallen zijn dit belastingen, heffingen en retributies die de gemeente heft op grond van wettelijke bepalingen. Bij de lokale lasten is onderscheid te maken tussen zuivere belastingen, heffingen en retributies.

Zuivere belastingen

Zuivere belastingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit houdt in dat de gemeente zelf kan bepalen waaraan zij deze inkomsten wil uitgeven. De zuivere belastingen bestaan onder andere uit de onroerendezaakbelasting (OZB), toeristenbelasting en precariobelasting.

Heffingen

Heffingen dekken de kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening. Inwoners betalen dit ook als de dienst niet wordt gewenst. Denk hierbij aan afvalstoffenheffing en rioolheffing. De heffingen mogen nooit meer opbrengen dan dat de uitvoering van de dienstverlening kost, oftewel de gemeente mag hierop geen “winst” maken.

Retributies

Retributies zijn vergoedingen voor individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard. Voorbeelden hiervan zijn de leges voor paspoort en rijbewijs. Net als bij de heffingen moet retributies niet meer opleveren dan dat het de gemeente kost.

Hieronder volgen de belangrijkste heffingsinkomsten voor de gemeente Eemnes.

Inkomsten lokale heffingen	Begroting 2023 na wijzi- ging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Omschrijving inclusief taakveld	Baten	Baten	Baten	Baten	Baten
Niet gebonden					
OZB woningen (0.61)	-2.010.708	-2.288.619	-2.462.641	-2.643.654	-2.804.654
OZB niet-woningen (0.62)	-829.415	-929.715	-980.015	-1.058.015	-1.073.015
Precariobelasting (0.64)	-	-	-	-	-
Toeristenbelasting (3.4)	-95.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
Hondenbelasting (0.64)	-41.000	-41.000	-41.000	-41.000	-41.000
Gebonden					
Leges burgerzaken (0.2)	-111.300	-111.300	-111.300	-111.300	-111.300
Leges vergunningen A.P.V. (1.2)	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Leges verkeer, vervoer en waterstaat (2.1)	-25.900	-25.900	-25.900	-25.900	-25.900
Marktgeden (3.3)	-13.100	-13.100	-13.100	-13.100	-13.100
Rioolheffing (7.2)	-893.807	-903.732	-1.112.960	-1.116.536	-1.120.221
Afvalstoffenheffing (7.3)	-1.522.797	-1.532.681	-1.558.738	-1.558.665	-1.558.665
Graf- en begraafrechten (7.5)	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Leges bestemmingsplannen (8.1)	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Leges omgevingsvergunning (8.3)	-1.190.000	-1.465.000	-1.145.000	-1.300.000	-1.100.000
Leges welstandstoezicht (8.3)	-19.500	-19.500	-19.500	-19.500	-19.500
Overige leges en heffingen	-7.452	-7.452	-7.452	-7.452	-7.452
Totaal inkomsten	-6.808.979	-7.496.999	-7.636.606	-8.054.122	-8.033.807

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Voor de hoogte van tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Waar mogelijk kostendekkendheid van tarieven en leges;
2. De tarieven en leges waarbij niet wordt vastgehouden aan het principe van kostendekkendheid mogen niet meer stijgen dan de aanpassing voor de inflatiecorrectie en/of aanpassing van wettelijke tarieven.

Inflatiepercentage

Met ingang van de Kadernota 2023 hanteren wij een andere inflatiesystematiek, namelijk de systematiek cf. de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Enkel de gewogen index van het lopende jaar gebruikt (in onderstaande tabel is dat 6,6%). De kern van deze berekeningswijze is dat de index wordt berekend over meerdere jaren en dat de schattingen van vorige jaren worden gecorrigeerd a.d.h.v. de werkelijke cijfers.

Leges

Leges zijn de heffingen, die de gemeente in rekening brengt voor door haar verleende diensten. De burger betaalt alleen leges als de gemeente daarvoor een specifieke dienst heeft verleend. Omdat de gemeente geen onderneming is met een winsttoogmerk mag de opbrengst van alle leges niet meer zijn dan de daarvoor gemaakte kosten. Let wel, dit geldt voor het totaal van alle leges en niet voor iedere individuele post.

Van alle heffingen die geëgaliseerd kunnen worden met een voorziening of reserve wordt de individuele kostendekkendheid aangetoond.

Overzicht van diverse heffingen op hoofdlijnen

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Voor de komende jaren is het uitgangspunt dat de totale opbrengst uit de OZB gelijk blijft, met uitzondering van de areaaluitbreiding en de inflatiecorrectie.

Dit betekent dat bij een waardestijging van de woning het tarief van de OZB daalt, maar bij een daling van de woningwaarde het tarief zal stijgen. Rekening houdend met de verwachte waardestijging (woningen 2% en niet-woningen 2%) en het toepassen van een indexatie van 6,6% ontwikkelt het tarief zich in 2024 als volgt:

OZB-tarieven	Boekjaar 2023	Boekjaar 2024	Afwijking in percentage
OZB Woningen eigenaren	0,9970%	0,10498%	5,30%
OZB Niet-woningen eigenaren	0,41540%	0,42885%	3,24%

De stijging van de OZB opbrengsten wordt begrensd door de Macronorm. De Macronorm geeft de maximale toegestane stijging aan. Deze is de optelsom van de verwachte economische groei en de inflatie.

Definitieve vaststelling van de tarieven vindt plaats in november/december 2023 met het vaststellen van de verordening onroerende zaakbelasting 2024. Dan zijn de herwaarderingen op basis van de wet WOZ afgerond. Aan bovenstaande percentages kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Afvalstoffenheffing

De geraamde inkomsten voor 2024 bedragen € 1.532.681. Bij de tariefberekening van de heffing wordt gestreefd naar een 98,5% kostendekkendheid om het tarief zo laag mogelijk te houden. Het verschil tussen de geraamde inkomsten en kosten wordt door inzet van reserve riool gedekt. De kosten bestaan uit het ophalen van huisvuil, zwerfafval, toerekening van de overhead en de btw.

De tarieven 2024 voor afvalstoffenheffing zijn ten opzichte van 2023 gestegen voornamelijk als gevolg van een hogere bijdrage aan de AVU en hoge inflatie.

De tarieven 2024 voor afvalstoffenheffing zijn ten opzichte van 2032 met 2,35% gestegen.

De tarieven afvalstoffenheffing zien er als volgt uit:

Tarieven afvalstoffenheffing	2023	2024	Afwijking in percentage
Eenpersoonshuishoudens	€ 255,21	€ 261,20	2,35%
Meerpersoonshuishoudens	€ 409,76	€ 419,38	2,35%

Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven:

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begr. 2023 voor wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten afval (7.3)	1.194.175	1.157.467	1.157.467	1.157.467	1.157.467
Kapitaallasten (7.3)	43.940	43.939	43.939	43.939	43.939
BTW (21%)	260.004	276.530	276.502	276.489	276.489
Netto kosten (excl. uren en overhead)	1.498.119	1.477.937	1.477.908	1.477.895	1.477.895
Uren BEL-combinatie (7.3)	85.979	115.405	115.269	115.208	115.208
Kwijtscheldingen (6.3)	33.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Toerekening overhead	106.699	116.561	116.561	116.561	116.561
Totale kosten (incl. uren en overhead)	1.723.797	1.759.903	1.759.738	1.759.665	1.759.665
Baten afval (7.3)	-201.000	-201.000	-201.000	-201.000	-201.000
Opbrengst afvalstoffenheffing (7.3)	-1.522.797	-1.532.681	-1.558.738	-1.558.665	-1.558.665
Totale inkomsten	-1.723.797	-1.733.681	-1.759.738	-1.759.665	-1.759.665
Resultaat voor mutatie voorziening		26.222		-	-
Mutaties voorziening		-	-	-	-
Resultaat na mutatie voorziening		26.222		-	-
Dekkingspercentage na mutatie	100%	98,5%	100,0%	100,0%	100,0%
Toevoeging reserve	-	-26.222	-	-	-

Rioolheffing

De geraamde inkomsten bedragen voor 2024 € 903.732.

De rioolheffing wordt berekend op basis van het principe 100% kostendekkendheid maar om het tarief zo laag mogelijk te houden ramen wij de inkomsten tegen 97,18% kostendekkend. De kosten voor de exploitatie van de riolering, de inzet van personeel, de overhead, het onderhoud van de objecten, 75% van de kosten van straatreiniging en BTW worden doorbelast in het tarief.

De tarieven worden vastgesteld op basis van maximaal kostendekkendheid.

Ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023 stijgen de kosten voor de exploitatie van riolering. Deze kostenstijging wordt doorbelast in het tarief rioolheffing in 2024. Voor de begroting 2024 gaan we uit van kostendekkendheid en valt de stijging procentueel hoger uit.

De tarieven rioolheffing zien er als volgt uit:

Tarieven rioolheffing (woningen)	2023	2024	Afwijking in Percentage
Eenpersoonshuishoudens	€ 98,30	€ 101,25	3%
Meerpersoonshuishoudens	€ 202,00	€ 208,06	3%
Bedrijven	€ 338,94	€ 361,31	6,60%
Grootverbruik (per 100 m3)	€ 85,53	€ 91,18	6,60%

Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven.

Kostendekkendheid rioolheffing	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
75% Lasten straatreiniging (2.1)	72.120	72.120	72.120	72.120	72.120
Kapitaallasten riolering (7.2)	206.074	200.411	325.997	329.043	332.088
Overige lasten riolering (7.2)	228.500	228.500	228.500	228.500	228.500
BTW (21%)	106.406	107.306	164.928	165.549	166.188
Netto kosten (excl. uren en overhead)	613.100	608.336	791.545	795.211	798.896
75% Uren BEL-combinatie (2.1)	56.774	59.771	59.680	59.639	59.639
Uren BEL-combinatie (7.2)	79.540	99.187	99.076	99.026	99.026
Toerekening overhead	144.394	162.660	162.660	162.660	162.660
Totale kosten (incl. uren en overhead)	893.807	929.954	1.112.960	1.116.536	1.120.221
Opbrengsten heffingen (7.2):					
Belasting op producenten	-178.678	-178.678	-178.678	-178.678	-178.678
Belasting op huishoudens	-715.129	-725.054	-934.282	-937.858	-941.543
Totale inkomsten	-893.807	-903.732	-1.112.960	-1.116.536	-1.120.221
Resultaat voor mutatie voorziening		26.222			
Mutaties voorziening	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie voorziening	-	26.222	-	-	-
Dekkingspercentage na mutatie	100,00%	97,18%	100,00%	100,00%	100,00%

Leges Burgerzaken

De geraamde inkomsten voor 2024 bedragen € 111.300. Onder de naam 'leges' worden rechten geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten, genoemd in de verordening en de daarbij behorende tarieventabel. Voor het verstrekken van paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen moet de gemeente aan het Rijk of de RDW een vergoeding afdragen.

De leges zijn grotendeels geüniformeerd in BEL-verband. Uitgangspunt is om een redelijke mate van kostendekkendheid te bereiken. Overigens kan door de wettelijke (maximum)tarieven voor paspoorten en rijbewijzen dit lastig bereikt worden. Voor alle gemeentent geldt dat we ruimere openingstijden hebben als aanbod aan klanten. Wel worden de balies zo efficiënt mogelijk ingericht qua afspraken, waardoor geregeld één collega ingezet wordt voor twee balies (deel van een dagdeel één gemeente en andere deel van een dagdeel een andere gemeente). Door de reisdocumentensoftware kunnen we de balies niet samenvoegen voor de drie gemeenten.

Overige belastingen en leges (burgerzaken, WABO leges) worden zoveel mogelijk kostendekkend berekend. De kostendekkendheid van de WABO leges wordt uitgewerkt volgens de VNG systematiek.

Graf- en begraafrechten

De tarieven worden verhoogd met het inflatiepercentage.

Meerjarig is er geen sprake van kostendekkende graf- en begraafrechten. Hieronder is de berekening van de meerjarige kostendekkendheid weergegeven.

Het kostendekkingspercentage geeft tot 2035 een vertekend beeld. De voorziening grafrechten is op aangeven van de accountant bij de jaarrekening 2017 gevuld met vooruit ontvangen grafrechten vanaf 2015. Veelal betreft dit 20-jarige contracten. Voordat alle meerjarige contracten op de begraafplaats meelopen in de voorziening gaat er dan ook 20 jaar voorbij (inmiddels dus nog 14 jaar). Pas dan is sprake van een reëel kostendekkingspercentage.

Overigens is de begraafplaats al jarenlang niet kostendekkend, vooral vanwege de voorkeur voor cremen. Verhoging van de grafrechten zal die trend eerder versnellen. In 2025 zal een voorstel worden voorbereid met betrekking tot kostendekkendheid, tarieven en ruimen van de graven. Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven.

Kostendekkendheid grafrechten	Begr. 2023 na wijz.	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Overige lasten begraafplaats (7.5)	3.150	3.150	3.150	3.150	3.150
BTW (21%)	662	662	662	662	662
Netto kosten (excl. uren en overhead)	3.812	3.812	3.812	3.812	3.812
Uren BEL-combinatie (7.5)	112.599	110.278	110.109	110.034	110.034
Toerekening overhead	149.175	152.318	152.318	152.318	152.318
Totale kosten (incl. uren en overhead)	265.586	266.407	266.239	266.164	266.164
Overige baten begraafplaats (7.5):	-10.398	-16.017	-16.017	-16.017	-16.017
Grafrechten	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Totale inkomsten	-25.398	-31.017	-31.017	-31.017	-31.017
Resultaat voor mutatie voorziening	240.188	235.390	235.222	235.147	235.147
Mutaties voorziening	5.619	3.160	2.506	2.506	2.506
Resultaat na mutatie voorziening	245.807	238.550	237.728	237.653	237.653
Dekkingspercentage na mutatie	7,45%	10,46%	10,71%	10,71%	10,71%

Hondenbelasting

De geraamde inkomsten bedragen in 2024 € 41.000. De hondenbelasting wordt aangewend voor het schoonhouden en onderhouden van de hondenuitlaatplaatsen en de kosten voor inzet op het gebied van handhaving (BOA en politiesurveillance). Ieder jaar wordt een deel van de gemeente opnieuw gecontroleerd.

Toeristenbelasting

De geraamde inkomsten bedragen voor 2024 € 110.000. De opbrengsten zijn gebaseerd op een tarief van € 2 per nacht per persoon.

De lokale lastendruk

Om de lokale lastendruk te berekenen dient de gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente te worden bepaald. De gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente Eemnes bedroeg € 463.685 in 2023. Door de waardestijging van 2% mee te nemen, wordt de gemiddelde WOZ waarde geschat op € 472.959 in 2024. Met deze gegevens kan een reële vergelijking met vorig jaar worden gemaakt.

Tariefvergelijking per huishouden	OZB 2024	Afval 2024	Riool 2024	Totaal 2024	Totaal 2023	Vershil	In procenten
Eenpersoonshuishouden							
Huurder	0	€ 261,20	€ 101,25	€ 362,45	€ 353,51	€ 8,94	3%
Eigenaar	€ 496,51	€ 261,20	€ 101,25	€ 858,96	€ 826,93	€ 32,03	4%
Meerpersoonshuishouden							
Huurder	0	€ 419,38	€ 208,06	€ 627,44	€ 611,76	€ 15,68	3%
Eigenaar	€ 496,51	€ 419,38	€ 208,06	€ 1.123,95	€ 1.085,18	€ 38,77	4%

Per individueel huishouden kan door verschillende factoren een afwijkend beeld ontstaan.

Gemiddeld is door de combinatie van OZB, riool en afval sprake van een matige stijging van de lastendruk voor 2024.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Eemnes heeft in de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen vastgelegd dat de 100% norm wordt toegepast. Bij de opmaak van de gemeentelijke leidraad is aansluiting gezocht bij de leidraad van de Rijksbelastingdienst. Het is echter geen kopie. Daar waar nodig hebben wij bepalingen toegevoegd of aangepast aan de gemeentelijke situatie.

Kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen is bedoeld voor particulieren en zelfstandig ondernemers/zzp'ers die op het bestaansminimum rond komen en niet over vermogen beschikken.

Het Inlichtingenbureau (samenwerkingsstichting VNG en SZW) helpt gemeenten bij het toetsen of iemand, aan wie het voorgaande jaar kwijtschelding is verleend, ook dit jaar geen gemeentelijke belastingen hoeft te betalen. Via het BSN vergelijkt het Inlichtingenbureau de gegevens over inkomen en vermogen om te toetsen of iemand voor kwijtschelding in aanmerking komt. Het Inlichtingenbureau doet dit met van de gegevens van het UWV, de RDW en de Belastingdienst.

De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid geautomatiseerd kwijtschelding toe te kennen. Voorwaarde is dat aan de aanvrager in het voorgaande belastingjaar volledige kwijtschelding is toegekend en hij/zij toestemming heeft gegeven aan de gemeente (middels vraag op aanvraagformulier) voor toetsing van de gegevens bij het Inlichtingenbureau. Zolang de toets positief uitvalt, wordt aan belastingschuldige geautomatiseerd kwijtschelding verleend. Het cluster Invordering is verantwoordelijk voor de uitvoering van het kwijtscheldingsproces.

B. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Algemeen

Waarom is weerstandsvermogen van belang?

Informatie over het weerstandsvermogen is belangrijk om te weten of én in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zodat de gemeente Eemnes kan zorgen dat de uitvoering van het bestaande beleid en voorzieningen doorgang blijft vinden.

Ook bij goed financieel beheer kunnen onverwachte financiële gevolgen optreden. Deze tegenvallers kunnen structureel of incidenteel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente.

Wat zijn de normen?

Vanuit de provincie Utrecht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven.

Opvangen van structurele, incidentele tegenvallers en restrisico's

De mate van flexibiliteit van de baten en lasten in de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandvermogen: hoe snel kunnen (structurele) tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen (het benutten van de onbenutte belastingcapaciteit).

Daarnaast kunnen incidentele tegenvallers opgevangen worden door het inzetten van de algemene reserve en/of door het niet-beklemde deel van de bestemmingsreserves anders in te zetten.

Restrisico's kan de gemeente dus dragen door het achter de hand hebben van voldoende weerstandscapaciteit. Een precies sluitende begroting (zonder enige mate van flexibiliteit) en geen weerstandscapaciteit betekent dat iedere financiële tegenvaller een probleem gaat opleveren, als er geen even grote meevallers tegenover staan.

Hoe hoog moet weerstandscapaciteit zijn?

De begrotingsprogramma's en daarmee het beleid van de gemeente staan dan permanent onder druk. Weerstandscapaciteit als financiële buffer is daarom noodzakelijk. Hoe hoog de weerstandscapaciteit zou moeten zijn, is niet exact aan te geven. De omvang is namelijk afhankelijk van de financiële restrisico's die de gemeente (op enig moment) loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden: dit wijzigt in de tijd.

Wat staat in deze paragraaf?

- 1.2 Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's
- 1.3 Weerstandsvermogen
- 1.4 Inventarisatie van de weerstandcapaciteit
- 1.5 Risico's
- 1.6 Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen
- 1.7 Kengetallen

1.2 Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's

Wat is het beleid?

Het beleid is vastgelegd in de "Nota Risicomanagement en weerstandsvormogen van de BEL gemeenten" en is door de raad vastgesteld. De tekst in deze begroting is beperkt omdat er al vastgesteld beleid is.

Wat staan de begrippen voor?

In de nota zijn de volgende begrippen gedefinieerd:

Begrip	Toelichting
Weerstandscapaciteit	Dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
Risico's	Een risico is een kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.
Weerstandsvormogen	Dit is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die zich binnen de gemeente kunnen manifesteren
Risicomanagement	Het identificeren en kwantificeren van risico's en het bepalen van activiteiten die de kans van optreden van de risico's en/of de gevolgen van de risico's beheersbaar houdt.
Beheersmaatregelen	Het stelsel van maatregelen en procedures die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen dan wel om de opkomende risico's te signaleren en het effect hiervan te beperken.

Alle gemeenten moeten een tabel met financiële kengetallen opnemen in deze paragraaf. Deze cijfers geven de gemeenteraad een globaal inzicht in de financiële ontwikkelingen in de gemeente. Voor de financiële kengetallen zijn geen landelijke normen vastgesteld omdat deze erg afhankelijk zijn van de lokale situatie.

1.3 Weerstandsvormogen

Om het weerstandsvormogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen is een ratio weerstandsvormogen gedefinieerd:

$$\text{Ratio weerstandsvormogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio kan ingedeeld worden volgens onderstaande waarderingstabel.

Waarderingcijfer	Ratio weerstandsvormogen	Betekenis
A	$\geq 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 \leq x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 \leq x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 \leq x < 1,0$	Matig
E	$0,6 \leq x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

De ratio weerstandsvormogen moet tenminste 1,0 (voldoende) zijn. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's gedekt worden door het aanwezige weerstandsvormogen.

1.4 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit structurele weerstandscapaciteit en incidentele weerstandscapaciteit.

1.4.1 Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit (in de exploitatie) bestaat uit de volgende onderdelen:

Nr.	Post	
1	Onroerende Zaakbelasting (onbenutte belastingcapaciteit)	951.243
2	Rioolheffing	Pm
3	Afvalstoffenheffing	Pm
4	Onvoorzien	10.000
Totaal structureel weerstandsvermogen		961.243

Toelichting

1. Onroerende zaakbelasting

De onbenutte belastingcapaciteit zijn de extra structurele middelen die gegenereerd kunnen worden door de OZB te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door de maximale belastingtarieven te vergelijken met de belastingtarieven in de gemeente. Voor de maximale belastingtarieven wordt gebruik gemaakt van de normen voor het zogenaamde artikel 12-beleid. Een gemeente met een artikel 12-status is een Nederlandse gemeente die onder financiële curatele is gesteld door het Rijk vanwege een structureel slechte financiële situatie. Deze gemeenten moeten hun tarieven verhogen tot een “redelijk peil eigen heffingen”, willen zij in aanmerking kunnen komen voor rijkssteun. De actuele normen voor dit artikel 12-beleid staan steeds in de circulaire Gemeentefonds.

Voor het jaar 2024 is dit percentage vastgesteld op 0,1614%.

Cat.	Redelijk peil artikel 12	Tarieven	Opbrengst 2024	Onbenutte belastingcapaciteit
Eigenaren woning	0,1614	0,1049	2.288.619	1.232.669
Eigenaren niet-woningen	0,1614	0,4288	929.715	-579.771
Gebruikers niet-woningen	0,1614	0,0000	0	298.345
Totaal				951.243

2. Rioolheffing

De rioolheffing is 97% kostendekkend. De aanwezige voorziening is vooralsnog nog niet ingezet.

3. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is 97% kostendekkend.

4. Onvoorzien

In de begroting 2024 is een post onvoorzien voor structurele uitgaven ad € 10.000 opgenomen.

Er mag alleen van de post onvoorzien gebruik gemaakt worden als er sprake is van de drie O's: Onvoorzien, Onvermijdelijk en Onuitstelbaar.

1.4.2 Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit het vermogen om tegenvallers eenmalig op te vangen zonder dat invloed heeft op het voortzetten van bestaand beleid.

In het onderstaande overzicht wordt de stand gegeven.

Nr.	Reserve	Stand per 1-1-2024
1	Algemene reserve	1.540.173
2	Bestemmingsreserves (niet beklemd)	0
	Totaal reserves	1.540.173
3	Stille reserves	0
	Totaal incidenteel weerstandsvermogen	1.540.173

Toelichting

1. Algemene reserve

Deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven voortvloeiende uit:

- opkomende verplichtingen
- calamiteiten
- het opvangen van rekeningtekorten

In de Kadernota Ombuigen is een versterking van de algemene reserve met € 1.750.000 opgenomen. Die versterking verwachten we te realiseren uit het rekeningresultaat 2023 (prognose na Zomernota een voorlopig batig saldo van € 2,1 mln.).

2. Vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves nemen een bijzondere plaats in. De raad heeft de bestemming van deze reserves vastgelegd. In die zin kunnen de saldi niet zondermeer bij het beschikbare weerstandsvermogen worden opgeteld. Anderzijds is de raad bevoegd om de bestemming van reserves te wijzigen. Bij grote calamiteiten, waarbij het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve niet toereikend is, kan de raad besluiten ook bestemmingsreserves anders in te zetten.

Voor de berekening van het weerstandsvermogen worden alleen die reserves meegenomen die niet beklemd zijn (de komende jaren niet worden gebruikt voor uitgaven). Met het vaststellen van de nota reserves en voorziening, zijn deze reserves opgeheven en toegevoegd aan de algemene reserve.

3. Stille reserves

De stille reserves betreffen een aantal onroerende zaken die reeds (voor een groot deel) zijn afgeschreven. Per object wordt de WOZ-waarde gecorrigeerd met aanwezige boekwaarden vermeld. Een belangrijke voorwaarde is dat het een en ander binnen afzienbare tijd verkoopbaar is. Er zijn geen stille reserves meer aanwezig. De Hilt en de Hink Stap Sprong zijn opgenomen in de GREX. De bibliotheek is verkocht in 2020 en Impuls is reeds gerenoveerd, waardoor er naar verwachting (nog) geen sprake is van een stille reserve.

Geen of beperkte boekwaarde:

- Kerktorens Eemnes Binnen en Eemnes Buiten
- Gronddepot
- Diverse percelen (openbaar gebied)
- Noordbuurt 7,5 ha (agrarische grond, toekomstige uitbreidingslocatie)

1.5 Risico's

De gemeente probeert haar doelstellingen te bereiken maar hierbij kunnen zich risico's voordoen die er voor kunnen zorgen dat het behalen van die doelstellingen negatief wordt beïnvloed. Voor een groot aantal geïdentificeerde risico's zijn maatregelen getroffen om de kans en/of het gevolg te verminderen. Voor een aantal risico's is dit om verschillende redenen (bewust) niet gedaan of kunnen de beheersmaatregelen niet geheel effectief zijn (voor de kans en/of het gevolg): dit zijn de zogenaamde restrisico's.

Restrisico's

De risico's relevant voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet zijn of konden worden ondervangen met beheersmaatregelen (zogenaamde restrisico's). Er heeft een gemeentebrede risico-inventarisatie plaatsgevonden waarbij alle teams de processen zijn beoordeeld op mogelijke nog niet afgedekte risico's. De 'gevonden' restrisico's zijn vervolgens voor zover mogelijk gekwantificeerd.

Het financieel effect is berekend door de kans te vermenigvuldigen met het ingeschatte financiële gevolg.

Kans

Klasse	Referentiebeeld
1	< of 1x per 10 jaar
2	1x per 5 - 10 jaar
3	1x per 2 - 5 jaar
4	1x per 1 - 2 jaar
5	1x per jaar of >

Financieel gevolg:

Klasse	Financieel gevolg
1	$X < € 20.000$
2	$€ 20.000 > X < € 50.000$
3	$€ 50.000 > X < € 100.000$
4	$€ 100.000 > X < € 200.000$
5	$€ 200.000 > X$

De risicoscore wordt berekend door de kans score te vermenigvuldigen met de gevolgscore. Hoe hoger de uitkomst, hoe groter het risico.

Bij de inventarisatie van de risico's is een inschatting gemaakt van de mate van de kans dat het daadwerkelijk op zal gaan treden. Hieronder worden alle risico's met een geschat financieel effect van € 20.000 of meer genoemd en toegelicht die tot het moment van aanbieden van de begroting bekend zijn.

Pro-gramma	Onder-werp	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risicoscore	Financieel effect struc-tureel	Financi-eel effect inciden-teel
Bestuur	Pensioe-nen	De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de betaling van de pensioenen van wet-houders. Hiervoor is het nodig om de mu-taties in beeld te hou-den en de rente stand om de hoogte van de voorziening actueel te houden. Schommelin-gen zijn onvermijd-baar en worden finan-cieel ook doorge-voerd.	De voorziening wordt jaarlijks geac-tualiseerd binnen de p&c cyclus. HRM zorgt voor de gege-vens en C&F bepaald de mutaties op de voorziening.	4 * 3	€ 52.500	
Bestuur	Wacht-geld wet-houders	Wethouders hebben na beëindiging van het wethouderschap recht op wachtgeld. De ge-meenten zijn zelf ver-antwoordelijk voor het treffen van een voorziening. Net als bij pensioenen worden de mutaties bijgehouden. Naast de regu-liere mutaties kunnen ook ongeplande ge-beurtenissen (ziekte, collegecrisis/ ontslag/ opstappen) voor mu-taties en aanpassingen van de voorziening zorgen.	De voorziening wordt jaarlijks geac-tualiseerd binnen de p&c cyclus. HRM zorgt voor de gege-vens en C&F bepaald de mutaties op de voorziening.	4 * 3	€ 52.500	
Bestuur	Afhanke-lijkheid externe regelin-gen	Doordat Eemnes slechts een beperkt stemrecht heeft, kan zij majeure ontwikke-lingen niet tegenhou-den. Hierbij is het van belang dat Eemnes zich sterk blijft profile-ren in de verschillende Algemene en Dage-lijkse Besturen (AB en DB).	Tijdig reageren op begrotingen van ge-meenschappelijke regelingen door ge-zamenlijk optreden van de Gooise ge-meenten.Daar waar mogelijk gezamenlijk optreden met an-dere kleine partijen. Extra aandacht voor relatief nieuwe GR-en en wijzigingen	3 * 2	€ 17.500	

Pro-gramma	Onder-werp	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risicoscore	Financieel effect structureel	Financieel effect incidenteel
			m.n. qua gemeentelijke bijdrage en stemrecht.			
Veilig Eemnes	Rampen	Op het grondgebied van Eemnes kan zich een ramp voordoen met grote gevolgen. Denk aan brand, overstroming, hevige regenval, groot verkeersongeluk, etc. Het is aan de gemeente om een rol te spelen in het voorkomen en beperken van de schade bij dergelijke gebeurtenissen.	1 Neerzetten van een adequate en geë oefende crisisbeheersings-organisatie, waardoor we gevolgen kunnen beperken. 2 Verzekeringen die eventuele schade (deels) kan afdekken.	1 * 5	€ 250.000	
Bouwen en Wonen	Grondexploitatie: woningbouw zuidpolder	Een sluitende grondexploitatie is het gevolg van het goed inschatten van de kosten en de opbrengsten. De afgelopen jaren hebben wel laten zien dat hier risico's aan vast zitten. Kosten kunnen stijgen, de vraag kan ineens stil liggen door allerlei factoren en ook zo weer opkomen. In Eemnes is de grondexploitatie 'woningbouw zuidpolder' nog lopend en start de grex 'Zuidpolder Zuid'. Beide grexen sluiten positief.	Bij iedere grex worden de kosten en opbrengsten zorgvuldig ingeschat en de winstgevendheid beoordeeld. Daarna wordt de afweging gemaakt om te starten. Tijdens de uitvoering worden de exploitatie opzetten jaarlijks geactualiseerd en kan worden bijgestuurd. Omdat de exploitatie opzetten positief zijn en er geen risico's worden gesignaleerd binnen het project, zetten we het risico op PM.			P.M.
Ruimtelijke ordening en wonen	Planschade	Planschade ontstaat, wanneer een belanghebbende waardedaling ervaart van zijn eigendom ten gevolge van een planologische beslissing van de gemeente. Het algemeen belang wordt	Bij ieder particulier en gemeentelijke initiatief (grex) wordt vooraf rekening gehouden met de mogelijke planschade. Bij particuliere initiatieven gaat dit mee in een	3 * 3	€ 37.500	

Pro-gramma	Onder-werp	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risicoscore	Financieel effect structureel	Financieel effect incidenteel
		hierbij afgewogen tegen het individuele belang. Indien van toepassing wordt de waardedaling gecompenseerd.	anterieure overeenkomst.			
Ruimtelijke ordening en wonen	Bodemverontreiniging.	Bij herontwikkeling van binnenstedelijke locaties is er kans op aantreffen van bodemverontreiniging.	Bodembeleid en bodemkwaliteitskaart moeten up-to-date zijn.	4 * 2	€ 24.500	
Ruimtelijke ordening en wonen	Invoering omgevingswet	De invoering van de nieuwe omgevingswet is definitief pland voor 1 januari 2024. De werkorganisatie is druk doende om alles in gereed hiervoor te brengen. Het hele beleidskader wordt aangepast en daarop aansluitend de werkprocessen, de organisatie opzet en de digitale omgeving. Voorafgaand aan de 'live gang' zullen trainingen en oefeningen plaatsvinden om de organisatie in gereedheid te brengen. Rondom de invoering wordt tijdelijk extra personeel ingehuurd. Hiervoor is geld beschikbaar gesteld door het Rijk.	De risico's worden beheerst door een projectplan waarin alle noodzakelijke stappen zijn meegenomen en waarin voldoende rekening is gehouden met het benodigde budget.		P.M.	
Werk en inkomen en sociale samenhang	Open-einde regelingen: bijstand.	De bijstands uitkeringen zijn afhankelijk van de economische ontwikkelingen. Die zijn tot op zekere hoogte in te schatten, maar het is niet ondenkbaar dat het budget afwijkt van de werkelijke aanvragen.	Adequate monitoring ontwikkeling aanvragen en tijdige aanpassing begroting binnen de p&c cyclus.	4 * 3	€ 52.500	
Werk en inkomen en sociale samenhang	Open-einde regelingen: WMO verstrekkingen	De gemeenten zijn verplicht aan de zorgvraag tegemoet te komen. De laatste jaren is het aantal aanvragen	Adequate monitoring ontwikkeling aanvragen en tijdige aanpassing begroting binnen de p&c cyclus.	4 * 3	€ 52.500	

Pro-gramma	Onder-werp	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risicoscore	Financieel effect structureel	Financieel effect incidenteel
		gen op diverse verstrekkingen, zoals de huihoudelijke hulp, toegenomen. Omdat de kosten veelal voor rekening van de gemeente komen, is het zaak de begroting daar tijdig op aan te passen.				
Op-groeien in Eemnes	Open-einde regeling, specifiek: Complexe verblijfszorg.	Voor kleine gemeenten kunnen een paar aanvragen verblijfszorg al leiden tot forse overschrijdingen van de begroting. Er wordt voor een aantal zorgvragen onderzoek gedaan of deze naar een andere zorgvorm kunnen worden overgezet. Het is nu nog niet in te schatten of dit gaat lukken.	Adequate monitoring ontwikkeling aanvragen en tijdige aanpassing begroting binnen de p&c cyclus.	3 * 4	€ 45.000	
Op-groeien in Eemnes	Niet behalen van de lokale besparingsmaatregelen op sociaal domein.	In het voorjaar 2021 zijn de lokale bezuinigingsmaatregelen gepresenteerd aan de Raad. Deze maatregelen zijn voortvarend ter hand genomen en een aantal resultaten zijn al zichtbaar. Op een aantal onderdelen dient nog nader onderzoek plaats te vinden. Dat maakt dat er nog geen volledige zekerheid is over de realisatie van het totale bezuinigingspakket.	Periodiek monitoren van de maatregelen en de bijbehorende besparingen.	5 * 4	€ 135.000	
Sociaal Domein	Kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen	De kwijtscheldingen zijn afhankelijk van de economische ontwikkelingen. Die zijn tot op zekere hoogte in te schatten, maar het is niet ondenkbaar dat het budget afwijkt van de werkelijke aanvragen. Daar is weinig invloed op uit te oefenen. Vooralsnog zijn	De lopende kwijtscheldingen en de nieuwe aanvragen zijn goed inzichtelijk. Achteraf zijn afwijkingen dus verklaarbaar. Vooraf is het lastig in te schatten.	3 * 1	€ 5.000	

Pro-gramma	Onder-werp	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risicoscore	Financieel effect structureel	Financieel effect incidenteel
		de schommelingen en de financiële effecten de laatste jaren beperkt.				
Algemene dekking	Garanties Sociale woningbouw	Met de overdracht van het gemeentelijk woningbedrijf zijn ook de woningbouw-leningen overgenomen. Deze leningen heeft de gemeente Eemnes 100% als 2e achtervang geborgd. Het betreft een bedrag van circa € 40 miljoen.	Monitoren van financiële ontwikkelingen aan de hand van jaarrekening en begroting. Risico is als klein aan te merken, de 1e borginstelling (het WSW) heeft een groot vermogen (80 miljard), echter de omvang kan groot zijn bij voordoen. Er is nog nooit een beroep op de gemeenten gedaan. Vanwege het (huidige) geringe risico wordt de post op PM gezet.	Nihil	PM	
Algemene dekking	Algemene uitkering uit gemeentefonds	De exacte hoogte van de algemene uitkering (AU) wordt pas na afsluiten van het rekeningjaar bekend. Dit houdt in dat altijd met ramingen gewerkt wordt, hetgeen inherent een risico inhoudt. Zelfs tussen opeenvolgende officiële bekendmakingen doen zich grote fluctuaties voor. Die kunnen zowel positief als negatief zijn.	Bewaking en actualisatie van de parameters die de hoogte van de algemene uitkering bepalen. Berichtgeving uit Den Haag over de ontwikkelingen rond het gemeentefonds nauwlettend volgen.	5 * 4	€ 135.000	
Sport, cultuur en vrije tijd.	Exploitatie bijdrage Huis van Eemnes	Stijging personeelskosten (in kansengroting geraamd op 2%)	Effectief personeelsmanagement om extra personeelskosten te voorkomen plus de inzet van het LeerWerkHuis. Overgang CAO gemeenten naar andere cao.			

Pro-gramma	Onder-werp	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risicoscore	Financieel effect struc-tureel	Financi-eel effect inciden-teel
Sport, cultuur en vrije tijd.	Exploita-tie bij-drage Huis van Eemnes	Niet realiseren van de begrote hogere op-brengst zaalhuur.	Aantrekkelijk hou-den van HvE voor huurders en sport-verenigingen, suc-cesvolle eigen pro-grammering en goede commerciële aanpak.			
Sport, cultuur en vrije tijd.	Exploita-tie bij-drage Huis van Eemnes	Niet realiseren van ho-reca-exploitatie zoals geraamd in kansenbe-groting.	Een aantrekkelijke inrichting die uitno-digt om in HvE te verblijven, dagop-vang realiseren, een breed aanbod aan activiteiten, nieuwe doelgroep biblio-theekbezoekers, stu-denten, ZZP'ers bin-nen halen.			
Sport, cultuur en vrije tijd.	Exploita-tie bij-drage Huis van Eemnes	Er is een mix van drie leningen aangetrok-ken waarmee de fi-nanciering voor 1/3e deel voor 25 jaar en de rest 10 jaar is veilig gesteld. De herfinan-ciering in 2028 is over de dan lagere boek-waarde.	Tijdig anticiperen op de benodigde lenin-gen en de geldende kapitaalrente.	nog niet rele-vant		
Bedrijfs-voering	Aanspra-kelijkheid	Het bestuur wordt aansprakelijk gesteld voor schade die ont-staat ten gevolge van nalatigheid in de uit-voering van haar pu-blieke taak. Dit kan zich op verschillende terreinen voordoen.	Goede bedrijfsvoe-ring met zicht op ri-sico's en een verze-kering.	2 * 5	€ 300.000	
Bedrijfs-voering	Belastin-gen	Bij de toepassing van de belastingwetgeving (BTW, BCF, Loonhef-fing (met name WKR) etc.) kunnen verschil-len van inzicht en/of interpretatie ontstaan, of kunnen de regels onjuist worden toege-past. Dit kan leiden tot een naheffing van de zijde van de fiscus. Ge-let op de steeds wijzi-gende regels, is het	Afdoende afspraken om de fiscale wetge-ving up to date te houden door P&C en P&O. Waar nodig worden specialisten ingehuurd voor spe-cifieke projecten (b.v. grexen, grote subsidies).	1 * 5	€ 300.000	

Pro-gramma	Onder-werp	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risicoscore	Financieel effect structureel	Financieel effect incidenteel
		mogelijk dat de gemeente een naheffing krijgt opgelegd (incl. boete)				
Bedrijfsvoering	Kosten BEL Combinatie	De deelnemende gemeenten zijn verplicht om eventuele tekorten bij de BEL Combinatie af te dekken. Veelal zal dit betrekking hebben op hogere inhuur dan begroot of mobiliteitskwesties.	Vinger aan de pols door reguliere overleggen en toetsen zomernota BEL.	3 * 3	€ 37.500	
Groene leefomgeving	IBOR	In 2019 zijn we een langdurige overeenkomst inzake IBOR aangegaan. Uitvoering van deze contracten leidt tot de vaststelling dat de basisgegevens open zijn voor interpretatie. Uit gesprekken met de leverancier blijkt dat er een risico is op verrekening. Voor het risico is een voorziening gevormd.	Afstemming met de leverancier om tot een overeenstemming te komen. Het overdragen van de lopende werkzaamheden aan de buitendienst.	4 * 3		€ 52.500
Milieu	Illegale stort	In het buitengebied wordt de gemeente soms geconfronteerd met illegale stort van asbest, grof vuil (puin, banden, apparaten) of restanten van XTC-laboratoria. De kosten komen dan voor rekening van de gemeente.	?	4 * 2	€ 24.500	
Totale risico's					€ 1.521.500	€ 52.500

1.6 Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen

In het volgende overzicht worden de hierboven genoemde risico's in verband gebracht met het beschikbare weerstandsvermogen.

		Structureel	Incidenteel
A	Geïntariseerde risico's	1,5 mln.	0,05 mln.
B	Beschikbare weerstandscapaciteit	1,0 mln.	1,5 mln.

De ratio weerstandsvermogen kan als volgt worden berekend:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{2,5 \text{ miljoen}}{1,52 \text{ miljoen}} = 1,64$$

1.7 (Financiële) kengetallen

Gemeenten dienen onderstaande financiële kengetallen verplicht op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Kengetallen	Realisatie 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1 Netto schuldquote	144,7%	147,7%	181,9%	224,4%	233,7%	226,6%
2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	121,9%	122,2%	157,9%	199,9%	209,2%	202,6%
3 Solvabiliteitsratio	16,8%	18,8%	14,7%	12,3%	10,9%	10,3%
4 Grondexploitatie	26,4%	-0,8%	24,1%	57,9%	62,3%	62,8%
5 Structurele exploitatieruimte	-6,8%	0,0%	2,5%	2,4%	-0,5%	-1,8%
6 Belastingcapaciteit	152,8%	133,3%	119,0%	119,0%	119,0%	119,0%

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Een netto schuldquote tussen de 90% en 130% is neutraal en wanneer de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, bevindt een gemeente zich in de gevarenzone. De normpercentages 90% en 130% zijn gebaseerd op de signaleringswaarden van het ministerie van BZK.

De netto schuldquote van de gemeente Eemnes (181,9%) stijgt ten opzicht van 2023.

De schuldquote van de gemeente is hoog vanwege de huidige Grondexploitaties Zuidpolder en de onlangs geopende GREX Zuidpolder Zuid.

2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen

Voor een genuanceerder beeld van de schuldpositie moet ook worden gekeken naar de doorgeleende gelden. Bij de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen worden deze leningen geëlimineerd. De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen bedraagt in 2024 157,9%.

Bij de financiering van de exploitatie Zuidpolder-Zuid wordt mogelijk gebruik gemaakt van een andere exploitatieopzet, hierdoor veranderen de percentages.

3. Solvabiliteitsrisico

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Eemnes in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit is het percentage van het vermogen dat uit eigen vermogen bestaat. Deze ratio geeft een goed beeld van de mate waarin bezittingen zijn gefinancierd met eigen vermogen of vreemd vermogen. Het ministerie van BZK hanteert een norm voor solvabiliteit tussen de 20% en 50%. De solvabiliteit van Eemnes bedraagt 14,7% in 2024 en is dus onder de norm.

4. Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft met 24,1% aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Vanwege een oplopende grondpositie tot en met 2026 zal deze blijven stijgen. Na 2026 neemt deze weer af.

5. Structurele exploitatieruimte

In principe dienen de structurele lasten en baten in evenwicht te zijn. De mate waarin dit gebeurt, is de structurele exploitatieruimte.

De structurele exploitatie ruimte van 2,5% geeft aan dat de structurele baten in 2024 voldoende zijn om de structurele lasten te dekken.

6. Belastingcapaciteit

Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing de afvalstoffenheffing minus de gemiddelde heffingskorting als gevolg van kwijtscheldingen. De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde. Uitgedrukt in een percentage betekent dit dat de belastingcapaciteit van Eemnes in 2023 uitkomt op 119% van het landelijk gemiddelde van 2023.

Hoe het landelijk gemiddelde 2024 eruit gaat zien en of Eemnes hoger of lager uitkomt, is uiteraard pas bekend nadat ook alle gemeentelijke tarieven 2024 bekend zijn.

C. PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Inleiding

De gemeente Eemnes heeft een groot deel van haar vermogen geïnvesteerd in voorzieningen voor haar inwoners en instellingen, zoals wegen, riolering, openbaar groen, speelplaatsen, straatmeubilair en gebouwen. Het onderhoud van deze kapitaalgoederen is van cruciaal belang voor het functioneren van de gemeente. Ook voor de inwoners is de kwaliteit van hun leefomgeving van groot belang; teruglopende kwaliteit kan leiden tot kleiner ergernissen, klachten of zelfs serieuze ongelukken. Slecht onderhouden gebouwen betekent voor de gebruikers een vermindering van gebruiksgenot en mogelijk zelfs van gebruiksmogelijkheden. De beheerdata voor wegen, groen, bomen, speelplaatsen zijn opgenomen in het integraal databeheersysteem Greenpoint. De beheerdata voor riolering zijn geactualiseerd opgenomen in het databeheersysteem Kikker van Riodesk.

Het beleid van de gemeente Eemnes voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende vastgestelde nota's:

- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2018 - 2022);
- Exploitatieovereenkomst Openbare Verlichting Citytec;
- Wegenbeheerplan 2017-2021;
- Beheerplan civiele kunstwerken 2018-2020;
- Groenbeheerplan Eemnes 2017-2020;
- Groenplan Eemnes 2017-2027;
- Speelplaatsenplan 2020
- Beleid maatschappelijk vastgoed, een toetsingskader 2022
- Actualisatie onderhoud gemeentelijk vastgoed 2022

Schoolgebouwen

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor zowel het binnen onderhoud als het buitenonderhoud van de schoolgebouwen. De gemeente Eemnes blijft verantwoordelijk voor de bekostiging van het binnen- en buitenonderhoud voor het deel van de schoolcomplexen Vierkantebosje en Noorderlicht/Hobbitstee waarin de peuterspeelzalen zijn gehuisvest.

Mutaties gebouwen voor de begroting 2024-2027

Energieprijzen

De energieprijzen zijn gestegen en dit heeft ook invloed op het gemeentelijk vastgoed. Voor de panden waar de gemeente de gas, water en licht (gwl) op naam heeft staan is er sprake van een flinke kostenstijging. Voor de begroting van 2024 zijn wij voor deze panden uitgegaan van het huidige niveau 2023. Hierbij noemend dat we het risico van verdere fluctuaties van de energieprijzen, waar de oorlog en de energiemarkt debet aan zijn, niet kunnen voorspellen en ook niet als jaarverwachting kunnen inplanen.

We evalueren de bestaande contracten kritisch en bekijken waar we verder kunnen verduurzamen. In 2023 starten we met de evaluatie van het contract voor de OVL, waarbij energiebesparing een belangrijk aandachtspunt is.

Verduurzaming

Verschillende panden zullen de komende jaren worden verduurzaamd. Het gaat hier om Dans-en Ballet-school, Noordersingel 6B en de Brandweerkazerne, Noordersingel 4A.

Actualisatie beheersplannen

De actualisatie van de verschillende gemeentelijke beheersplannen is in volle gang. Op basis van de tussentijdse concept-rapportages is in de meerjarenraming een inschatting gemaakt van het maximale financiële effect van bijvoorbeeld het Wegenbeheerplan. Het inhalen van al het achterstallig onderhoud is nu geraamd als investering, echter de politieke keuze om bijvoorbeeld wegen af te schalen voor doorgaand verkeer, werk-met-werk maken door enkele bestaande investeringsplannen te combineren of om sommige wegen op een lager CROW-niveau te laten om het gebruik te ontmoedigen wordt pas begin 2024 door de raad vastgesteld. Vooruitlopend daarop is in de begroting 2023 (en 2024 – 2025) al een stelpost van € 50.000 voor noodzakelijk onderhoud opgenomen. Hiermee zullen in 2023 en 2024 de Noordersingel, Stadwijkstraat en Plantsoen worden voorzien van een nieuwe deklaag. In de begroting wordt uitgegaan van het uitvoeren van het beheerplan wegen in de periode 2024 (voorbereiding) en 2025 (uitvoering), de lasten zijn geraamd met ingang van 2026.

Ook het beheerplan civiele kunstwerken is in concept gereed. Op basis hiervan zijn met ingang van 2026 de afschrijvingslasten al als stelpost opgenomen. Ook hier geldt eerst een politieke keuze en prioritering, waarna voorbereiding in 2024 en uitvoering in 2025 ter hand wordt genomen.

Voor beide beheersplannen geldt wel een ‘winst’ waarschuwing voor wat betreft de beschikbare ambtelijke capaciteit. In de huidige arbeidsmarkt is dat een knelpunt, waardoor de planning mogelijk naar achter opschuift. Voor 2024 ligt de prioriteit allereerst bij het uitvoeren van de nog resterende maatregelen uit het GVVP 2017 – 2021 en de eerste quick-wins van het Centrumplan.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen wordt uitgevoerd o.b.v. (meerjaren) onderhoudsplannen. De onderhoudsplannen betreffen de bouwkundige elementen (extern en intern), de gebouw gebonden installaties, de terreininstallaties en de bouwkundige inventaris. De (meerjaren)onderhoudsplannen worden jaarlijks geactualiseerd. De werkzaamheden zijn onderverdeeld naar jaarlijks uit te voeren onderhoudswerkzaamheden en vervanging en groot onderhoud dat niet jaarlijks, maar wel periodiek plaats dient te vinden. In principe wordt onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) nagestreefd.

Het jaarlijks installatietechnisch en klein bouwkundig onderhoud van alle vastgoedobjecten van de BEL-gemeenten, inclusief BEL-gebouwen, is grotendeels bij externe partijen ondergebracht. Het meerjarenonderhoud (vervanging en groot onderhoud) wordt in regie opgedragen.

De kosten van jaarlijks terugkerende werkzaamheden worden begroot in de exploitatie. Ten behoeve van het groot onderhoud maakt de gemeente Eemnes gebruik van de componentenbenadering. Uitgaven met betrekking tot groot onderhoud van € 10.000 of meer worden opgenomen in de meerjarige investeringsplanning, geactiveerd en afgeschreven. Uitgaven groot onderhoud tot € 10.000 worden begroot in de exploitatie.

Het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) voor de gemeentelijke gebouwen wordt jaarlijks intern geactualiseerd. In 2021 zijn installatietechnische en bouwkundige herinspecties uitgevoerd op diverse gemeentelijke panden. De resultaten daarvan zijn verwerkt in het MJOP, en zichtbaar in de begroting.

Financieel overzicht kapitaalgoederen

Beheerplan (bedragen x € 1.000)	Begroting	2024	2025	2026	2027
Openbare verlichting (92210002)	Onderhoudsbudget	55	55	55	55
	Kapitaallasten	105	105	73	73
	Kapitaallasten IP				
Groen (92570000)	Onderhoudsbudget	700	700	700	700
	Kapitaallasten	16	19	21	23
	Kapitaallasten IP	8	25	25	25
Riolering (92720000)	Onderhoudsbudget	129	129	129	129
	Kapitaallasten	200	204	204	204
	Kapitaallasten IP		122	125	128
Wegen (92210000)	Onderhoudsbudget	241	241	191	191
	Kapitaallasten	174	201	251	276
	Kapitaallasten IP		373	419	425
Bruggen, singels en duikers (92210001)	Onderhoudsbudget	5	5	5	5
	Kapitaallasten	49	49	74	98
Speelplaatsen (92570006)	Onderhoudsbudget	84	84	34	34
	Kapitaallasten	85	85	85	85
	Kapitaallasten IP	19	34	36	43
Gebouwen (Vastgoed)	Onderhoudsbudget	214	191	191	191
	Kapitaallasten	872	913	913	889
	Kapitaallasten IP	-	22	30	35

Toelichting onderhoudsplannen

CIVIELE KUNSTWERKEN (bruggen, singels, duikers en beschoeiingen).

Het betreft hierbij om onderhoud van 180 kunstwerken waarvan een groot deel bestaat uit duikers. Het kwaliteitsniveau is conform CROW richtlijnen. Regulier onderhoud wordt uitgevoerd conform bestaand plan. Tijdens het opstellen van de begroting 2024 wordt gewerkt aan een nieuw beheerplan voor de periode 2023 - 2027. Vaststelling door de raad volgt. Vooruitlopend op dit plan is voor de hieruit voortvloeiende kapitaallasten in deze begroting rekening gehouden met € 25.000 vanaf 2026 oplopend naar € 50.000 in 2027.

OPENBARE VERLICHTING

Naam beheersplan	Uitvoeringsplan Eemnes 2015	Jaar vaststelling	2015
		Actualisatie	2023
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele openbare verlichting van het gemeentelijk openbaar gebied.		
Doel:	Verduurzaming van de openbare verlichting onder het motto "donker waar het kan en verlichten waar het moet".		
Beleidskader:	Het onderhoud van de openbare verlichting in 2024 vind plaats op basis van het beheer en onderhoudsplan van CityTec. Conform het uitvoeringsplan Eemnes 2015 is de openbare verlichting verduurzaamd. Deze verduurzaming houdt in dat de openbare verlichting is gemoderniseerd met dimbare ledverlichting en hierdoor een substantiële bijdrage wordt geleverd aan een beter milieu en tegelijkertijd een besparing		

	van financiële middelen. De kwaliteitsnorm is conform het (eigen kwaliteitsplan van CityTec). Dit is conform de exploitatieovereenkomst.
Financiële situatie begrotingsjaar:	Alle lasten van de openbare verlichting gaan via de exploitatiebegroting. Er is geen voorziening of reserve aanwezig. Het onderhoud wordt uitgevoerd door CityTec. In 2015 zijn investeringsbedragen (€ 1.836.211) beschikbaar gesteld zowel voor de bestaande openbare verlichting als het vernieuwen en verduurzamen hiervan. In 2023 wordt de bestaande samenwerking met CityTec geëvalueerd en mogelijk zal de samenwerking worden herzien.

GROEN

Naam beheersplan	Groenplan Eemnes (+ Groenbeheerplan Eemnes)	Jaar vaststelling	2017 (2017)
		Actualisatie	2027 (2020)
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele groene inrichting van het gemeentelijk openbaar gebied, te weten: bomen, hagen, heesters, gazons, ruw gras, plantsoen, bosplantsoen, perken, bermen etc.		
Doel:	Het beheerplan geeft inzicht in het benodigde budget per jaar voor het technisch en functioneel in stand houden van de gemeentelijke groenvoorzieningen.		
Beleidskader:	Het Groenplan 2017 incl. het groenbeheerplan. Het onderhoud is opgenomen in het integraal bestek onderhoud openbare ruimte, dat per 1 jan 2020 gestart is. Voor het centrum geldt kwaliteit "A" en voor de overige gebieden in Eemnes "B".		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Het onderhoud is nagenoeg geheel uitbesteed op het centrumgebied en de begraafplaats na. Dit wordt in eigen beheer uitgevoerd. Alle baten en lasten van het openbaar groen gaan via de exploitatiebegroting. Er is geen voorziening of reserve aanwezig. In de exploitatie zijn de kosten opgenomen voor het onderhoud. De budgetten zijn afgestemd op de vereiste beeldkwaliteit. Voor het groot onderhoud aan singel en lanen is een investeringskrediet beschikbaar. Fase 1 is uitgevoerd, fase 2 wordt in 2024 uitgevoerd. Het IBOR-contract loopt t/m 2023 en wordt geëvalueerd. In 2024 zal op basis daarvan aan de raad een voorstel worden voorgelegd. Waarbij deels inbesteden (eigen Buitendienst en/of Tomingroep) een reële optie is.		

RIOLERING

Naam beheersplan	GRP 2018- 2022	Jaar vaststelling	2018
		Actualisatie	2022
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Het gehele gemeentelijk rioolstelsel, inclusief bergbezink- en overstortvoorzieningen en de drukriolering, inclusief alle pompgemalen en bijbehorende zaken.		
Doel:	Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geeft inzicht in de noodzakelijke onderhoud- en nieuwbouwwerkzaamheden en de daartoe benodigde budgetten over de planperiode. De planmatige opzet van het GRP vormt tevens de basis voor de raming van de jaarlijkse lasten en daarmee voor de bepaling van de hoogte van het rioolrecht. In het GRP is een lijst van investeringen opgenomen die noodzakelijk zijn om de riolering op het vereiste kwaliteitsniveau te houden. Deze lijst bevat investeringen voor rioolvervanging, rioolrenovatie, rioolreparaties en maatregelen van het nieuwe beleid.		
Beleidskader:	In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2018 t/m 2022) zijn beleidskaders en speerpunten voor de planperiode vastgesteld. Het kwaliteitsniveau is volgens de		

	richtlijnen van RIONED en diverse relevante NEN- normen. Hierbij wordt toekomstige visie, ambitie en beleidsspeerpunten van het bestuur vastgesteld Tijdens het opstellen van de begroting 2024 wordt gewerkt aan het opstellen van het SSW (systeemoverzicht stedelijk water) en het WRP 2024-2028 (water- en rioleringsprogramma). Vaststelling door de raad volgt. Voorheen was dit het GRP (gemeentelijk rioleringsplan). Vooralsnog zijn de budgetten van de begroting 2023 aangehouden.
Financiële situatie begrotingsjaar:	De reguliere onderhoudswerkzaamheden worden gefinancierd uit de jaarlijkse exploitatiebegroting. De object-, systeemmaatregelen en rioolvervangingen vallen onder de investeringen en hebben een afschrijvingstermijn van 40 jaar voor reconstructie en aanleg. Mechanisatie heeft een afschrijving van 15 jaar. Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met het kwaliteitsniveau conform de richtlijnen van RIONED. De budgetten zijn afgestemd op het vereiste kwaliteitsniveau.

WEGEN

Naam beheersplan	Wegenbeheerplan 2017 – 2021	Jaar vaststelling	2016
		Actualisatie Wegenbeheerplan	2021
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele grijze inrichting van het gemeentelijk openbaar gebied, te weten: wegen (zand, asfalt en klinker), trottoirs, fiets- en voetpaden, pleinen, parkeerplaatsen, tunnels etc. Met behulp van de ingevoerde beheerdata en inspecties in het beheersysteem wordt inzicht gekregen in de actuele kwaliteit en de benodigde budgetten voor het uitvoeren van het onderhoud aan het wegennet om het gewenste kwaliteitsniveau te bereiken/handhaven. Op basis van dit inzicht is een planning gemaakt voor het onderhoud van de wegen.		
Doel:	Het wegennet planmatig en naar behoren te onderhouden met het beschikbaar gesteld budget.		
Beleidskader:	Het beleidskader wordt bepaald door enkele wetten, als de Wegen en Verkeerswet, Wet Herverdeling Wegenbeheer, het BW en de Wet Milieubeheer. Er is ook een relatie met andere beleidsterreinen, zoals riolering (gezamenlijke aanleg), verkeersveiligheid, milieu en sociale veiligheid, ruimtelijke ordening, nieuwbouwprojecten etc. Met ingang van 2017 wordt gewerkt conform het Wegenbeheerplan voor de planperiode 2017 t/m 2021. Als kwaliteitsnorm wordt hoofdzakelijk het kwaliteitsniveau "B" volgens CROW standaard kwaliteitsniveaus voor het onderhoud aangehouden. Tijdens het opstellen van de begroting 2024 wordt gewerkt aan een nieuw wegenbeheerplan voor de periode 2023 - 2027. Vaststelling door de raad volgt. Voor de uitvoering is een stelpost opgenomen.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	De onderhoudswerkzaamheden worden gefinancierd uit de jaarlijkse exploitatiebegroting. Investeringswerken worden geactiveerd. De budgetten zijn afgestemd op het kwaliteitsniveau "B".		

SPEELPLAATSEN

Naam beheersplan	Speelplaatsenplan	Jaar vaststelling	2020
		Actualisatie	2030
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Alle gemeentelijke speelplaatsen.		
Doel:	Het beheerplan geeft inzicht in de benodigde budgetten voor onderhoud en renovatie van speelplekken in de planperiode.		
Beleidskader:	In het Speelplan 2020 is gekeken naar de leeftijdsopbouw van de jeugd in Eemnes en de situatie per speelvoorziening. Op basis daarvan en de inbreng van de jeugd is de visie op het beheer van de speelplaatsen in Eemnes bepaald. Per jaar wordt een aantal plaatsen gerenoveerd.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	De jaarlijkse lasten inzake renovatie worden ten laste gebracht van de reserve kapitaallasten. Het speelplan bevat ook een raming voor de aankomende jaren. Kapitaallasten van de investeringen komen ten laste van het begrotingssaldo.		

GEBOUWEN

Naam beheersplan	Beleid maatschappelijk vastgoed, een toetsingskader	Jaar vaststelling	2022
		Actualisatie	Jaarlijks
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Het integrale onderhoud van alle vastgoedobjecten van de BEL-gemeenten, inclusief BEL-gebouwen, wordt intern beheerd door het cluster Vastgoed en Grondzaken van het team Ruimtelijke ontwikkeling/Openbare ruimte.		
Doel:	De gebouwen planmatig en naar behoren te onderhouden met het beschikbaar gestelde budget. In principe wordt onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) nagestreefd.		
Beleidskader:	Jaarlijks wordt intern het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) voor de gemeentelijke eigendommen geactualiseerd. Met het aangaan van een nieuw onderhoudscontract is er in 2021 een NEN 2767 inspectie uitgevoerd. De gemeente Eemnes maakt gebruik van de componentenbenadering ten behoeve van het groot onderhoud. Uitgaven groot onderhoud van € 10.000 of meer worden opgenomen in de meerjarige investeringsplanning, geactiveerd en afgeschreven. Uitgaven groot onderhoud tot € 10.000 worden begroot in de exploitatie.		
Financiële situatie begrotingsjaar:			

D. PARAGRAAF FINANCIERING

Algemeen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie (treasury-functie). De uitvoerder van de financieringsfunctie zorgt voor voldoende financiële middelen om aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Hiervoor worden kort- en langlopende leningen aangetrokken. Ook het verstrekken van geldleningen en garanties en het beheersen van financiële risico's behoort tot de financieringsfunctie.

Het wettelijk kader vertaalt zich in nationale en Europese wetgeving. Voor wat betreft de nationale wetgeving, bestaan de kaders met name uit:

- de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido);
- de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo);
- de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof);
- de Gemeentewet;
- het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Verdere uitwerking van de financieringsfunctie hebben wij via de financiële verordening uitgewerkt in het treasurystatuut. In 2014 is het treasurybeleid en -statuut van de gemeente Eemnes geactualiseerd.

Naast de wettelijke bepalingen is er het door de raad vastgestelde treasurybeleid in het treasurystatuut. In 2014 is het treasurybeleid en -statuut van de gemeente Eemnes geactualiseerd.

Financieringsbehoefte

Voor 2024 wordt er rekening gehouden met zo'n € 48 miljoen aan financieringsbehoefte. In 2024 zullen we twee nieuwe leningen van €7,5 miljoen aantrekken.

Hieronder is het verloop van de langlopende leningen weergegeven:

Geldleningen OG	soort lening	loop-tijd	(laatste) aflossing	rente	stand 31-12-2023	stand 31-12-2024	stand 31-12-2025	stand 31-12-2026	stand 31-12-2027
BNG 40.108897	Fixe	10	23-12-23	2,730%	0	0	0	0	0
BNG 40.109119	Fixe	10	15-04-24	2,270%	4.900.000	0	0	0	0
BNG 40.109913	Fixe	10	25-06-25	1,450%	1.500.000	1.500.000	0	0	0
BNG 40.109914	Lin	10	25-06-25	0,980%	360.000	180.000	0	0	0
BNG 40.110584	Fixe	15	01-07-31	1,120%	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
BNG 40.110309	Fixe	10	23-12-25	1,370%	1.750.000	1.750.000	0	0	0
BNG 40.112059	Ann	10	12-07-28	0,570%	2.028.417	1.627.332	1.223.961	818.291	410.308
BNG 40.112060	Fixe	10	12-07-28	0,965%	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
BNG 40.112061	Ann	25	12-07-43	1,375%	4.131.703	3.950.814	3.767.439	3.581.542	3.393.089
BNG 40.113291	Fixe	6	06-11-25	0,020%	4.000.000	4.000.000	0	0	0
BNG 40.114033	Fixe	15	09-07-35	0,320%	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000
BNG 40.114034	Lin	10	07-07-30	0,020%	3.500.000	3.000.000	2.500.000	2.000.000	1.500.000
NWB 1-30584	Ann	10	30-04-30	0,220%	1.404.608	1.205.270	1.005.494	805.278	604.622
BNG 40.114945	Fixe	5	07-07-26	0,270%	5.000.000	5.000.000	5.000.000	0	0
BNG 40.114946	Fixe	10	07-07-31	0,190%	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000
Herfinanciering	Fixe	10	02-01-34	3,000%	0	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Herfinanciering	Fixe	10	15-04-34	2,500%	0	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000
Herfinanciering	Fixe	10	26-06-35	2,500%	0	0	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Herfinanciering	Fixe	10	23-12-35	2,500%	0	0	1.750.000	8.100.000	7.650.000
Herfinanciering	Fixe	5	07-07-31	2,500%	0	0	0	5.000.000	5.000.000
TOTAAL BINNENLANDSE BANKEN					44.574.728	45.713.417	40.246.894	45.305.111	43.558.019
AG insurance 174425	Fixe	15	23-02-32	1,500%	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
TOTAAL BINNENLANDSE BANKEN					2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

gem.Giessenlanden	Lin	10	23-12-25	0,700%	130.000	65.000	0	0	0
TOTAAL OPENBARE LICHAMEN					130.000	65.000	0	0	0
TOTAAL-GENERAAL					47.204.728	48.278.417	42.746.894	47.805.111	46.058.019

In de begroting is voor het herfinancieren van leningen in 2024 een stelpost opgenomen gelet op de oplopende rentepercentages.

De definitieve herfinanciering is afhankelijk van het afsluiten van de GREX'en Hilt, HSS en Zuidpolder. Voorts zal op basis van het Plan van Aanpak een voorstel tot financiering van de GREX Zuidpolder Zuid Woningen en Zuidpolder Zuid Bedrijven worden uitgewerkt. Vooralsnog is uitgegaan van nagenoeg volledige herfinanciering van de bestaande leningen.

Uitzettingen

De gemeente Eemnes heeft, naast kapitaalverstrekkingen, ook leningen uitstaan, onder andere aan de CV/BV, de SVN en leningen verstrekt aan stichtingen en verenigingen.

Uitzettingen	Boek- waarde 31-12-2023	Boek- waarde 31-12-2024	Boek- waarde 31-12-2025	Boek- waarde 31-12-2026	Boek- waarde 31-12-2027
Aandeel Participatiemaatschappij	1	1	1	1	1
Aandeel Vitens	7.510	7.510	7.510	7.510	7.510
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	7.511	7.511	7.511	7.511	7.511
Leningen en aandeel in Zuidpolder CV/BV	330.466	330.466	330.466	330.466	330.466
Lening participatiemaatschappij ivm VPB	375.932	375.932	375.932	375.932	375.932
Leningen aan deelnemingen	706.398	706.398	706.398	706.398	706.398
SVN leningen	4.303.489	4.303.489	4.303.489	4.303.489	4.303.489
Leningen aan verbonden partijen	4.303.489	4.303.489	4.303.489	4.303.489	4.303.489
Diverse overige lokale leningen u/g	2.180.995	2.020.260	1.820.538	1.650.470	1.479.448
Overige langlopende geldleningen	2.180.995	2.020.260	1.820.538	1.650.470	1.479.448
Totaal	7.198.393	7.037.658	6.837.935	6.667.868	6.496.846

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft tot doel de renterisico's op kortlopende (opgenomen) geldleningen te beperken. Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven, welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. Indien deze kasgeldlimiet structureel wordt overschreden dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende schuld. De gemeente Eemnes maakt van tijd tot tijd gebruik van het middel kasgeld, met in acht name van de limiet die hiervoor geldt.

Renterisiconorm

Ter beheersing van het renterisico op langlopende schulden is in de wet Fido de renterisiconorm opgenomen. De renterisiconorm houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal in enig jaar voor herfinanciering in aanmerking komt.

Van 2024 t/m 2026 wordt de renterisiconorm (licht) overschreden. In de komende periode zullen we werken aan plannen en maatregelen om het risico te verminderen.

Berekening renterisico		2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
-1	Renteherzieningen	-	-	-	-
-2	Aflossingen	6.426	8.782	6.292	1.297
-3	Renterisico (1+2)	6.426	8.782	6.292	1.297
-4	Renterisiconorm	5.973	5.728	5.679	5.710
(5a)	Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	-	-	-	4.413
(5b)	Overschrijding renterisiconorm (3>4)	453	3.054	613	-
Berekening renterisiconorm					
	Begrotingstotaal	29.863	28.642	28.397	28.548
(4a)	Percentage	20	20	20	20
(4b)	Regeling	29.863	28.642	28.397	28.548
-4	Renterisiconorm = (4ax4b/100)	5.973	5.728	5.679	5.710

Rentevisie

De renteontwikkeling wordt gekenmerkt door een mix van onzekerheid en voorzichtige verwachtingen in het licht van het monetaire beleid en economische omstandigheden.

Naarmate we ons in 2024 en verder bewegen, blijft de toekomst van de rente onzeker. Centrale banken, waaronder de ECB, zullen waarschijnlijk voorzichtig zijn bij het herzien van het monetaire beleid om een stabiele economische groei en prijsstabiliteit te waarborgen. Het is mogelijk dat de ECB geleidelijk begint te kijken naar het verlagen van de rentetarieven, vooral als de inflatie op een duurzame manier begint te dalen. Voorlopig lijkt de rentestijging in Europa en de VS zijn hoogste punt bereikt te hebben.

Anderzijds zijn er factoren die druk uitoefenen op terugkeer naar lagere rentetarieven. Voortdurende onzekerheden in de wereldwijde economie, geopolitieke spanningen en de mate van het herstel van de arbeidsmarkt kunnen de beslissingen van centrale banken beïnvloeden. Bovendien kan de ECB aandacht besteden aan de impact van eventuele renteverhogingen op de financiële markten en schuldenlast van overheden en bedrijven.

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties en borgstellingen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige dienen liquide middelen te worden aangehouden in de schatkist.

Renteschema

Algemeen

Met ingang van 2018 geldt een stringenter beleid met betrekking tot de toepassing van het renteomslagpercentage. Het renteresultaat van de rentelasten en rentebaten wordt toegerekend aan de vaste activa, die integraal gefinancierd zijn. Voor 2024 komt het berekende renteomslagpercentage uit op 1%.

Projectfinanciering

Vanaf begrotingsjaar 2021 worden de investeringen van de Gemeente Eemnes gefinancierd op basis van totaalfinanciering. Hierdoor is er in Eemnes geen sprake meer van projectfinanciering.

Berekening van rente over eigen vermogen/voorzieningen

Aan het eigen vermogen en de voorzieningen wordt rente toegerekend. Dit is een interne verrekening op het taakveld treasury.

Hoewel de commissie BBV adviseert om dit niet meer te doen maakt de gemeente Eemnes gebruik van de mogelijkheid om dit te continueren.

Renteschema

In de BBV-voorschriften is opgenomen dat de paragraaf financiering inzicht moet geven in:

- De rentelasten;
- Het renteresultaat;
- De wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

De commissie BBV adviseert om inzicht te geven aan het voorafgaande door middel van een voorgeschreven renteschema op te nemen in de paragraaf financiering.

Het renteschema van de gemeente Eemnes ziet er als volgt uit:

Renteomslag Begroting 2024		bedragen in €
Externe rentelasten over korte en lange financiering		415.980
Externe rentebaten		-274.612
Saldo rentelasten en rentebaten		141.368
Rente die aan de GREX moet worden doorberekend	9.029	
Rente projectfinanciering activa	0	
Rente projectgefinancierd vordering CV/BV	155.261	
Rentebaat doorverstrekte leningen indien specifieke lening is aangetrokken	0	
		164.290
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		305.658
Rente over eigen vermogen		116.615
Rente over voorzieningen		1.217
Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente		423.489
De aan taakvelden toegerekende rente (rente-omslag)		-519.165
Renteresultaat op taakveld treasury		-95.676

Renteomslag Begroting 2024		€
Totale boekwaarde activa 01-01-2024		59.127.318
Boekwaarde aan derden verstrekte lening 01-01-2024		-7.210.791
Boekwaarde projectfinanciering 01-01-2024		0
Boekwaarde t.b.v. omslagrente		51.916.527
Omslagrente niet afgerond (=werkelijk toe te rekenen rente ÷ boekwaarde)		0,82%
Omslagrente 2024 (afgerond)		1,00%

E. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Algemeen

De paragraaf Bedrijfsvoering geeft tenminste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens voor de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie. De ambtelijke staf van Eemnes bestaat uit de gemeentesecretaris, bestuursadviseur, griffie en bestuurssecretariaat. De gemeentelijke taken worden uitgevoerd door de BEL Combinatie.

Uitgangspunten bedrijfsvoering

Inwoners verwachten van de gemeente dat gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend worden besteed, dat de gemeente transparant handelt en een betrouwbare partner is. Deze verwachtingen zijn leidraad voor de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Realisatie van de programma's is daarom in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Er is ook een samenhang tussen het programma Bestuur en de paragraaf Bedrijfsvoering. Het programma Bestuur richt zich met name op de relatie tussen inwoner en gemeente. Deze paragraaf richt zich op de reguliere, operationele kaders voor de bedrijfsvoering.

Voor wat betreft de bedrijfsvoering binnen de BEL Combinatie wordt verwezen naar het programma Bedrijfsvoering van de begroting van de BEL Combinatie.

Uitvoering coalitieakkoord en collegeprogramma 2022 - 2026

In deze paragraaf ligt de focus op de eigen organisatie van de gemeente. In 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. Er is een coalitieprogramma en collegeprogramma vastgesteld, die de ambities van het gemeentebestuur voor de komende jaren aangeven, inclusief doelstellingen en actiepunten om deze te realiseren. Dat vergt een goede afstemming tussen het gemeentebestuur (opdrachtgever) en de BEL Combinatie (opdrachtnemer). De aansturing van de BEL Combinatie wordt vanuit het gemeentebestuur verzorgd door de gemeentesecretaris als (ambtelijk) opdrachtgever. De afspraken tussen gemeentebestuur en BEL Combinatie worden jaarlijks vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Monitoring van de DVO vindt plaats door periodiek overleg en de zomernota, die halverwege het jaar wordt opgesteld.

Het uitvoeringsprogramma van het college is vertaald naar de jaarschijven 2023 e.v. en heeft daarmee een plek gekregen in de programma's van de begroting. 2024 is het eerste volledige jaar om invulling te geven aan het uitvoeringsprogramma van het college (en dus het coalitieprogramma). Binnen de organisatieontwikkeling van de BEL Combinatie (Vibe) wordt in nauwe samenwerking met de gemeentesecretaris(sen) aandacht besteed aan het thema OGON (OpdrachtGever OpdrachtNemer).

VIBE (organisatieontwikkeling BEL)

Om alle taken van de drie gemeenten de komende jaren te kunnen blijven uitvoeren, bleek op onderdelen versterking van de BEL Combinatie nodig. De drie gemeenten hebben daarom eind 2022 extra geld beschikbaar gesteld voor ontwikkeling en versterking van de BEL Combinatie (voor o.a. extra personeel, werkplekken/gebouw, ICT, arbeidsmarktcommunicatie en actualisering HR-beleid) en). Deze investering is opgenomen in de gemeentebegroting en de begroting van de BEL Combinatie.

F. PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een financieel en/of bestuurlijk belang heeft. Met een verbonden partij zet de gemeente Eemnes één of meerdere taken op afstand.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

De Gemeente Eemnes heeft bestuurlijke en financiële belangen in een aantal verbonden partijen. In de nota strategische samenwerking (voorjaar 2011) is de visie op verbonden partijen opgenomen.

Bij samenwerking met andere partijen gaat het om meer dan alleen het bereiken van een gunstiger schaalgrootte. De keuze voor samenwerkingspartners wordt niet alleen bepaald door de geografische nabijheid en de gezamenlijke schaalgrootte, maar ook en vooral door gedeelde belangen bij de samenwerking en onderling vertrouwen.

Eemnes hanteert bij haar keuzes voor het aangaan, continueren of beëindigen van samenwerkingsrelaties de toegevoegde waarde van de samenwerking voor de burger als toetssteen. Effectieve aanpak van maatschappelijke opgaven, kwaliteit, continuïteit en efficiëntie zijn daarbij kernwaarden, evenals democratische controle en betrouwbaar partnerschap. De kaderstellende en controlerende taken van de raad mogen door de samenwerkingen niet uitgehold worden. Eemnes hecht eveneens aan betrouwbaar partnerschap, hetgeen inhoudt dat samenwerken voor ons niet vrijblijvend of gemakkelijk opzegbaar is.

Eemnes kiest ervoor geen korte termijn voordelen na te jagen, maar kiest voor stabiele relaties met anderen en stabiele verhoudingen in de regio omdat wij ervan overtuigd zijn dat daarmee op de lange termijn de beste en meest efficiënte resultaten worden bereikt.

De gemeente Eemnes kiest bij het aansturen van de verbonden partijen voor:

- Het zo goed en zo tijdig mogelijk betrekken van de raad, bij voorkeur door middel van een Kadernota/brief in het voorjaar (motie Soest);
- Het inzetten op reële en niet te grote vermogensposities bij de verbonden partijen (max. 5% van de gemeentelijke bijdragen);
- Het volgen van de beweging van het gemeentefonds bij het vaststellen van de gemeentelijke bijdragen (trap op en trap af).

Sturen op verbonden partijen

Grip en sturing op Verbonden partijen is landelijk een actueel thema. Hoe kun je als gemeente daarin meer sturen en beter grip houden op externe partijen? Om, hieraan invulling te geven is in februari 2016 de nota "Sturen op verbonden partijen: loslaten in verbondenheid" vastgesteld door de raad. Met deze notitie is invulling gegeven aan de wijze waarop de gemeenteraad van Eemnes verbetering wil aanbrengen in de grip en sturing. Daarbij is ingezoomd op de 3 rollen die we als gemeente hierin vervullen:

- A. De kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad;
- B. Regie voeren als opdrachtgever richting verbonden partijen;
- C. Ambtelijke werkwijze (ambtelijke werkprocessen, taken en verantwoordelijkheden).

In deze nota wordt nader ingegaan op de definitie en afbakening van verbonden partijen. Verder wordt iets gezegd over ontwikkelingen in de regio. De recente wetswijzigingen worden toegelicht. Er zijn voorstellen opgenomen tot verbetering. Er wordt een algemeen kader geschetst, de rolverdeling tussen de raad en college wordt nader uiteengezet. De mogelijkheden voor de samenstelling van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur worden benoemd. Vervolgens worden de verbeteringen aangegeven, gezien

vanuit de drie hierboven genoemde rollen. Vervolgens wordt iets gezegd over de landelijke vernieuwing van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

Door de aandacht voor verbonden partijen structureel te beleggen in de organisatie, verwachten we tijdig en adequaat in te kunnen spelen op Kadernota's, begrotingen en de jaarrekeningen van verbonden partijen. Door in de raad te werken met ambassadeurs, zullen één of enkele raadsheren bij uitstek een bepaalde verbonden partij volgen (i.p.v. afstand meer nabijheid). Om invloed te kunnen uitoefenen moeten de gemeenten (regionaal) samen optrekken en heldere kaders afgeven richting de verbonden partijen.

Overzicht verbonden partijen

Dit leidt tot de volgende score (aflopend qua risico):

Verbonden partij	Bijdrage	Solvabiliteit	Stemverhouding	Totaal
Veiligheidsregio Utrecht	15	8	10	33
BEL Combinatie	20	10	2	32
Afvalverwijdering Utrecht	10	10	10	30
GGD regio Utrecht	10	8	10	28
Tomingroep	10	8	6	24
Regio Gooi- en Vechtstreek	10	10	p.m.	20
Regionale Uitvoeringsdienst	5	2	8	15
Soza HBEL	15	-	4	-
CV Zuidpolder/BV Zuidpolder	n.v.t.	-	2	-

Facts per verbonden partij

Per verbonden partij zijn de belangrijkste kerngegevens opgenomen. Het gaat achtereenvolgens om de volgende verbonden partijen:

- Afvalverwijdering Utrecht
- BEL Combinatie
- GGD regio Utrecht
- Regio Gooi- en Vechtstreek
- Regionale Uitvoerings Dienst
- Soza HBEL
- Tomingroep
- Veiligheidsregio Utrecht
- GR Gemeentebelastingen Baarn-Eemnes
- Participatiemaatschappij Zuidpolder Eemnes

Afvalverwijdering Utrecht			AVU	
Vestigingsplaats	Soest			
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling			
Doelstelling/ Publiek Belang	Verzorging van overslag & verwerking van brandbaar afval, alsmede overslag en verwerking GFT-afval.			
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (4%).			
Financieel belang				
Kerncijfers	Bedragen x € 1		2023	2024
	Omvang begroting (na wijziging)		48.812.958	53.063.083
	Totaal gemeentelijke bijdragen		48.686.798	52.944.580
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes		370.659	415.616
	Resultaat boekjaar		0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)		350.000	350.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)		350.000	350.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)		15.255.000	15.255.000
	Kengetallen:			
	- Solvabiliteit (EV/TV)		2%	2%
	- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage		1%	1%
Risico's				
Overige informatie				

BEL Combinatie			BEL
Vestigingsplaats	Eemnes		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Werkorganisatie van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren		
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit de collegeleden van de drie gemeenten en heeft volledige zeggenschap. De gemeentesecretarissen van de 3 gemeenten vormen de directieraad van de BEL Combinatie. Stemaandeel is 1 van 3 (33%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2023	2024
	Omvang begroting (na wijziging)	27.176.532	27.359.074
	Totaal gemeentelijke bijdragen	27.046.319	27.219.074
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	8.513.052	8.712.085
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	235.162	235.162
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	235.162	235.162
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	23.516.481	23.516.481
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	1%	1%
	- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	1%	1%
Risico's			
Overige informatie	De bijdrage vanuit de gemeente Eemnes aan de BEL Combinatie is verantwoord onder alle voorkomende programma's.		

GGD regio Utrecht		GGD	
Vestigingsplaats	Zeist		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van de wet publieke gezondheid en de jeugdgezondheidszorg		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (4%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2023	2024
	Omvang begroting (na wijziging)	48.348.000	58.464.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	46.276.000	51.556.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	362.000	443.000
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	2.004.000	1.603.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.403.000	1.403.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	21.740.000	20.545.000
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	16%	15%
	- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	4%	4%
Risico's			
Overige informatie			

Regio Gooi- en Vechtstreek		G&V	
Vestigingsplaats	Bussum		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	In 2016 is de gemeente Eemnes partieel toegetreden.		
Bestuurlijk belang	Niet van toepassing		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2023	2024
	Omvang begroting (na wijziging)	92.291.000	97.927.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen (incl. centrumgemeente)	72.092.000	76.237.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	434.866	498.147
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	9.571.000	12.443.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.199.000	1.159.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	77.496.000	71.898.000
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	12%	17%
	- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	2%	2%
Risico's			
Overige informatie			

Regionale Uitvoeringsdienst		RUD	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Vergunning & Handhaving milieu, natuur en leefomgeving. De RUD voert de basis VTH-taken milieu uit voor Eemnes op basis van de DVO en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 12 (8%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2023	2024
	Omvang begroting (na wijziging)	15.744.000	18.855.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	15.743.000	19.012.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	233.000	253.000
	Resultaat boekjaar (+ = voordelig resultaat)	4.000	7.000
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	2.061.000	1.280.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	776.000	566.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	3.782.000	4.550.000
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	54%	28%
	- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	5%	3%
Risico's			
Overige informatie	Er vindt een onderzoek plaats naar een mogelijk fusie met de ODRU		

Soza HBEL		HBEL	
Vestigingsplaats	Huizen		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van de Participatiewet en sinds 1 januari 2015 de uitvoering van de WMO taken voor de gemeente Eemnes. Omdat de uitvoering van deze wetgeving specialistische kennis en een robuuste uitvoeringsorganisatie vereist, is gekozen voor een samenwerking tussen vier gemeenten.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 4 (25%). De portefeuillehouder van sociale zaken heeft zitting in het bestuurlijk overleg.		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2023	2024
	Omvang begroting (na wijziging)		
	Totaal gemeentelijke bijdragen		
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes (apparaatskosten)	781.461	829.500
	Resultaat boekjaar		
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)		
	waarvan algemene reserve (per 31 december)		
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)		
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)		
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage			
Risico's			
Overige informatie	Sinds 2002 werken de gemeenten Huizen, Eemnes en Blaricum samen voor de uitvoering van de WWB en aanverwante sociale wetgeving. Daarbij is Huizen de centrumgemeente. Voor deze (maatwerk-) samenwerkingsvorm is tussen de gemeenten afgesproken dat Blaricum en Eemnes bijdragen in de apparaatskosten van Huizen. Vanaf 2008 heeft ook de gemeente Laren zich bij Soza HBEL aangesloten.		

Tomingroep		TOMIN		
Vestigingsplaats	Hilversum			
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling			
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van Wet Sociale Werkvoorziening en biedt werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt			
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 9 (11%).			
Financieel belang				
Kerncijfers	Bedragen x € 1		2023	2024
	Omvang begroting (na wijziging)		22.385.000	23.267.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen (incl. rijksbijdrage)		17.696.000	17.696.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes		300.000	300.000
	Resultaat boekjaar		0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)		5.569.000	7.715.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)		5.569.000	5.569.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)		10.961.000	10.899.000
	Kengetallen:			
	- Solvabiliteit (EV/TV)		51%	74%
	- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage		31%	31%
Risico's				
Overige informatie				

Veiligheidsregio Utrecht		VRU	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	De regionale brandweer en crisisbeheersing.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (4%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2023	2024
	Omvang begroting (na wijziging)	106.051.000	113.189.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	91.749.000	100.796.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	623.000	693.000
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	16.445.000	23.165.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.409.000	1.409.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	98.326.000	114.945.000
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	17%	20%
	- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	2%	1%
Risico's			
Overige informatie	Door het aanhouden van een reserve is de VRU in staat om een deel van de risico's op te vangen, zonder dat dit direct afgewenteld hoeft te worden op de gemeenten. De schommelingen die optreden worden opgevangen met deze reserve (€ 1,4 miljoen). Een uitgebreide risicoanalyse laat zien dat een norm van 1%-2% toereikend is voor het opvangen van risico's die zich eventueel voor kunnen doen.		

GR Gemeentebelastingen Baarn-Eemnes			
Vestigingsplaats	Baarn		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (centrumgemeenteconstructie)		
Doelstelling/ Publiek Belang	Heffing en invordering van de belastingen en uitvoering van de wet onroerende zaken (WOZ).		
Bestuurlijk belang			
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2023	2024
	Omvang begroting (na wijziging)	n.b.	n.b.
	Totaal gemeentelijke bijdragen	n.b.	n.b.
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	298.175	524.433
	Resultaat boekjaar	n.b.	n.b.
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	n.b.	n.b.
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	n.b.	n.b.
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	n.b.	n.b.
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	n.b.	n.b.
	- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	n.b.	n.b.
Risico's			
Overige informatie	Deze regeling is in 2022 aangegaan en start per 1 januari 2023. De gemeente Baarn fungeert als centrumgemeente en voert de betreffende taken uit. Zij is daartoe gemandateerd door de gemeente Eemnes. De invordering van andere vorderingen dan de belastingen (b.v. leges, huur) blijven bij de BEL Combinatie belegd.		

Participatiemaatschappij Zuidpolder Eemnes			
Vestigingsplaats	Eemnes		
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap		
Doelstelling/ Publiek Belang	Beheren en financiering van grondexploitatie Zuidpolder		
Bestuurlijk belang	Eemnes is 100% aandeelhouder van de participatiemaatschappij. Via de participatiemaatschappij is Eemnes ook aandeelhouder in de BV/CV Zuidpolder		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2022	2023
	Omvang begroting (na wijziging)	n.v.t.	n.v.t.
	Totaal gemeentelijke bijdragen	0,00	0,00
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	0,00	0,00
	Resultaat boekjaar	83.333	n.b.
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	1.015.260	n.b.
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	448.292	n.b.
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	1.844.593	n.b.
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	55%	n.b.
	- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	n.v.t.	n.v.t.
Risico's	De grondexploitatie Zuidpolder wordt samen met marktpartijen uitgevoerd. De grondexploitatie bevindt zich in een eindfase. Naar verwachting zal deze 2026 beëindigd worden. De risico's zijn gelet op de beperkte resterende looptijd beperkt en worden via de grondexploitatie Zuidpolder bewaakt.		
Overige informatie	De participatiemaatschappij is 7 februari 2014 opgericht, gelijktijdig met de start van de grondexploitatie Zuidpolder.		

G. PARAGRAAF GRONDBELEID

1. Algemeen

Onder grondbeleid verstaan we het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om de ruimtelijke, en deels ook economische doelstellingen te realiseren. De resultaten op grondexploitaties en de financiële risico's zijn van groot belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Het wettelijke kader voor het opstellen van een paragraaf grondbeleid is opgenomen in artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en is als volgt verwoord:

De paragraaf grondbeleid geeft ten minste:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- De beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's.

De nota grondbeleid is in januari 2021 door de raad vastgesteld.

De grondexploitatie vormt een geheel met de totale financiële huishouding van de gemeente Eemnes. Het financiële uitgangspunt bij grondexploitaties is minimaal het realiseren van een sluitende exploitatie, waarin alle kosten van de gemeente zoals de planvoorbereiding, de interne (ambtelijke) uren en de kosten voor het realiseren van het openbaar gebied worden vertaald in de (grond)opbrengst (inclusief een bijdrage aan de bovenwijkse fysieke en maatschappelijke (voorzieningen) infrastructuur in de ruimste zin des woord).

De gemeente Eemnes hanteert als algemeen uitgangspunt 35% sociaal betaalbare woningen. Indien in een plan geen of minder sociale woningbouw wordt gerealiseerd, dient de initiatiefnemer een bedrag te storten in de reserve sociale woningbouw. Besluit de gemeente (als grondeigenaar of in het kader van een exploitatieovereenkomst) een hoger percentage sociale woningbouw te realiseren, dan kan de lagere grondopbrengst worden gecompenseerd door een vrijval (onttrekking) aan deze reserve.

Visie op het grondbeleid

Grond is een schaars goed. De gemeente bezit zowel verspreide gronden als enkele aansluitende percelen bij de Noord- en Zuidbuurt. Het verwerven van gronden door de gemeente is gericht op het realiseren van de strategische visie op de toekomstige ontwikkeling van Eemnes. De praktijk leert echter dat veel projectontwikkelaars al grondposities hebben verworven rondom Eemnes.

Uitvoering van het grondbeleid

Bij het in exploitatie nemen van een complex wordt een bestuursopdracht opgesteld, waarin de uitgangspunten (kaders), de werkwijze, de planning en de financiële aspecten worden vastgelegd.

Complexen in exploitatie

COMPLEX WONINGBOUW ZUIDPOLDER

In april 2014 is de Zuidpolder CV opgericht. 50% van de aandelen van de CV zijn (via een participatiemaatschappij) in handen van de gemeente de overige aandelen zijn eigendom van de bouwbedrijven Van Wijnen en Heijmans.

In de begroting van de gemeente zijn de geldstromen van de verwervingsexploitatie en de financieringsexploitatie opgenomen.

De vordering vanuit de gemeente op de CV inzake de grondpositie bedraagt per 1-1-2022 € 7.996.576 Hierover wordt een rente vergoed van 4,6% aan de gemeente. De vordering neemt de komende jaren af naar rato van de afname van de kavels door de marktpartijen. Ultimo 2022 is het saldo € 3.802.599 Ook staat er een nabetalingsregeling van 20% tegenover.

Via de participatiemaatschappij Eemnes verstrekt de gemeente een lening ter financiering van de grondexploitatie-activiteiten. De lening ultimo 2022 bedraagt nog circa € 0,7 miljoen.

Voor de geplande activiteiten in 2024 verwijzen wij naar het programma Ruimtelijke Ordening en Wonen.

COMPLEX BEDRIJVENTERREIN ZUIDPOLDER

De grondexploitatie Bedrijventerrein Zuidpolder is via de jaarrekening 2022 administratief afgesloten.

Voor een beperkt aantal afrondende werkzaamheden in 2023 is een stelpost opgenomen.

GRONDEN ZUIDPOLDER ZUID

Complex	Boekwaarde 1/1/2022	Einddatum	Toelichting
Woningbouw Zuidpolder Zuid	€ 6.150.903	Circa 2040	Grondexploitatie in 2021 vastgesteld en in 2023 geactualiseerd
Bedrijventerrein Zuidpolder Zuid	€ 759.340	Circa 2032	Grondexploitatie in 2021 vastgesteld en in 2023 geactualiseerd

De gemeente Eemnes heeft in 2021 circa 122.970 m2 grond in de Zuidpolder te Veen van Alliantie en BPD gekocht. 50% van de koopsom is in 2021 betaald. De resterende 50% van het bedrag wordt betaald wijziging van het bestemmingsplan. Eerder in 2020 was al een aangrenzend perceel in de Zuidpolder gekocht, waardoor het nu mogelijk wordt om de woningbouwlocatie Zuidpolder Zuid verder te ontwikkelen en ook ruimte te bieden aan uitbreiding van het bedrijventerrein. Gemeente Eemnes is daarmee 100% eigenaar van de grondposities in Zuidpolder Zuid. In het voorjaar van 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met deze aankoop. In het najaar van 2021 is de grondexploitatie voor het gebied vastgesteld. De grondpositie is verdeeld over het aandeel woningbouw en het aandeel bedrijventerrein. In 2023 is de grondexploitatie geactualiseerd. Door de marktontwikkelingen (bouwkostenstijging, inflatie, energieprijzen, stijgende rente) is het resultaat op de grondexploitatie neerwaarts bijgesteld, maar nog steeds positief.

HILT EN HSS

In 2020 zijn de grondexploitaties voor de ontwikkeling van de Hilt en HSS geopend.

Complex	Boekwaarde 1/1/2023	Einddatum	Toelichting
De Hilt	€ 1.196.404	2024/2025	Positief resultaat geprognosticeerd
HSS	-/- € 539.317	2023/2024	Neutraal resultaat geprognosticeerd.

Het project HSS wordt naar verwachting in 2023 of begin 2024 afgesloten. De woningen zijn in de zomervakantie van 2023 opgeleverd. Het woonrijp maken is vlak na de zomervakantie afgerond.

Het project Hilt wordt in 2024 of 2025 afgesloten.

Bovenwijkse voorzieningen

Gekoppeld aan het project Zuidpolder is een fonds bovenwijkse voorzieningen gevormd. Vanuit de woningbouw en bedrijventerrein Zuidpolder wordt bijgedragen aan dit fonds.

Uit het fonds bovenwijkse voorzieningen worden de investeringen in de voorzieningen bekostigd die geheel Eemnes (dus ook de bewoners van de nieuwe woningen) ten goede komen.

Voor het project Zuidpolder zijn de volgende bovenwijkse voorzieningen in beeld:

- Reconstructie kruispunt afrit A27 Oost
- Extra kosten HOV halte A27 Eemnes
- Bijdrage aan eventuele toekomstige verlenging zuidersingel (afhankelijk van besluitvorming en verdere ontwikkelingen).

In 2021 is een afzonderlijke nota bovenwijkse voorzieningen Eemnes opgesteld, om het beleid, de inkomsten en uitgaven, de systematiek en de fiscale aspecten inzichtelijk te maken.

In 2023 worden de extra kosten voor de HOV/reconstructie afrit A27 Oost ten laste van deze reserve gebracht.

Overige ontwikkelingen

FINANCIERINGSEXPLOITATIE

De vordering vanuit de gemeente op de CV met betrekking tot de grondpositie bedraagt per 31-12-2022 € 3.802.599. Hierover wordt een rente vergoed van 4,6% aan de gemeente Eemnes. De vordering neemt de komende jaren af naar rato van de afname van de kavels door de marktpartijen. Ook staat er een nabetaalingsregeling van 20% tegenover.

Via de participatiemaatschappij Eemnes verstrekt de gemeente Eemnes een lening ter financiering van de activiteiten. Ultimo 2022 bedraagt de lening nog circa € 0,7 mln.

Afgesloten projecten

De raad heeft in het verleden gevraagd om de afgesloten exploitaties inzichtelijk te houden met het oog op toekomstige ontwikkelingen en daarmee samenhangende anterieure overeenkomsten.

In boekjaar 2022 (collegebesluit 11 april 2023) is de grondexploitatie Bedrijventerrein afgesloten.

H. PARAGRAAF OPENBAARHEID

In 2022 is in de BEL Combinatie, mede ten behoeve van de BEL-gemeenten, veelal voorbereidend werk uitgevoerd voor de invoering van de nieuwe Wet open overheid. De focus lag bij het opstellen van een programmaplan voor de komende 4 jaar waarin de verschillende activiteiten staan beschreven en zijn ingepland voor de komende jaarschijven. Daarnaast is er intern een Woo-Contact functionaris aangewezen en heeft de afdeling Juridische Zaken de nodige aanpassingen door gevoerd voor de overgang van de Wob naar de passieve Woo verzoeken.

We maken al veel informatie actief openbaar. Hier gaan we in 2024 mee verder. We volgen de landelijke implementatieplanning en sorteren daar waar mogelijk en wenselijk voor op die planning.

FINANCIËLE BEGROTING

3. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

3.1 Meerjarenbegroting 2024-2027

Omschrijving	Realisatie 2022	Begr. 2023 na wijz.			Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Programma:	Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
01. Bestuur van de gemeenschap	775.909	954.784	-	931.979	931.979	931.897	931.897	931.897
02. Veiligheid	868.523	908.927	-	1.006.632	1.006.632	1.022.447	1.018.346	1.023.449
03. Publiek, Vergunning en Handhaving	-660.397	22.760	-1.622.677	1.585.631	-37.046	258.843	45.624	245.624
04. Mobiliteit	1.121.082	1.492.346	-1.451.287	2.764.524	1.313.237	1.735.808	1.803.294	1.859.294
05. Groene leefomgeving	1.150.672	1.382.800	-24.769	1.456.463	1.431.694	1.467.449	1.396.248	1.404.636
06. Milieu en klimaat	-384.150	-237.647	-2.881.151	2.405.071	-476.080	-584.986	-645.670	-656.309
07. Ruimtelijke ordening en wonen	-81.375	-697.842	-964.081	1.088.159	124.078	309.891	235.004	235.004
08. Werk en inkomen	1.367.597	1.089.295	-1.535.250	2.521.590	986.340	1.019.273	1.042.019	1.042.019
09. Sociale Samenhang	1.932.503	2.542.226	-91.621	2.761.603	2.669.982	2.620.201	2.594.814	2.594.814
10. Sport, cultuur en vrije tijd	1.405.382	1.446.162	-662.091	2.168.674	1.506.583	1.485.095	1.388.701	1.451.837
11. Opgroeien in Eemnes	5.200.773	4.756.421	-551.546	5.677.254	5.125.708	5.015.939	4.895.591	4.847.064
Totaal programma's	12.696.519	13.660.232	-9.784.473	24.367.580	14.583.107	15.281.858	14.705.868	14.979.330
Algemene dekkingsmiddelen	-17.173.027	-17.546.147	-19.425.208	682.743	-18.742.465	-19.107.219	-18.185.177	-18.090.442
Overhead	4.187.735	4.807.897	-51.937	4.802.181	4.750.244	4.620.348	4.693.133	4.693.133
Onvoorzien	8.384	10.000	-	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Vennootschapsbelasting	15.044	-	-	-	-	-	-	-
Geraamde saldo van baten en lasten	-265.345	931.982	-29.261.618	29.862.505	600.886	804.987	1.223.823	1.592.021
Mutatie reserves	-1.095.525	-1.170.074	-997.573	85.308	-912.265	-918.616	-572.812	-572.812
Het geraamde resultaat	-1.360.870	-238.092	-30.259.191	29.947.813	-311.379	-113.629	651.011	1.019.209

3.2 Incidentele baten en lasten

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die zich maximaal drie jaar achtereenvolgens voordoen.

Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen de termijn van drie jaar een wijziging ondergaat dan worden de daarmee samenhangende lasten of baten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt. Budgetverschillen op activiteiten inzake structureel bestaand beleid kwalificeren wij dus als “structureel”.
- Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd als het gaat om niet-structurele toevoegingen/onttrekkingen aan een bestemmingsreserve of dekking van incidentele lasten. In het overzicht is dit vertaald door naast de incidentele last ook de mutatie uit de reserve te presenteren.
- Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een bestuursbesluit kwalificeren wij als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar. Hiervan is sprake bij bijvoorbeeld projecten die langer dan 3 jaar duren, maar waarvan wel bekend is dat die bijdrage op termijn stopt.

De incidentele baten en lasten zijn op hieronder gespecificeerd.

Incidentele baten en lasten per programma	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A. Incidentele baten				
	-	-	-	-
Verkoop kavel Watermunt	-150.000	-	-	-
07. Ruimtelijke ordening en wonen	-150.000	-	-	-
	-	-	-	-
Vergoeding transitiekosten omgevingswet	-148.241	-148.241	-	-
10. Sport, cultuur en vrije tijd	-148.241	-148.241	-	-
Totale onttrekkingen aan reserves	-997.573	-1.003.924	-658.120	-658.120
Waarvan structureel (reserve kapitaallasten)	526.055	531.315	437.817	437.817
Incidentele onttrekkingen aan de reserves	-471.518	-472.609	-220.303	-220.303
Totaal incidentele baten	-769.759	-620.850	-220.303	-220.303

Toelichting incidentele baten > € 10.000:

- *Verkoop kavel Watermunt*
Betreft de verkoop van kavel Watermunt
- *Vergoeding transitiekosten omgevingswet*
Betreft de Rijksvergoeding voor de implementatie van de omgevingswet
- *Onttrekking uit de reserves*
De onttrekkingen uit de reserves zijn incidenteel met uitzondering van de onttrekking uit de reserve kapitaallasten. Deze worden structureel aangemerkt ter dekking van de kapitaallasten van bepaalde investeringen.

Incidentele baten en lasten per programma	Begroting 2024	Begro- ting 2025	Begro- ting 2026	Begro- ting 2027
B. Incidentele lasten				
Straatwaarde (perspectiefnota 2023)	12.000	12.000		
02. Veiligheid	12.000	12.000		
Implementatiekosten omgevingswet	150.000	150.000	75.000	75.000
RUD Asbestdaken	6.000	6.000	-	-
03. Publiek, Vergunning en Handhaving	156.000	156.000	75.000	75.000
Onderhoud wegen (perspectiefnota 2023)	50.000	50.000	-	-
04. Mobiliteit	50.000	50.000	-	-
Wandelroutes (perspectiefnota 2023)	25.000	25.000	-	-
Speelplan (Perspectiefnota 2023)	50.000	50.000	-	-
05. Groene leefomgeving	75.000	75.000	-	-
Projectbureau Zuidpolder	158.580	148.882	148.882	148.882
07. Ruimtelijke ordening en wonen	158.580	148.882	148.882	148.882
Drugs, alcohol en gokken (perspectiefnota 2023)	10.000	10.000	-	-
Formatie soc.cult. Wek (perspectiefnota 2023)	50.000	50.000	-	-
09. Sociale Samenhang	60.000	60.000	-	-
Incidentele subsidies (incl. subs. Voetbalvereniging)	2.818	-	-	-
Programmering Huis van Eemnes (perspectiefnota 2023)	17.500	-	-	-
10. Sport, cultuur en vrije tijd	20.318	-	-	-
JGT op scholen (perspectiefnota 2023)	45.000	45.000	-	-
11. Opgroeien in Eemnes	45.000	45.000	-	-
Incidentele toevoegingen aan de reserves	85.308	85.308	85.308	85.308
Totaal incidentele lasten	662.206	632.190	309.190	309.190
Saldo incidentele baten en lasten	-107.553	11.340	88.887	88.887

Toelichting incidentele lasten > € 10.000:

- *Straatwaarde (perspectiefnota 2023)*
vanuit de perspectiefnota 2023 is incidenteel tot en met 2025 jaarlijks € 12.000 beschikbaar gesteld voor Jongeren – straatwaarde
- *Implementatiekosten omgevingswet*
Voor de implementatie van de omgevingswet zijn lasten opgenomen van € 150.000 tot en met 2025 aflopend naar € 75.000 in 2026 en 2027.
- *RUD asbestdaken*
Eind 2020 is een plan van aanpak asbestdaken opgesteld. De uitvoering van het plan loopt door tot en met 2024.
- *Onderhoud wegen (perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota 2023 is incidenteel tot en met 2025 jaarlijks € 50.000 beschikbaar gesteld om de entree van Eemnes verlevendigd en/of opgefrist wordt zodat de verkeersdeelnemers eraan worden herinnerd dat ze onze leefomgeving binnenrijden.

- *Wandelroutes (perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor Wandelroutes
- *Speelplan (Perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor speeltoestellen en extra wensen hierin.
- *Projectbureau Zuidpolder*
Betreft de tijdelijke lasten van het projectbureau Zuidpolder
- *Drugs, alcohol en gokken (perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor preventie van problematisch alcohol- en middelengebruik en gokken.
- *Formatie soc.cult. Wek (perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor een pilot tot en met 2025 door de formatie met 0,66 fte voor een sociaal-cultureel werker tijdelijk uit te breiden.
- *Programmering Huis van Eemnes (perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de programmering van het Huis van Eemnes.
- *JGT op scholen (perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor een pilot tijdelijke brugfunctionarissen JGT en Onderwijs en Specialistische Jeugdhulp.

3.3 Structurele mutatie reserves

Een storting en/of onttrekking aan een reserve is per definitie incidenteel, tenzij er redenen zijn deze structureel te ramen (bijvoorbeeld ter dekking van rente- en afschrijvingslasten). In de tabel hieronder worden de ramingen van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves weergegeven.

Structurele mutatie reserves	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
A. Structurele onttrekkingen reserves				
Reserve Kapitaallasten	526.055	531.315	437.807	437.817
Totaal structurele onttrekkingen	526.055	531.315	437.817	437.817
B. Structurele toevoegingen reserves				
	-	-	-	-
Totaal structurele toevoegingen	-	-	-	-
(A - B) Saldo structurele mutaties	526.055	531.315	437.817	437.817

3.4 Structureel en reëel evenwicht

In verband met de aanscherping van het financieel toezicht is de Gemeentewet gewijzigd met de introductie van *structureel en reëel evenwicht* in de begroting en meerjarenraming. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is ter nadere uitwerking van die wetswijziging aangepast, zodat uw raad en de financieel toezichthouder in staat zijn om vast te stellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming. Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

De bepaling van het structurele evenwicht verloopt als volgt:

$$\begin{array}{rcl}
 & \text{Het totaal van de structurele lasten en baten programma's en algemene dekkingsmidde-} \\
 & \text{len} \\
 +/- & \text{De structurele verrekeningen met de reserves} \\
 = & \text{Geeft het totaal structureel begrotingssaldo en meerjarenraming}
 \end{array}$$

De tabel voor de bepaling van het structurele evenwicht is hierna opgenomen. De mutaties zijn in meerjarig perspectief beoordeeld op het incidentele karakter. Voor het meerjarenbeeld is geen sprake van een structureel evenwicht.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo baten en lasten	600.886	804.987	1.223.823	1.592.021
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-912.265	-918.616	-572.812	-572.812
Begrotingssaldo	-311.379	-113.629	651.011	1.019.209
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	107.553	-11.340	-88.887	-88.887
Structureel begrotingssaldo	-203.826	-124.969	562.124	930.322
Structureel evenwicht?	Ja	Ja	Nee	Nee

4. UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE

4.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans

De geprognosticeerde balans hoeft niet hetzelfde detailniveau te kennen als de balans die is voorgescreven voor de jaarrekening. De geprognosticeerde balans is over de gehele periode van de meerjarenraming in de programmabegroting opgenomen. Naast de balans per 31 december 2022 is de (geraamde) balanspositie per 31 december 2023 tot en met 2027 weergegeven.

Balans	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Activa						
Immateriële vaste activa	1.432.071	1.428.806	1.200.071	1.084.071	968.071	852.071
Materiële vaste activa	40.971.418	49.452.420	52.788.782	52.066.317	51.155.266	49.539.076
Financiële vaste activa	6.548.256	7.365.466	7.037.658	6.837.936	6.667.868	6.496.846
Kapitaalverstrekkingen	7.511	7.511	7.511	7.511	7.511	7.511
Overige leningen	6.540.745	7.357.955	7.030.147	6.830.425	6.660.357	6.489.335
Overige uitzettingen met looptijd >1 jaar	-	-	-	-	-	-
Voorraden	7.597.010	-228.938	7.052.838	16.127.682	16.934.876	15.389.459
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	9.469.352	6.585.005	9.469.352	9.469.352	9.469.352	9.469.352
Liquide middelen	189.140	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Overlopende activa	9.577.569	5.452.949	9.577.569	9.577.569	9.577.569	9.577.569
Totaal activa	75.784.816	70.305.708	87.376.270	95.412.927	95.023.002	91.574.374
Passiva						
Eigen vermogen	12.744.932	13.233.270	12.841.327	11.724.961	10.387.509	9.446.500
Algemene reserve	1.493.265	1.526.145	1.540.473	1.540.473	1.540.473	1.540.473
Bestemmingsreserve	9.890.799	11.707.125	10.989.476	10.070.860	9.498.048	8.925.236
Te bestemmen resultaat (boekjaar)	1.360.868	-	311.379	113.629	-651.011	-1.019.209
Voorzieningen	2.172.123	2.293.098	1.998.650	1.911.200	1.823.750	1.736.300
Vaste schulden met looptijd > 1 jaar	51.225.874	47.204.727	62.894.406	72.134.878	73.169.856	70.749.687
Vlottende schulden met looptijd < 1 jaar	3.870.707	2.835.290	3.870.707	3.870.707	3.870.707	3.870.707
Overlopende passiva	5.771.180	4.739.323	5.771.180	5.771.180	5.771.180	5.771.180
Totaal passiva	75.784.816	70.305.708	87.376.270	95.412.927	95.023.002	91.574.374

4.2 Toelichting geprognosticeerde balans

(Im)materiële vaste activa

Alle (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en eventuele bijkomende kosten), verminderd met de ontvangen subsidies, de direct gerelateerde bijdragen, de jaarlijkse afschrijvingslasten en de afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Ten behoeve van de berekening van het EMU-saldo is hierbij onderscheid gemaakt tussen activa dat reeds is geactiveerd en de nog te activeren en af te schrijven investeringen. De nieuwe investeringen inclusief afschrijvingslasten zijn opgenomen in de investeringsplanning.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor een gedetailleerd overzicht van de meerjarige financiële activa wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Vorraden

De voorraden bestaan volledig uit opgenomen bouwgronden in exploitatie (onderhanden werk). Deze zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deze balanspost bestaat voornamelijk uit de uitzetting in 's Rijks schatkist (schatkistbankieren) en de debiteuren.

Liquide middelen

Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2023. Indien de balanspost groter is dan het limiet van het schatkistbankieren (€250.000) wordt het overtollig saldo toegevoegd aan de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Overlopende activa

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2022, gecorrigeerd met de aflopende balanswaarde van de vorderingspositie met de CV/BV Zuidpolder.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Voor een overzicht van het verloop van reserveposities wordt verwezen naar de staat van reserves.

Vaste schulden

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de te verwachten aflossingen. Voor een gedetailleerd overzicht van de meerjarige vaste schulden wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. In de geprognosticeerde balans wordt deze balanspost gebruikt als sluitpost voor het in evenwicht brengen van de activa en passiva.

Overlopende passiva

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2022.

4.3 Investeringsplanning 2024 – 2027

Programma / investering	Jaar investe- ring	Jaar uitvoe- ring	Invest.- bedrag	Afschr.- term	Dekking uit reserve?
Programma 2 - Veiligheid					
Brandweerkazerne Segmentdeuren	2023	2026	55.540	15	
Brandweerkazerne Diverse MJOP	2023	2025	110.452	15	
Brandweerkazerne Schuifpoort	2022	2026	15.216	15	
Brandweerkazerne verduurzaming: Dak, luchtbehandeling, regeltchn	2023	2024	286.526	15	
Programma 2 Veiligheid			467.734		
Programma 4 - Mobiliteit					
Centrumplan: Minnehof en Braadkamp: water en groen (kruising)	2022	2024	500.000	5	Res.Kap.Ist.
Centrumplan: Minnehof en Braadkamp: water en groen (Braadkamp)	2019	2024	150.000	5	Res.Kap.Ist.
Centrumplan: integrale aanpak Laarderweg	2023	2024	1.000.000	40	
Centrumplan (kadernota 2024)	2024	2024	2.123.000	40	
Centrumplan: Raadhuislaan - Oost	2024	2024	275.000	40	
Veldweg Reconstructie	2023	2024	300.000	40	
Veldweg Reconstructie (Kadernota 2024)	2024	2024	315.000	40	
Wortelopdruk	2021	2024	50.000	25	
Wortelopdruk	2022	2024	50.000	25	
Wortelopdruk	2023	2024	50.000	25	
Wortelopdruk	2024	2025	50.000	25	
Centrumplan: Plantsoen revitaliseren en waterberging	2022	2024	158.400	5	Res.Kap.Ist.
Schanskorfconstructie Vierkante bosje (Kadernota 2024)	2024	2024	1.175.000	20	
Aanvullende investeringen Perspectiefnota 2023					
Laarderweg GOW30	2023	2024	250.000	40	
Centrumplan 20% inflatie/stelpost	2023	2024	531.000	40	
GVVP: kruising Barbeel - Noordersingel	2023	2025	375.000	20	Res. Projecten
GVVP: kindlinten	2023	2025	75.000	20	
GVVP: brug Meentweg - Goyerweg	2023	2025	125.000	40	
Wijkschouwen	2023	2024	350.000	20	Res. Projecten
Wijkschouwen	2024	2024	350.000	20	Res. Projecten
Wijkschouwen	2025	2025	350.000	20	Res. Projecten
Plein Willemserf	2023	2023	100.000	40	
Entree van Eemnes	2023	2023	50.000	10	Res. Projecten
Programma 4 Mobiliteit			8.752.400		

Programma 5 - Groene leefomgeving					
Reconstructie groen 2019	2019	2027	200.000	10	Res.Kap.Ist.
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2022	2022	2023	131.450	10	Res.Kap.Ist.
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2023	2023	2023	44.000	10	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2024	2024	2024	44.550	10	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2025	2025	2025	19.250	10	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2026	2026	2026	60.500	10	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2027 (Kadernota 2024)	2027	2027	50.000	10	
Centrumplan: Plantsoen	2023	2024	39.600	40	
Schooltuin	2021	2024	25.000	10	
Herplant bomen (Kadernota 2024)	2024	2024	40.500	35	
Herplant bomen uren en overhead (Kadernota 2024)	2024	2024	8.000	35	
Herplant bomen (Kadernota 2024)	2025	2025	40.500	35	
Herplant bomen uren en overhead (Kadernota 2024)	2025	2025	8.000	35	
Herplant bomen (Kadernota 2024)	2026	2026	40.500	35	
Herplant bomen uren en overhead (Kadernota 2024)	2026	2026	8.000	35	
Herplant bomen (Kadernota 2024)	2027	2027	40.500	35	
Herplant bomen uren en overhead (Kadernota 2024)	2027	2027	8.000	35	
Aanvullende investeringen Perspectiefnota 2023					
Bovenwijks speelpark	2023	2024	150.000	20	Res. Projecten
Speel en doe park Wilgenpad	2023	2024	150.000		Grex De Hilt
Park Karwij	2023	2023	150.000	20	Res. Projecten
Programma 5 Groene leefomgeving			1.258.350		

Programma 6 - Milieu en Klimaat					
Rioolvervanging	2022	2024	100.000	40	
Rioolvervanging	2023	2024	100.000	40	
Rioolvervanging	2024	2024	100.000	40	
Rioolvervanging	2025	2025	100.000	40	
Rioolvervanging	2026	2026	100.000	40	
Rioolvervanging	2027	2027	100.000	40	
Centrumplan: integrale aanpak Laarderweg	2024	2024	2.500.000	40	
Centrumplan: Minnehof	2023	2024	600.000	40	
Centrumplan: Plantsoen	2023	2024	594.000	40	
Programma 6 Milieu en klimaat			4.294.000		

Programma 7 - Ruimtelijke Ordening en Wonen					
Inpassingsplan Barbeelstr/Noordersingel	2020		25.000		
Klim- en klauterbosvoorziening	2023	2023			
Jeu de boules – beweegtuin – beachsporten	2022	2024	80.000	10	Res.Kap.Ist.
Dans en balletschool diversen MJOP	2024	2024	23.179	15	
Programma 7 Ruimtelijke Ordening en Wonen			128.179		

Programma 10 - Sport, cultuur en vrije tijd

Aanvullende investeringen Perspectief-nota 2023					
Urban Dance Ground	2023	2023	35.000	10	Res. Projecten
Social sofa's	2023	2023	15.000	20	Res. Projecten
smart JOP's	2023	2023	75.000	10	Res. Projecten
IJSbaan - multifunctioneel	2024	2026	300.000	40	Res. Projecten
Vervanging kunstgrasveld (kadernota 2024)	2026	2026	450.000	10	
Programma 10 Sport, cultuur en vrije tijd			875.000		

Programma 11 Opgroeien in Eemnes

Constructiefout 7-Sprong (Kadernota 2024)	2024	2024	157.000	15	
Uitbreiding 7-Sprong (Kadernota 2024)	2024	2024	608.000	40	
			765.000		
TOTAAL INVESTERINGSPLANNING			16.540.663		

4.4 Staat van de reserves 2024 - 2027

		Begroting 2023	Begroting 2024			Begroting 2025		
Reserves		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
R.92000	Algemene reserve	1.540.473	-	-	1.540.473	-	-	1.540.473
-	-	1.540.473	-	-	1.540.473	-	-	1.540.473
R.92020	Reserve Kapitaallasten	6.044.408	-	538.555	5.505.853	-	543.815	4.962.038
R.92024	Reserve Sociaal Domein	400.000	-	-	400.000	-	-	400.000
R.92026	Reserve Sociale woningbouw	220.143	-	-	220.143	-	-	220.143
R.92027	Reserve Afvalstoffenheffing	126.297	-	26.222	100.075	-	-	100.075
R.92030	Reserve Omgevingswet	269.945	-	10.000	259.945	-	-	259.945
R.92033	Reserve HOV/VERDER	187.500	-	-	187.500	-	-	187.500
R.92035	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	978.668	85.308	13.096	1.050.880	85.308	13.223	1.122.965
R.92036	Reserve Zuidpolder	309.571	-	159.630	149.941	-	149.941	-
R.92042	Reserve Huishoudelijke Hulptoelage	19.822	-	-	19.822	-	-	19.822
R.92043	Reserve Klimaatbeleid	253.715	-	120.000	133.715	-	120.000	13.715
R.92046	Reserve Ombuigen	150.000	-	-	150.000	-	-	150.000
R.92048	Reserve onderhoud wegen i.v.m. glasvezel	75.286	-	18.820	56.466	-	18.820	37.646
nieuw	Reserve Projecten	2.400.000	-	36.250	2.363.750	-	83.125	2.280.625
Nieuw	Reserve misgelopen prod. BEL-Combinatie	177.163	-	-	177.163	-	-	177.163
Nieuw	Reserve risico Oekraïne	139.222	-	-	139.222	-	-	139.222
Nieuw	Reserve Landelijk gebied	150.000	-	75.000	75.000	-	75.000	-
Totaal Bestemmingsreserves		11.901.741	85.308	997.573	10.989.476	85.308	1.003.924	10.070.860
Totaal reserves		13.442.214	85.308	997.573	12.529.949	85.308	1.003.924	11.611.333

		Begroting 2026			Begroting 2027		
Reserves		Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
R.92000	Algemene reserve	-	-	1.540.473	-	-	1.540.473
-	-	-	-	1.540.473	-	-	1.540.473
R.92020	Reserve Kapitaallasten	-	450.317	4.511.721	-	450.317	4.061.404
R.92024	Reserve Sociaal Domein	-	-	400.000	-	-	400.000
R.92026	Reserve Sociale woningbouw	-	-	220.143	-	-	220.143
R.92027	Reserve Afvalstoffenheffing	-	-	100.075	-	-	100.075
R.92030	Reserve Omgevingswet	-	75.000	184.945	-	75.000	109.945
R.92033	Reserve HOV/VERDER	-	-	187.500	-	-	187.500
R.92035	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	85.308	13.355	1.194.918	85.308	13.355	1.266.871
R.92036	Reserve Zuidpolder	-	-	-	-	-	-
R.92042	Reserve Huishoudelijke Hulpverlening	-	-	19.822	-	-	19.822
R.92043	Reserve Klimaatbeleid	-	-	13.715	-	-	13.715
R.92046	Reserve Ombuigen	-	-	150.000	-	-	150.000
R.92048	Reserve onderhoud wegen i.v.m. glasvezel		18.823	18.823		18.823	-
nieuw	Reserve Projecten		100.625	2.180.000		100.625	2.079.375
nieuw	Reserve misgelopen prod. BEL-Combinatie			177.163			177.163
nieuw	Reserve risico Oekraïne			139.222			139.222
nieuw	Reserve Landelijk Gebied			-			-
Totaal Bestemmingsreserves		85.308	658.120	9.498.048	85.308	658.120	8.925.236
Totaal reserves	TOTAAL RESERVES	85.308	658.120	11.038.521	85.308	658.120	10.465.709

Toelichting reserves

De algemene reserve is voor incidentele zaken beschikbaar. Over het algemeen dient deze reserve als een buffer tegen onverwachte risico's. Bij bestemmingsreserves heeft de raad vooraf bepaald voor welke bestemming de reserve in het leven is geroepen. Ze zijn gevormd om ongewenste schommelingen in uitgaven op te vangen of om een bepaalde activiteit c.q. doel te realiseren.

Bij het vaststellen van de nota Reserves en Voorzieningen op 4 november 2019, zijn alle reserves beoordeeld. Naast de begroting en de financiële verordening bepaalt deze nota de kaders van de reserves en voorzieningen.

In deze toelichting worden alleen die reserves opgenomen die per 1 januari 2024 een verwacht saldo hebben. De mutaties per reserve zijn opgenomen in het onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen.

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve heeft een bufferfunctie voor onder andere het opvangen van incidentele tegenvallers en schadeclaims van derden.

Conform het bestaande beleid kunnen de volgende mutaties jaarlijks in de algemene reserve plaatsvinden: nadelig rekeningssaldo en overige door de raad besloten onttrekkingen/stortingen.

Als norm voor de ondergrens van de Algemene Reserve wordt een "dubbel slot" gehanteerd.

- 1) Weerstandratio (ratio tussen de aanwezige buffers en de geïnventariseerde risico's) ligt tussen de 1 en 2. Dit uitgangspunt is opgenomen in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement Eemnes 22 oktober 2012 en wordt jaarlijks opgenomen in de jaarrekening en begroting.
- 2) Een absolute ondergrens van € 3,5 miljoen. De raad heeft hiertoe besloten via een motie van 8 juli 2019 om richting 2023 toe te werken naar dit niveau. Achterliggende motivatie hiervoor is de toenemende risico's op financiële tekorten in het sociaal domein en het onvoorspelbare verloop van de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds (trap-op-trap-af systematiek).

Op basis van de huidige meerjarenraming verwachten we in 2024 minimaal richting de € 3,0 mln. te komen. De resultaten van 2023 (€ 2,1 mln.) dragen hier aan bij.

De provincie Utrecht heeft als financieel toezichthouder geen specifieke bepalingen opgenomen richting gemeenten inzake de minimale buffer.

RESERVE KAPITAALLASTEN

Deze reserve wordt gebruikt voor de dekking van de kapitaallasten van een aantal investeringen met economisch nut, waardoor de begroting de komende jaren wordt ontlast. De kapitaallasten worden gedurende de hele looptijd van de betreffende activa ten laste van deze reserve gebracht. Omdat de rentecomponent jaarlijks fluctueert, moet jaarlijks opnieuw worden bezien of de reserve voldoende middelen bevat om de geraamde kapitaallasten gedurende de gehele looptijd te kunnen opvangen.

Met ingang van deze begroting wordt de rentecomponent niet meer uit deze reserve gefinancierd.

Op basis van de omslagrente van 1% vanaf 2021 en de toevoeging van de winst van de GREX'en HSS, de Hilt, is de reserve Kapitaallasten met 9,2 mln. per 1-1-2022 voldoende groot om de investeringen met reeds genomen besluitvorming te dekken tot 2059.

RESERVE SOCIAAL DOMEIN

Vanwege de onzekerheid over de decentralisaties is deze reserve ingesteld.

Vanwege de onzekerheid over de decentralisaties is deze reserve ingesteld.

In de kadernota ombuigen 2021 – 2024 is deze reserve omgezet naar een risicoreserve. Bij het opmaken van de jaarrekening worden de uitschieters binnen het sociaal domein geanalyseerd en mogelijkerwijs bij resultaatbestemming onttrokken aan deze reserve.

RESERVE SOCIALE WONINGBOUW

De raad heeft op 27 februari 2006 besloten om een volkshuisvestingsfonds in het leven te roepen. Indien blijkt dat bij de bouw van een project de gewenste woningdifferentiatie van de Woonvisie niet mogelijk is, dient door de ontwikkelaar een financiële compensatie te worden geboden, die in dit fonds wordt gestort.

Onttrekkingen aan deze reserve zijn bedoeld om sociale woningbouw te financieren in dure bouwplannen (binnenstedelijke herontwikkeling) zodat ook in die plannen sociale woningbouw mogelijk blijft.

RESERVE OMGEVINGSWET

Deze reserve is gevormd en wordt ingezet ter dekking van de incidentele meerjarige kosten van het project Invoering Omgevingswet. In de begroting 2021 is een extra dotatie aan deze reserve gedaan vanuit de algemene reserve.

RESERVE HOV/VERDER

Deze reserve is bedoeld voor investeringen in het kader van de HOV-lijn en de aanleg van de bushalte A27 vanuit het project VERDER.

Voor de aanleg van de HOV-lijn is aan de Provincie Noord Holland een bijdrage verschuldigd van € 250.000 ter dekking van de kosten. In 2014 is daar 25% van betaald (nog te betalen € 187.500). Voor de aanleg van bushaltes langs de A27, dient Eemnes zelf nog € 165.000 bij te dragen. Beide bedragen zijn nog opgenomen in deze reserve. In 2024 wordt de HOV geheel afgerekend en vervalt deze reserve.

RESERVE BOVENWIJKSE VOORZIENINGEN

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 is deze reserve gevormd voor een bedrag van € 285.700 uit de reserve Zuidpolder. Jaarlijks wordt hieraan gedoteerd vanuit de GREX Zuidpolder. De kaders van de reserve bovenwijkse voorzieningen zijn opgenomen in de Nota Bovenwijks 2021.

RESERVE ZUIDPOLDER

In 2013 is de reserve Zuidpolder gevormd uit de “boekwinst” van de GREX woningbouw Zuidbuurt. Ten laste van deze reserve worden de beheerskosten onttrokken van het projectbureau Zuidpolder.

RESERVE HUISHOUDELIJKE HULP TOELAGE

Deze reserve is gevormd uit de teruggave van de HHT middelen. De reserve wordt niet ingezet in de begroting en kan bij het jaarresultaat 2023 vrijvallen.

RESERVE KLIMAATBELEID

Deze reserve is bedoeld om de ambities op klimaat en duurzaamheid zoveel als mogelijk te verwezenlijken.

RESERVE PROJECTEN

Uit de reserve kapitaallasten is het rentedeel en het deel wat betrekking heeft op voorgenomen projecten ondergebracht in de nieuwe reserve projecten. Wanneer de raad een definitief besluit heeft genomen en het investeringskrediet wordt afgesloten, wordt deze investering overgeboekt naar de reserve kapitaallasten. De reserve projecten is dus niet beklemd en omvat vrije ruimte, waarvoor in de begroting en het collegeprogramma al wel een bestedingsvoorstel is opgenomen. Conform afspraak met de raad is echter eerst instemming van de raad met de investering benodigd.

Reserve Ombuigen

Deze reserve is gevormd om de administratie, kostenplaatsen en het financiële systeem op een andere, toegankelijke wijze in te richten. Aan de hand van een gedegen analyse van kostensoorten, kostenplaatsen en programma indeling en de beoogde beleidsdoelen worden er prestatieafspraken gemaakt met gesubsidieerde instellingen en kan er ook beleid of uitgaven worden heroverwogen. Hiervoor zal externe begeleiding worden ingehuurd.

Reserve Productie BEL Combinatie

Door de opvang van Oekraïense vluchtelingen is er werk blijven liggen in 2022. Hiervoor is een reserve gevormd om de niet uitgevoerde werkzaamheden uit te voeren. Voor 2024 en 2025 zal op basis van projectvoorstellen externe inhuur/tijdelijke formatie worden gefinancierd.

Reserve Risico Oekraïne

Voor de kosten van de verplaatsing van de tijdelijke woningen voor Oekraïense vluchtelingen aan de Barbeelstraat vormen we een reserve, waaruit we de verplaatsing na maximaal 5 jaar kunnen bekostigen. Uit het saldo van de vergoeding voor de opvang, de inhuur voor de projectorganisatie, overhead en de directe kosten voor de woningen (huur, energie, onderhoud) doteren we jaarlijks.

Reserve Landelijk gebied

De ambities in het landelijk gebied (stikstof, toekomst boeren etc.) vergen in de periode 2023 – 2025 veel (incidentele) ambtelijke inzet. Om te zorgen dat we als kleine gemeente ambtelijk voldoende mee kunnen draaien in de lokale, regionale en provinciale overleggen wordt er tijdelijk capaciteit ingehuurd om de ontwikkelingen en de kansen voor Eemnes te volgen en te beïnvloeden.

4.5 Staat van de voorzieningen

		Begroting 2023	Begroting 2024			Begroting 2025		
Voorzieningen		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
V.92200	Wachtgelden voormalig wethouders	38.377	-	-	38.377	-	-	38.377
V.92201	Pensioenen voormalig wethouders	1.899.846	1.679	101.328	1.800.197	1.597	101.328	1.700.466
Voorz. voor verpl. verliezen en risico's		1.938.223	1.679	101.328	1.838.574	1.597	101.328	1.738.843
V.92208	Voorziening onderhoud toren Nicolaaskerk	3.173			3.173			3.173
Voorz. ter egalisatie van kosten		3.173	-	-	3.173	-	-	3.173
V.92202	Voorziening Rioolheffing	17.412	-	-	17.412	-	-	17.412
V.92207	Voorziening Grafrechten	127.864	14.787	3.160	139.491	14.787	2.506	151.772
Voorz. voor midd. van derden met gebonden bestemm.		145.276	14.787	3.160	156.903	14.787	2.506	169.184
Totaal voorzieningen		2.086.672	16.466	104.488	1.998.650	16.384	103.834	1.911.200

		Begroting 2025	Begroting 2026			Begroting 2027		
Voorzieningen		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
V.92200	Wachtgelden voormalig wethouders	38.377	-	-	38.377	-	-	38.377
V.92201	Pensioenen voormalig wethouders	1.700.466	1.597	101.328	1.600.735	1.597	101.328	1.501.004
Voorz. voor verpl. verliezen en risico's		1.738.843	1.597	101.328	1.639.112	1.597	101.328	1.539.381
V.92208	Voorziening onderhoud toren Nicolaaskerk	3.173			3.173			3.173
Voorz. ter egalisatie van kosten		3.173	-	-	3.173	-	-	3.173
V.92202	Voorziening Rioolheffing	17.412	-	-	17.412	-	-	17.412
V.92207	Voorziening Grafrechten	151.772	14.787	2.506	164.053	14.787	2.506	176.334
Voorz. voor midd. van derden met gebonden bestemm.		169.184	14.787	2.506	181.465	14.787	2.506	193.746
Totaal voorzieningen		1.911.200	16.384	103.834	1.823.750	16.384	103.834	1.736.300

Toelichting voorzieningen

In deze toelichting worden alleen die voorzieningen opgenomen die per 1 januari 2023 een verwacht saldo hebben.

Voorzieningen

Op basis van de BBV, artikel 44, zijn er de volgende voorzieningen:

Lid 1:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten; hieronder vallen de wachtgeld- en pensioenvoorziening;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren; hieronder vallen de onderhoudsvoorzieningen;
- d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Lid 2:

Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b. Hieronder vallen bijvoorbeeld de voorziening afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten.

VOORZIENING WACHTGELDEN (EX)-WETHOUDERS (art 44, lid 1b)

Dit is een voorziening op basis van contante waarde. Hier wordt jaarlijks rente aan toegevoegd ter grootte van het door het ministerie aangegeven percentage. De voorziening wordt bepaald op basis van risico-inschatting, waarvoor een tabel beschikbaar is.

VOORZIENING PENSIOENEN (EX)-WETHOUDERS EN NABESTAANDEN (art 44, lid 1b)

In 2012 is deze voorziening gevormd. Deze voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd en berekend op basis van contante waarde. Dat betekent dat hier jaarlijks rente aan wordt toegevoegd, ter grootte van het door het ministerie aangegeven percentage. De geraamde onttrekkingen betreffen de ingegane pensioenuitkeringen aan gewezen wethouders of –wanneer deze zijn overleden- hun partners.

De gemeente is op dit moment 100% risicodragers voor de pensioenen van de wethouders.

VOORZIENING RIOOLHEFFING (art. 44, lid 2)

In navolging van de notitie riolering van de commissie BBV van november 2014, wordt het voordeel op de kapitaallasten als gevolg van (nog) niet gereed zijnde investeringen toegevoegd aan deze voorziening. Bij de begroting kan deze voorziening worden ingezet voor tariefegalisatie.

VOORZIENING GRAFRECHTEN (art 44, lid 2)

In navolging van de besluitvorming bij vaststelling van de Jaarrekening 2017, waarin de voorziening Grafrechten werd ingesteld, wordt deze voorziening verplicht gebruikt om het vooruit ontvangen deel van de ontvangen grafrechten te parkeren. Jaarlijks wordt aan de voorziening:

- toegevoegd: het deel van de in dat jaar ontvangen vergoedingen dat betrekking heeft op toekomstige jaren;
- onttrokken: het deel dat in de voorziening aanwezig is aan grafrechten, op dat jaar betrekking heeft en in enig eerder jaar is ontvangen.

4.6 EMU-saldo 2024 - 2027

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis in een bepaalde periode (boekjaar). Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar meer geld is uitgegeven dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld is overgehouden. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de gemeenten. Tevens heeft het EMU-saldo een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht.

Toelichting

Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden onderdeel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau is het daarmee ook relevant voor de decentrale overheden om het eigen EMU-saldo te volgen. Om de gemeente een beeld te geven van hun aandeel in het gezamenlijke EMU-tekort worden jaarlijks individuele referentiewaarden gepubliceerd door het Ministerie van BZK. Wanneer het berekende EMU-saldo onder de referentiewaarde valt is de bijdrage van de gemeente aan het totale EMU-saldo geen aandachtspunt, mits de andere overheden zich aan hun referentiewaarden houden. Als het berekende EMU-saldo boven de referentiewaarde uitstijgt, is de bijdrage van de gemeente aan het landelijke EMU-saldo een aandachtspunt. Een of meer andere overheden moeten onder hun referentiewaarde blijven, om ervoor te zorgen dat de Nederlandse overheid als geheel onder de EMU-norm van 3% blijft.

Berekening EMU-saldo

Het EMU-saldo van de gemeente Eemnes komt voor het begrotingsjaar 2024 uit op € - 1.829.000. Dit betekent in EMU-termen dat de inkomsten hoger zijn dan de uitgaven. Het saldo valt hiermee in 2024 eenmalig buiten de voor Eemnes aangegeven referentiewaarde van +/- € 1.264.000 uit de septembercirculaire 2022.

Hieronder volgt een overzicht van de berekening van het EMU-saldo.

Berekening EMU-saldo (bedragen x €1.000)		Realisatie 2022	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Periode		T-2	T	T+1	T+2	T+3
A.	Geraamd exploitatiesaldo vóór mutatie reserves	-265	601	805	1.224	1.592
B.	Mutatie (im)materiële vaste activa	-497	2.780	-1.038	-1.197	-1.903
C.	Mutatie voorzieningen	-257	-294	-87	-87	-87
D.	Mutatie voorraden	962	7.282	9.075	807	-1.545
E.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-	-	-
F. Berekend EMU-saldo (A-B+C-D-E)		-987	-9.755	-7.319	1.526	4.953
G.	EMU-saldo referentiewaarde 2020	-1.264	-1.264	-1.264	-1.264	-1.264
H. Verschil EMU-saldo & referentiewaarde (F-G)		277	-8.491	-6.055	2.790	6.217

BIJLAGEN

Bijlage 1 Baten en Lasten per taakveld

Taakveld overzicht		Begr. 2023 na wijz.	Baten	Lasten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Taakveld:		Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
0.1	Bestuur	954.784	-	931.979	931.979	931.897	931.897	931.897
0.2	Burgerzaken	306.922	-111.300	561.177	449.877	436.629	453.795	453.795
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-128.004	-652.083	493.751	-158.332	-10.668	-10.370	-10.370
0.4	Overhead	4.807.897	-51.937	4.802.181	4.750.244	4.620.348	4.693.133	4.693.133
0.5	Treasury	-83.577	-224.762	97.702	-127.060	-198.447	-96.542	-22.806
0.61	OZB woningen	-1.764.763	-2.288.619	532.203	-1.756.416	-1.930.438	-2.111.451	-2.272.451
0.62	OZB niet-woningen	-829.415	-929.715	-	-929.715	-980.015	-1.058.015	-1.073.015
0.64	Belastingen overig	-46.354	-51.000	4.646	-46.354	-46.354	-46.354	-46.354
0.7	Alg. uitkering en overige uitk. gemeentefonds	-14.761.548	-15.821.112	-	-15.821.112	-15.890.085	-14.810.902	-14.613.902
0.8	Overige baten en lasten	44.510	-	58.193	58.193	58.120	58.087	58.087
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-
0.10	Mutatie reserves	-1.170.074	-997.573	85.308	-912.265	-918.616	-572.812	-572.812
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-
0.0	Bestuur en ondersteuning	-12.669.622	-21.128.101	7.567.140	-13.560.961	-13.927.629	-12.569.534	-12.474.799
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	908.927	-	1.006.632	1.006.632	1.022.447	1.018.346	1.023.449
1.2	Openbare orde en veiligheid	163.169	-4.000	217.208	213.208	212.877	212.730	212.730
1.0	Veiligheid	1.072.096	-4.000	1.223.840	1.219.840	1.235.324	1.231.075	1.236.179
2.1	Verkeer en vervoer	1.317.435	-40.287	1.346.666	1.306.379	1.722.770	1.790.251	1.846.251
2.2	Parkeren	6.013	-1.500	7.513	6.013	12.182	12.182	12.182
2.5	Openbaar vervoer	179.931	-1.410.000	1.420.183	10.183	10.179	10.177	10.177
2.0	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.503.379	-1.451.787	2.774.362	1.322.575	1.745.132	1.812.611	1.868.611

Taakveld overzicht		Begr. 2023 na wijz.	Baten	Lasten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-	-
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	29.780	-22.377	63.692	41.315	41.289	41.278	41.278
3.4	Economische promotie	-32.142	-112.805	66.702	-46.103	-46.187	-46.224	-46.224
3.0	Economie	-2.362	-135.182	130.394	-4.788	-4.898	-4.947	-4.947
4.1	Openbaar basisonderwijs	8.300	-	8.300	8.300	8.300	8.300	8.300
4.2	Onderwijshuisvesting	285.439	-298.397	468.506	170.109	211.075	211.060	187.534
4.3	Onderwijsbeleid leerlingenzaken	417.675	-151.013	667.606	516.593	516.589	516.289	516.289
4.0	Onderwijs	711.414	-449.410	1.144.413	695.003	735.965	735.649	712.123
5.1	Sportbeleid en activering	273.171	-4.860	272.327	267.467	265.426	265.407	274.544
5.2	Sportaccommodaties	675.272	-642.950	1.385.523	742.573	723.774	624.964	678.964
5.3	Cultuur presentatie, -productie en - participatie	114.264	-1.743	97.053	95.310	94.759	97.236	97.236
5.5	Cultureel erfgoed	247	-700	-	-700	-700	-700	-700
5.6	Media	290.660	-9.033	319.703	310.670	310.658	310.653	310.653
5.7	Openbaar groen	1.432.278	-6.598	1.483.828	1.477.230	1.512.985	1.441.784	1.450.172
5.0	Sport, cultuur en recreatie	2.785.892	-665.884	3.558.434	2.892.550	2.906.902	2.739.344	2.810.869
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.242.759	-87.267	1.393.076	1.305.809	1.302.489	1.242.351	1.242.351
6.2	Wijkteams	1.673.639	-	1.747.564	1.747.564	1.747.564	1.702.564	1.702.564
6.3	Inkomensregelingen	542.128	-1.471.250	1.962.519	491.269	522.297	545.140	545.140
6.4	Begeleide participatie	301.437	-	242.000	242.000	241.000	241.000	241.000
6.5	Arbeidsparticipatie	162.684	-64.000	234.025	170.025	172.930	172.833	172.833
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	144.000	-45.000	199.000	154.000	154.000	154.000	154.000
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	1.060.518	-	1.093.993	1.093.993	1.047.499	1.032.337	1.032.337
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1.606.730	-	900.702	900.702	1.532.586	1.507.577	1.482.577
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	27.449	-	28.180	28.180	28.173	28.130	28.130
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	461.377	-11.000	1.442.988	1.431.988	649.425	649.425	649.425
6.0	Sociaal domein	7.222.721	-1.678.517	9.244.048	7.565.531	7.397.964	7.275.356	7.250.356

Taakveld overzicht		Begr. 2023 na wijz.	Baten	Lasten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
7.1	Volksgezondheid	413.807	-50.490	531.987	481.497	481.485	481.419	481.419
7.2	Riolering	-379.693	-903.733	501.876	-401.858	-485.609	-486.189	-486.829
7.3	Afval	-474.411	-1.733.681	1.290.589	-443.092	-469.285	-469.272	-469.272
7.4	Milieubeheer	537.328	-215.880	492.681	276.801	278.662	218.621	208.621
7.5	Begraafplaatsen	79.129	-27.857	119.925	92.068	91.246	91.171	91.171
7.0	Volksgezondheid en milieu	176.160	-2.931.641	2.937.058	5.417	-103.501	-164.251	-174.891
8.1	Ruimtelijke ordening	181.780	-30.500	258.681	228.181	227.930	152.818	152.818
8.2	Grondexploitatie	-983.822	-299.669	185.608	-114.061	-75.498	-75.498	-75.498
8.3	Wonen en bouwen	-235.728	-1.484.500	923.834	-560.666	-251.320	-481.612	-281.612
8.0	Volkshuisv., ruimtelijke ord. en stedelijke vernieuwing	-1.037.770	-1.814.669	1.368.123	-446.546	-98.888	-404.292	-204.292
Totaal resultaat taakvelden		-238.092	-30.259.191	29.947.813	-311.379	-113.629	651.011	1.019.209